

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta » 13.—
za četrt » 6.50
za en mesec » 2.20
za Nemčijo celoletno » 29.—
za ostalo inozemstvo » 35.—

V upravnishvu:
za celo leto naprej . . . K 22.40
za pol leta » 11.20
za četrt » 5.60
za en mesec » 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat » 13 »
za trikrat » 10 »
za več ko trikrat . . . » 9 »

V reklamnih noticah stano enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Svobodomiselna nemškutarija.

Nemškutar je bil v časih našega narodnega preporoda človek, ki je rojen od slovenske matere pozabil na svoj rod, na korist svojega milega slovenskega naroda, človek, ki je videl vso srečo le v našem rodu ptujem nemškem duhu, ljudje rojeni Slovenci, po duhu in vzgoji pa Nemci, ki bi bili najrajši čez noč vse Slovence napravili za Nemce, seveda zato, da se je njim samim dobro godilo. Trde, da jih ni več. A Dežmani in dr. Kluni, ki so se iz malostnih osebnih razlogov svojčas čez noč prelevili v Nemce, v sovražnike svojega rodu, še tudi zdaj niso izumrli. Dobe se pred vsem v slovenskih svobodomiselnih četicah.

Ni li nemškutarila kranjska slovenska seveda »svobodomiselna« stranka, ko se je leta in leta pismeno vezala z Nemci samo zato, da uniči stranko, ki ji pripada večina našega naroda? Niso li kranjski »svobodomiselni« nemškutarji svojim nemškim zaveznikom na ljubo trpeli, da ni dobila slovenska prestolica, bela Ljubljana, slovenske zunanosti po samoslovenskih uličnih napisih?

Pravijo, da je pretrgana zdaj njihova zveza z Nemci in da spada v zgodovino. Mogoče, mogoče tudi ne. Dejanja osobito kranjskih in pa štajerskih liberalcev zadnji čas dokazujejo, da plovejo liberalci popolnoma v nemškem sovražnem morju proti slovenskim in proti slovenskim koristim.

Gigantski boj zgodovinske važnosti bijejo zdaj pravi slovanski poslanci v državnem zboru. Za nič drugega kakor za ugled jugoslovanske stvari in še osobito za pravice Slovencev se gre. Jugoslovani, ki nas prezirajo, ki gledajo na nas oholo, prezirljivo, sinovi tistega naroda, ki si hoče osvojiti ves svet, ki ga hoče zaslužiti mongolski Mažar, nočejo več ostati zadnji v državi. Enakopravni z drugimi v okrilju avstrijske monarhije združenimi narodi hočemo žiti! Nikjer ni črnege na belem, da bi morali sinovi in hčere ponosne matere Slave še nadalje tlačaniti drugim. Ne priznavamo gosposkih, vladajočih narodov. Ne pripoznamo razločka med več in manj vrednimi.

Klofuta se je nam Jugoslovanom in Čehom zadala, ko so zasedli sedeže sedanjih vlade, ki še sede na njih. Ni se rečno izbrala sedanja Bienenrthova vlada št. II. Hohenburger, Stürgkh, znana nam

moža po sovraštvu, ki sta se ga nasrkala v Jugoslovanom nam najbolj sovražnem nemškem Gradcu, sta bila poklicana, naj nam delita pravico in prosveto. Delata, kakor sta se naučila med nas »Vindišarje« zaničujoči Gračani, tako, kakor smo pričakovali. Iz Šlezije pa s Češkega pošiljajo može, ki naj bi širili prosveto med našo nežno deco, v našem življu nasprotne smislu vzgojene ljudi nam vrivajo, da dele našem ljudstvu pravico. Izročili so može, ki vodijo zdaj krmilo našega vladnega čolna, naše bosensko-hercegovske brate in rojake po govorici, rodu in krvi, oderuštvo oholih mongolskih Arpadovih vnukov.

Naši ljudski zastopniki tega niso mirno gledali. »Kdo so ti,« se je začudeno povpraševal svet, ko sta se v prvi vrsti Slovence - poslance dr. Šusteršič in dr. Krek z vso silo in z vsem ognjem zavzemala z uma svitlim mečem za bosensko-hercegovsko ljudstvo, ki se je žalibog po krivdi tudi Slovana Bilinskega izročilo na milost in nemilost mongolskim slovanskim klevetnikom.

»Udarimo jih, Slovan gre na dan« so si pa šepetali nemški naši sosedje in ponudili Italijanom pravno fakulteto v Trstu.

Pa bi si kdo mislil, zdaj bodo vstali vsi, ki so poklicani, da zastopajo koristi sinov in hčera matere Slave, rodov v avstrijskem ljudskem svetu. A ni se zgodilo. V nadtiščnem boju Nemcev s Slovani so si izbrali slovanski nasprotniki sredstvo, ki je njihovim prainprademom omogočilo razrušiti Svetopolkovo mogočno državo, sredstvo, ki jim je izročilo polabske Slovence, ki jih danes ni več. Kako so to izvedli ne znamo, ne preiskujemo. Koliko so pomagala stiskanja rok, kaj nam mari. Dejstvo je in ostane, v boju, ko se gre, da se stre premoči tiste vlade, ki vstreza pred vsem našim nasprotnikom, ko se je šlo, da se izpelje sklep v »Slovanski Enoti« združenih slovanskih strank, da se, ko državni zbor reši proračun, vladi ničesar več ne dovoli obravnavati, so se pa pričeli oglašati mali ljudje proti temu, za kar se je odločila pretežna večina v »Slovanski Enoti« združenih slovanskih ljudskih zastopnikov.

Svobodomiselni »Slovenski Narod« in še svobodomiselnejši »Narodni Dnevnik« sta pričela ravno tako tuliti, kakor tuli na Slovence zdaj zaradi njihovega odločnega nastopa vse nemško časopisje. Nemško časopisje se jezi, divja, proklinja v dno pekla tiste slovanske poslance, ki se zdaj bore za slovanske pravice. Niso li ljudje, ki tako nastopajo, pravi nemškutarji? A nemškutarji so bili boljši. So saj priznavali, da sovražijo svoj rod, novodobni svobodomiselni nemškutarji so slabši, ker

hinavsko zatrjujejo, da ljubijo tiste, po katerih zahrbtno bijejo.

In kakor navedena junaka žalostne postave, brizga tudi delavski osrečevalec in ponemčevalec, list s krvavo zastavo »Rdeči Prapor«. Boj Slovanov proti sedanjim ponemčevalni vladi tudi socialni demokrati obsojajo, seveda, ker so jim italijanski in nemški sodrugi ljubši, kakor rodni jim bratje rojaki.

Vsi, liberalni in socialnodemokračski nemškutarji trde, kako neobhodno potrebno je, da se sklene pooblastilna postava, po kateri se dovoli vladi, da sme za šest let sklepati trgovinske pogodbe z inozemstvom. Vse prav in lepo! A kje, vprašamo, dobite norca na svetu, ki podpiše prazno dolžno pismo človeku, ki mu ne zaupa. Pooblastilna postava, podpisano dolžno pismo, v katerega upnik lahko zapiše dolg v višini, ki jo sam hoče, se dovoli le vladi, ki ji zaupamo. Sedanja vlada do zdaj ni zaslužila našega zaupanja.

Kako prav so imeli odločni naši zastopniki, kaže razvoj zadnjih dni. Grozili so našim s silo, z vsem, zatrjali, da se Bienenrth ne vsede s Šusteršičem skupno za posvetovalno mizo. Golide gnojnice so izlivali vladni listi pa »Slovenski Narod«, »Narodni Dnevnik« in »Rdeči Prapor« na odločne slovanske može poslance, ki stoje pogumno, neustrašeno v boju za prava svojega ljudstva.

Nas osobito veseli uprav besna jeza, ki jo kažejo slovanski klevetniki nasproti načelniku naše stranke dr. Šusteršiču. Vse so storili, da ga vpognejo. A brezuspešno so ostale vse njihove vabe. Možato, neustrašeno zahteva pred vsem pravico svojemu ljudstvu. Nadali so mu naši klevetniki zadnje dni naslov Ivan Grozni. »Trd, neustrašen ostani, mož jeklen.« Čast zanj, ker ga napadajo, slabo bi bilo, ko bi ga hvalili.

Naj tuli vihra, naj streljajo s topovi na naše poslance. Vse zaman. Znamo, da boj, ki se bije zdaj, je potreben, neizogiben za naš narodni obstanek. Naj razpuste državni zbor, kakor groze, mi strelci se tudi novih volitev ne strašimo. Boje se jih, ki groze, da razpuste državni zbor. Obrabljeno, skrhano orožje, prazna grožnja.

V bojih, ki jih bijejo zdaj naši poslanci, naj jih teši zavest, da slovensko ljudstvo trdno drži z njimi. Ljudsko zaupanje jih drži, zato pa preko bevskanja slovanskih klevetnikov in preko sikanja združene slovenske svobodomiselne nemškutarije naprej! Per aspera ad astra!

Kamnik-Polzela - velikega državnega pomena.

(Deželni poslanec dekan Layrenčič.)

Meseca maja tega leta je štirideset interesovanih občin kamniškega okraja po svojem državnem poslancu dr. Kreku, in kmalu na to občine vranskega okraja po dr. Korošcu, vložilo prošnjo vojnemu in železniškemu ministrstvu, da se prej ko prej podaljša kamniška lokalna železnica do Polzele na Štajerskem, da se izvrše nemudoma podrobni načrti in z zgradbo prične. To bi bilo lahko kmalu mogoče, ker se je trasiranje že izvršilo in v dneh 11. do 20. novembra 1907 revizija trase v zvezi s komisijo za postaje — vse na stroške interesovanih občin. Vlada se je tej prošnji odzvala, pa kako! Predložila je pred dobrim tednom državnemu zboru načrt zakona, po katerem naj bi se zgradila železnica samo na štajerski strani od Polzele do Motnika, toda šele, ko štajerska dežela in udeleženci zagotove primerne prispevke, s katerimi se naj deloma pokrijejo stroški za progo Polzela-Motnik. Nadačjevanje podaljšanja te železnice do Kamnika pa naj se izvrši pozneje, in sicer, kakor se govori, zaradi velikih stroškov in težkoč, ki jih bode povzročila železnica do Kamnika.

Da je podaljšanje projekta samo do Motnika minimalnega pomena in zadobi svojo veljavo in rentabilnost železnica le v istokratni zvezi s Kamnikom je prozorno, čimur pritrde izvestno tudi Štajerci. So li faktično z gradbo železnice Motnik-Kamnik združene velike težkoče in stroški ali se skrivajo za to trditvijo druge menda začasne ali še celo trenutne ovire, ne preiskujemo; menimo pač, da drugih težkoč ni, nego most čez kamniško Bistrico in komaj kilometer dolgi predor skozi hrib »Kozjak«, brezdvomno težkoča v skrajno pohlevni primeri z ogromnimi stroški in težkočami o zgradbi mnogih železnic, čeprav glavnih, ki pa primeroma ne donajajo toliko dobička, kakor se upravičeno pričakuje od lokalne zvezne proge Kamnik-Polzela.

Iz vladnega načrta za to železnico je razvidno, kar je glavno, čimur ne moremo pritrditi, da hoče vlada pri tem projektu več ali manj pritiskati na deželo in interesente glede prispevkov, kakor na Štajerskem, tako pozneje pri nas na Kranjskem. Seveda, kjer je rentabilnost dvomljiva in ni projekt toliko v interesu države, ne ugovarjamo, ako vlada nalaga večja bremena deželi in udeležencem, toda, kjer so interesi v prvi vrsti državni, tam pa

LISTEK.

Znanost prihodnjosti.

Bakterijologija.
(Spisal dr. L. Lénard.)

Nikar ne mislite, da je znanost nekaj večnega, nespremenljivega. Kakor ima vsako leto svojo modo, tako ima tudi vsaka doba svojo znanost. Znanost nastane, se razvija, triumfuje, se postara in umakne novi. Kratko: tudi z znanostjo se godi, kot z vsemi drugimi rečmi na svetu.

Bil je čas ko je kraljevala filozofija. Bila je lepa, mlada, duhovita. Toda, pričela se je starati in mladi, moderni svet se je od nje obrnil, češ, da je postala preveč suhoparna, sitna, moralizirajoča in ne vem kaj še. Nastopila je v lepi pomladanski toaleti mlada, življenja kipeča deva — »Naravoslovje« — nastopila je najprej v francoskih salonih in imela velikanski uspeh. Mladina je za njo drla, starina se ji je klanjala in ona se je vsakemu nasmehnila, vsakega je vabila za seboj. Toda razkošna deklica je kmalu prišla na slab glas, marsikaj se je začelo šepetati o nji, najprej zaupno, potem pa vedno glasneje, a ona se ni nič brigala za vse to, ampak je s činičnim nasmehom stopila na ulico. Za

njo je prišla nova dama družbe, prava moderna emancipantka, kunštna da strah, vse šole je obhodila, potem se je izselila v Ameriko, češ, da bo tam večji zaslužek, in Amerika je res ni varala. Denarja si je res prislužila na mernike, mnogo se je o nji pisalo in govorilo, svet jo je občudoval in vse je o nji govorilo. Toda trajnih simpatij si pa le ni znala pridobiti. Naš svet je že tak, da ga nič posebno ne vleče k ostrizenim emancipantkam v rujavih krilih, ki se umivajo k večjemu po enkrat na teden in češče s petimi prstmi.

Veste, katera je najmodernejša salon-ska dama? — Piše se »Bakterijologija«, ne vem, če po očetu, ali po materi, krstnega imena pa nima nobenega. Njeno ime je grško, domovinsko pravico ima menda na Francoskem, sicer se pa ne more veliko povpraševati po domovini takih dam. Pride, pogleda, zmaga, postane junakinja dneva, potem mora pa zopet svoj častni prostor prepustiti drugi, sama pa stopi na ulico, ali se zapre v zatišje tihih zidov.

»Bakterijologija« je torej za sedaj junakinja dneva in kraljica salonov. O njej hočem danes napisati nekaj vrstic.

Slučaj je nanesel, da sem bil navzoč pri predavanju slavnega bakterijologa, ki je našteval vse mogoče bakterije in opisoval njihovo življenje in lastnosti. Priznam, da me je začela pri tej priliki zona obha-

jati. Doslej sem mislil, da »bakterije« so pred vsem bolhe in uši, zdaj sem pa zvedel, da to niti v poštev ne pride, ampak je vse polno drugih najraznovrstnejših bakterij, eni bolj grozoviti od drugih. V vsakem delu našega telesa jih živi po več vrst, ki se grizejo in vjedajo med sabo kot roparske zverine, v zraku, v vodi, v hrani, sploh povsod se nahajajo bakterije.

Ko sem poslušal to predavanje, mi je začelo gomazeti po celem telesu in pričel sem se praskati po vsem svojem obsegu, domov prišedši sem se pa takoj skopal in menjal perilo, pa se mi še vseeno zdi, da gomaze po meni in v meni različni bakterije.

Tu vam hočem podati nekatere odstavke iz dotičnega predavanja, kakor sem si jih ravno mogel zabeležiti v naglici s svinčnikom, da ne boste mislili, da je moj vtisek bil pretiran.

Bacili — je začel govornik — so majhna bitja, ki se vidijo samo pod povečevalnim steklom, tako majhna, da jih gre nekaj milijonov na en prašek, lahko pa rečem tudi »nekaj biljonov«, ker pri nas z velikimi številskami ne jemljemo tako natančno. Bacili se rode, rastejo, jedo, se množijo, ujedajo med sabo, ter slednjič umirajo, kakor vsa druga živa bitja. Nastopajo vedno v ogromnih množinah in učinkujejo večkrat jako škodljivo, včasih celo smrtno. Marsikatera duševna in

telesna bolezen se je odkrila v najnovejših časih, da ni nič drugega, kot ogromno število teh živalic. Zlasti prihajajo vse nalezljive bolezni od različnih bacilov. Mor-da bo ta veda napredovala še tako daleč, da bo slednjič dognala, da celo življenje in vsi njegovi pojavi sploh ni nič drugega, kakor delovanje bacilov. Stari učenjaki so rekli, da obstoji cel svet samo iz štirih prvin: vode, ognja, zraka in zemlje. Novi učenjaki so pričeli učiti, da obstoji vsa priroda samo iz 60 ali nekaj več prvin, še novejši so rekli, da obstoji vse samo iz neskončno majhnih delov, katerim pravimo »atomi«. Znanost prihodnjosti bo pa dognala, da obstoji vse iz bacilov in vsi duševni in telesni pojavi so samo posledica bacilov. Bacili povzročajo, da ljudji včasih luna trka, bacili so tudi krivi srečne ali nesrečne ljubezni. Ako gredo poleti turisti iz mesta na planine, ni to ne potreba, ne zabava, ne moda, ampak bolezen bacilov. Staro prerokovanje med našim ljudstvom govori, da bodo tako majhni ljudje, da bodo lahko štirje pod enim mernikom mlatili. Zdaj smo pa res že prišli tako daleč, da se bo lahko cela družina senčila pod širokim slannikom ene domače hčerke. To ni nova moda, kot mislijo nekateri, ampak tudi to bolezen povzročajo bacili. In ako je dala gospodična od svoje skromne mesečne plače zadnje kronice za trkove, grmičevje in razno našopano golazen na

Naročajte „Slovenca“!

že mora vlada globokeje seči v državno blagajno in pardonirati deželo in interese vzlasti ubožnejše. In prav zvezna proga Kamnik-Polzele obeta državi mnogo dobička, čimur dokumentuje eminentno kamniška lokalna železnica. Črno na bellem smo se poučili na merodajnem mestu o osebnem in tovarnem prometu na tej komaj 21 km dolgi železnici in prišli do zaključka, da je ni daleč lokalne proge, kjer bi se glavica boljše obrestovala, kakor pri kamniški. Uradno je gledé osobnega prometa dognano, da je v okrožju tržaške direkcije na prvem mestu Ljubljana-Jesenice, takoj za to glavno progo na drugem mestu lokalna kamniška in na tretjem Trst-Poreč. Drage volje se je postreglo s podrobnimi podatki — pa ne v Kamniku —, iz katerih se razvidi, da se je n. pr. leta 1908. prepeljalo iz Kamnika v Ljubljano in retour do 200.000 oseb, ne vstevši onih, ki so vstopili ali izstopili na preostalih postajah kamniške železnice. Meseca septembra istega leta, ko ni več tujcev v Kamniku in je promet bolj srednje vrste, se je prepeljalo tour in retour Kamnik-Ljubljana 16.210 ljudi, največ v dne 6., 8., 12. in 20. septembra, namreč: 822, 826, 815 in 826 oseb. — Zelo ugoden je tudi tovarni promet, ki je znašal n. pr. leta 1908. vagonov 7428 ali 84.396 ton, dočim so računali pred otvoritvijo kamniške železnice le na 46.700 ton, kosmati dohodek na 136.000 K, čisti dobiček na letnih 74.800 K. — Ker se je vsled ugodne industrije in naravne produkcije povikšal promet skoro za polovico, povečal se je brezdvomno čisti dobiček državi v korist. Preteklost, kakor sedanjost kamniške železnice je pač najboljša jamstvo, kako zelo ugodno se bode rentovala državi podaljšana zvezna proga Kamnik-Polzele, kjer se združi z državno železnico in Zeltweg na eni, v Celje na drugi strani. Poročstvo najugodnejšega prometa na kranjski progi nam daje velika vodna moč reke Bistrice, ki je kakor nalašč pripravna za zgradbo večjih tovarnih; nadalje dolga vrsta industrijskih in obrtnih podjetij; tovarne v Domžalah, Jaršah, Mengšu, Šmarci, Duplicih, Perovem, Kamniku, kjer se čvrsto razvija državno podjetje, č. in kr. praharna, pa mora voziti smodnik mimo Ljubljane največ v Gradec po dolgi poti na okrog tedensko povprečno dva vagona. Jasno, da si bode država pri lastnem podjetju za novo zvezno progo mnogo prihranila. Nadalje je v Kamniku in okolici še več drugih tvornic, kakor za cement, napravo snažilnega prahu, lončeno posodo, kaolinske spiravnice in mnogo opekarn in apnenic v pospeševanje tovarnega prometa, kakor približno 28.000 hektarov gozda v okraju ter dolga vrsta žag in mlinov tudi v tuhinjski dolini, kjer se od Motnika in Špitaliča noter doli do Mekinje raztezajo premogove žile, posebno bogate v katastrálnih občinah: Motnik, Špitalič, Zgornji Tuhinj, Šmartno, Hom, Hruševka in Loke. — Osební promet pa bode zlasti povzdignilo krasno kamniško letovišče in zdravilišče z mrzlo vodo, če se bodo kamniški meščani le količkaj gibali in glede tujkega prometa izvrševali svojo dolžnost. Sploh bode šel ves promet od Zeltwega na Štajerskem preko Polzele in Kamnika v Ljubljano, ker bode vožnja mnogo krajša in naravno cenejša, nego je sedaj pri južni železnici. Jasno je hkrati, da bode država prej ali slej veliko lažje in cenejše južno železnico poddržavila vsled mogočne konkurence nove zvezne proge južni železnici.

Kakor je železnica Kamnik-Polzele velikega državnega pomena v gospodarskem pomenu, tako ni nič manj silno va-

žna v stratezičnem oziru. Ona zveže direktno in po najkrajši poti Dunaj z jugom in morjem. Izogne se eventuelno veliki nevarnosti, ki je mogoča pri južni železnici vsled skrajno neugodnega terena od Zidanega mostu do Zagorja ob Savi, kjer se tikoma ob progi skoró navpik dviga skalovito gorovje. Naravna, vremenska nezdoga ali v vojnem času zlobna roka povzroči lahko vsak hip, kakor tudi n. pr. pri borovniškem mostu, grozno katastrofo. — Tudi bohinjska železnica ob mobilizaciji ni varna radi toliko predorov in povelj v zimskem času, kjer se ponavljajo snežni zameti, kar se je občutilo posebno pretečeno zimo pri vseh alpskih železnicah. Promet so tu snežni zameti ustavili za več dni in 400 vojakov je moralo priti na Jesenice, da so omogočili s kidanjem snega pot bohinjski železnici. Na zvezni progi Kamnik-Polzele pa se ni bati nevarnosti, ne snežnih zametov, ker je teren ugoden, pa tudi večjih zametov, ki bi ovirali promet, nikdo ne pomni. — Kako prezorna je torej v stratezičnem oziru nujna potreba te železnice, ki bi se po teh pomislekih morala takoj realizirati in sicer ne kot lokalna, marveč kot glavna proga druge vrste. Pa tudi, ko bi ne imeli pomislekov glede varnosti južne in bohinjske železnice, oziroma prometnih ovir na teh dveh, edinih progah, ki združujeta cesarsko prestolico in državo sploh z morjem, je smatrati tretjo železnico v stratezičnem pomenu kot potrebno, ki naj bi se po katerikoli poti že od Kamnika združila z bohinjsko pri sv. Luciji. — V vojnem času čim preje so vojaška krdela na svojem mestu in čim rednejše vojakom dohaja provijant, tem boljše.

Stoji torej, da je zvezna proga Kamnik-Polzele za državo eminentne važnosti, koristna in potrebna.

Upamo, da dunajska vlada to sprevidi in delo celotno skoraj izvrši, ker podaljšanje od Polzele do Motnika nima pomena in bi bilo na veliko škodo rentabilnosti, dočim bode državi zveza s Kamnikom donášala lepe dohodeke. Prav zato je nada utemeljena, da ne bo vlada pritiskala glede prispevkov na deželo, interesovane občine in druge udeležence, posebej z oziranjem na državno podjetje v c. in kr. kamniški smodnišnici, katero donáša vsakoletno čistega dobička do milijona kron, pa ne plačuje, izvzemši nekaj kronic zemljiškega davka, ne vinarja ne deželi, ne okraju, ne občini. Vemo, da je izdelovanje smodnika v Kamniku državni monopol, toda vemo pa tudi, da se izdeluje prav malo smodnika v državne-vojaške namene, marveč večinoma smodnik za lovce, torej v zasebne namene z velikim dobičkom, kar je smatrati isto navadni obrti, ki je pa v tem slučaju vsakega davka prosta. — Sedimo gotovo upravičeno, da je vlada oziroma država moralno dolžna, deželo Kranjsko in občino kamniško odškodovati, za kar se jej lepa prilika nudi povodom podaljšanja zvezne proge Kamnik-Polzele.

Radovljčanom — v premislek!

Odkar je Sokol razprostrl svoje peruti nad našim mestecem, hoče vpeljati pravo strahovlado. Razmere so postale neznosne, kajti kdor ne trobi v sokolski rog, ga hočejo družabno in gospodarsko bojkotirati. Par dokazov iz polpretekle in najnovejše dobe! Ustanovili so proti Homanu konkurenčno trgovino Štiglic in Šmid. Podprli so jo s par tisočaki kron, a Štiglic in Ko. sta bila prišla v konkurz, in dobrostojniki so štelí kronce. Urar Mu-

rovec je padel v nemilost, torej hitro sokola konkurenta v Radovljico! Podprimo ga s par stotaki! A konkurent je izginil neko noč iz Radovljice in dobrostojnika, župan dr. Vilfan, starosta sokolov in Kunstel, sta gledala za njim z dolгими nosovi. Tako so dvakrat drugim jamo kopali, pa sami vanjo padli. Na vrsto pride dimnikar M. Zalokar. Ker je njegov sin član telovadnega odseka — bojkot zoper očeta. Jeseniški dimnikar naj ima zaslužek v napredni Radovljici — z domačinom proč. Kaj zato, da ima celo vrsto nepreskrbljenih otročičev? Ako njegov sin k Sokolu ne pristopi, naj bo oče vničen. — Na sv. R. T. dan se je Orel vdeležil spreveda z Najsvetejšim — sokoliči so ga očitno sramotili in so celo med procesijo žvižgali. Če ni to motenje vere, kaj pa je. V naši ljudski šoli pašuje učitelj Š. Solarja, kateri je šel brez njegovega dovoljenja za procesijo je kaznoval s triurnim zaporom. Stroga kazen, ako se pomisli, da učitelj v takem slučaju učenca nima drugače kaznovati, kakor, da mu zapiše zamujene ure kot neopravičene. Kadar se pa gre za Sokola, takrat g. Šega ni tako strog. Ko si je preteklo zimo brat Sokol pognal kroglo v glavo, tedaj je imela radi pogreba samomorilca vsa šolska mladež prost popoldan, samo zato, da sta sokola, učitelja Šega in Jaklič zamogla se udeležiti pogreba in menda celo nositi. Kaj ne, tako zahteva versko-nravná vzgoja! Otroka v zapor, ako se vdeležijo cerkvenega spreveda, kadar naj pa svobodomiselni Sokol nastopi — tedaj šolarjem prosto! — In zadnji boj zoper vodovod Mošnjice-Brezje? Čemu tako neopravičeno šikaniranje okoličanov, čemu sramotenje romarjev? Ali romarje podite vun, kadar pridejo v Radovljico v vaše trgovine in gostilne? Ali imate škodo od njih?

Radovljčanom v premislek — tako smo naslovili te vrstice. Pametni Radovljčanje: Proč s strahovlado! Ako tega nizkotrtega boja ne bo konec, tedaj naše somišljenike silite na odpor. Ali bo vseč gg. Kunsteljnu, Fürsagerju in Lectarju, ako bi kdo izdal parolo: Svoji k svojim — ne k naprednjakom. — Kdo iz okolice bo pošiljal svoje otroke v radovljiško petrazrednico, ako bo vedel, da se tu mladino vzgaja v sokolskem duhu, da so učitelji svobodomiselni na način, kakor smo opisali. Če bo radovljiška posojilnica samo za naprednjake, ali naši Begunji, Brezničani in pristaši S. L. S. v Radovljici res ne morejo ustanoviti svojih denarnih zavodov? Kdo bo zmagal v takem boju? Radovljica bo v takem boju več izgubila kot dobila.

Železniška nesreča na Notranjskem.

(Poročilo »Slovenca« od očitveca.)

K železniški nesreči v ponedeljek zvečer med Postojno in Prestrankom nam premški župnik Škerjanec kot soudeleženec sledeče poroča: Vozili smo se skupaj poslanec Ravnikar, gosp. Arko s sinom iz Postojne in jaz. Zaradi nujnega opravljanja pri glavarstvu sem bil namenjen v Postojno izstopiti, toda moj prijatelj me pregovoril, naj se raje drugi dan nazaj peljem. Pri vagoni leščerbi stoječ ravno nekaj berem, zaslišim zunaj močan glas »o jo!«, vlak zaškrtnje z močnim sunkom, jaz z svojo glavo priletim v polico, da še danes pošteno čutim, prijatelj Jernej z glavo ob steno, neka gospodična iz Reke, ki je zavzela prostor g. Arkota in se malo naslonila za dremanje, je tudi ta svoje dobila. Hitro zberem pretresene možgane zopet skupaj in hitim iz vagona. Vrišč in

vpitje! Vse zmešano! Nihče ne vé prvi hip, kaj je.

Položaj je bil sledeč: Mi smo bili sreči v petem vagonu. Drugi vagon prvim vržen iz šin, zadnji konec dvignjen za kak meter, vržen na tretji vagon. Hitro splezam med razdejanje. Prvi del tretjega vagona popolnoma stisnjen in str. Prijazen sprevodnik mi je v Ljubljani namignil, da se lahko peljem sam, sam, spred naj grem. Toda držal sem s družbe.

Tu sem gledal, kako bi me bilo v prvem kupeju popolnoma stisnilo, v drugem strlo in zlomilo noge. K sreči tudi drugi ljudi ni bilo notri.

V tretjem kupeju je bil Kilovski, postajenačelnik gosp. Bonko z gospo in tremi otročiči, ki so menda ravno sladko spali, ko jih je vrglo vse navprek, pa je hudega se jim ni zgodilo. Moja prva misel je bila: »Ta nedolžna srca so bili naši angelj varhi. Zaradi njih je bilo prizanešeno nam!« — Iz police je bila zmetana vsa rotpotija. Najbolj je poškodovan neki fant, kateremu je ležečemu padel kovčeg na glavo. Pretreslo je precej hudo viake vodja. Pred strojem na progi je bilo poln raztresenih vreč, razbitih desk, vlaka nobenega, kie toraj naš sovražnik? V Š. Petru je ubežalo 40 vagonov brez lokomotive proti Prestranku navzdol in še čepostajo. Bili smo menda ravno tam, k se terén proti Postojni zopet dviga. Železniški čuvaj je zapazil vagonen dand znamenje. Strojevodja je dal kontra, da se mu je vse potrgalo. In čuvajev glas je bil: »o jo! o jo!« ko je čutil in slišal, kaj je neizogibno. Imeli smo še dvojnoročje. Ako bi strojevodja ne bil mič opazil, bilo bi vse strto. Ako bi se bilo zgodilo proti Št. Petru, bi nas tudi »kontra« dampf« ne bil rešil. Bilo pa je ravno 103 in imel je priti tržaški brzovlak. Sprevodniki so vlak spredaj in zadaj zavarovali. In res! brzovlak prisopiha... ustavi... previdno vozi mimo... Tak tudi en tovarni. Pohvaliti moram vlakove železniškega osobja, da se je uzorno vedlo in ni zgubilo glave. Tudi mi potniki smeden drugega osrčevali in slabejim pomagali. — Neka ženska se je popolnoma onesvestila. Vsa postrežba je šla dobi od rok, samo s korzetom je bil križ. Drug ženske so bile iz sebe, da bi mogle pomagati, moški se pa nobeden ni prav razumel na to mašinerijo. Ker ni hotelo svetujem nekemu, naj jo skusi z nožem oprostiti tega »pancerja«. In šlo je. Či bi že vendar bil, da se s prepovedjo brani ta nezdrava ženska neumnost.

Po dolgem čakanju pride ena lokomotiva z enim živinskim vagonom, pa po nas, ampak po — ubegle vagon. Zasedli smo seveda mi ta vagon in nadaljevala se je ta nepozabljiva vožnja čez Prestranek do Št. Petra. K sreči nam je nek čuvajka dala seboj steklenico vode in Holmannove kapljice, da smo krepčali ženske in otroke, ki so eden za drugim omedlevali.

Ko sva z gosp. Ravnikarjem v Št. Petru se pritožila, zakaj niso poslali osebnih vagonov nasproti, so se izgovarjali, da niso prav vedeli, kaj je. Gosp. poslanec ima priliko študirati upravo in posebno pripravo za slučaj nezgode in sili ali po kom drugem zopet sprožiti južno železniško vprašanje, da je zadnji čas, da se podržavi, kajti odkar je stekla nova karavanska železnica, se še bolj varčuje pri vsem, zmanjšuje število čuvajev, osobja in nesreče rastejo. Med tem, ko nam v Št. Petru pripravljali nov vlak, smo se dobro oddahnili od vsega strahu in okrepčali, potem pa nadaljevali pot. Z d

klobuku, potem pa koncem meseca ni vinarja za perico in za sladkorček v kavo, ji spet predejo bacili po želodcu. Bacili povzročajo lakoto in jezo, veselje in jezo, ljubezen in sovraštvo, pamet in neumnost.

Bacili se nahajajo povsod, na luni in na zemlji, doma in na ulici, povsod se jih lahko naležeš. V lepem drevoredu proti Tivoliju jih je proti večeru vse polno, zlasti mnogo jih pa mrgoli zvečer okrog glayne pošte, ki so zlasti hudo nalezljivi.

Bacili se nahajajo v prazni glavi in v prazni mošnji, po gostilnah se nabirajo na obdrgnjenih klopih in vse polno jih je v opojnih pijačah, po kavarnah jih je tudi vse polno, obesijo se na razcapano obleko, a še rajše na frak in cilindar. Vsaka stvar ima svoje bacile in vse na svetu so samo pojavi raznih bacilov.

Nekateri bacili so jako škodljivi in povzročajo večkrat tudi smrt, drugi so več ali manj nalezljivi, so pa tudi taki, ki niso nič posebno nevarni in se jih človek tako privadi, da jih niti ne občuti.

Včasih je na primer profesor dijaku očital, da ima prazno glavo ali da ima ajdovico v glavi, zdaj se bo pa bolj znanstveno reklo, da ima v glavi šolske bacile. In Milka iz višje dekliske, ki gori za Dragotina iz sedme, ima v srcu zaljubljene bacile. A slovenski pisatelj, ki je v kavarni pri čašaci mlečne, razgrnil težave svojega življenja, ima v želodcu lačne bacile. Politiki pa, ki razvija v gostilni pri »Porun-

geljčku« svoje nazore, ima v glavi politiške bacile.

Učinki bacilov so tudi jako različni. Nekateri, kakor na primer že omenjeni »šolski bacil«, se kar nič ne občutijo. Človek večkrat niti ne ve, da ga ima, se čuti veselega in zadovoljnega in je celo prepričan, da imajo vsi drugi ljudje teh bacilov več, kot on, ter je užaljen, ako mu jih kdo oponaša.

Ljudje s takimi bacili žive po navadi srečno, se lepo redé in debelé, sladko spé in dočakajo visoko starost in uživajo spoštovanje svojih sosedov.

Druge vrste bacili, h katerim spada že omenjeni »zaljubljeni bacil« — ki se pa spet deli na več razredov in vrst — povzroča včasih jako hude bolečine, ki se pa večkrat veselo končajo. Na razvoj tega bacila ima velik vpliv luna.

Jako neprijetna je tudi vrsta takozvanih lačnih bacilov, h katerim prištevamo pri nas tudi takozvane umetniške bacile.

Politiški bacili razburjajo kri, kvarijo prebavo, vplivajo večkrat zelo škodljivo tudi na delovanje možganskih celic in se ponavadi končajo z državljansko smrtjo.

Najnedolžnejši in najprijetnejši so še vsi takozvani modni bacili, že zaradi tega, ker se jih ljudje najmanj boje in jih najraje prenašajo.

Slednjič je treba omeniti še enega bacila, ki je zlasti v novejših časih silno razširjen in povzroča večkrat hude duševne

bolezni ter je tem bolj škodljiv in nevaren, ker je tako prikrit, da ga niti ne opaziš, ko si že ves od njega razjeden. In ta bacil je »javno mnenje«.

Ko sem vam tako za uvod podal kratak pregled naših najvažnejših in najbolj razširjenih bacilov, hočem vam pri drugi priliki opisati nekatere škodljivce bolj natančno, kakor sem si zabeležil pri dotičnem predavanju.

Boltatu Pepe.

Kdu b s tumislu, de me maja naš lebe-ranci u tak čast in za tku kunštna člu-veka??

Kokrus kaže na u nekol douh paujalebe-ralnprvaki

skp stupil in začel naberat — sami iz sojga varžeta tku nekol h nuben reč nič zravn na daja — za moj spumenik. U gurejnsk srak, ke ja maja u Krajn nahter za soja dušna paša, me že tku hvalja, de se m

bulš zdi, kokr če b me naredil že clu malarja in me štulja med sluvenski umetnke, če prou še u sojmo žeulejn nis nekol družga namalu, kokr usak let Bužič tri križe na urata sojga kvarter. Tkula nafariu sm res že marskerk kerga, pa zavle tega me še na morkja m sluvenske umetnke štult; sej nehter leb raln prvak in druh leberaln gespude še ldi farbaja, pa jfh le gurejnska sraka štul med malarje.

Jest zavle tega res na morm te ča nase uzet, ampak tulk pa lohka rečem, moj bk pa res ni čist brez malarske talenta.

Tu sm pa tkula sprevidu.

Enkat je pršou en malar iz enem v likem platnam in pa iz ena dilca, ke je m use sorte farbce gor, na Kudelu ene d vesa malat. Moj bk, ke se je giht t ukul pasu, je en čas gledu, kuku je m iz ena lupata pu platne prasku in iz far cam packou; nazadné se mu je pa me le že use skp mal prenaumen zdel in t zignu je soj rep in iz nim pu tist dilc, sa ble farbce gor pubrsku, tku de se je je kar cele kupe teh farbce na rep prijel. je čutu, de ma že dost in pa ta pra farbce na repe, se je pa ukul ubrnu začeu iz sojmo repam pu platne uple kar naskriž, de sa se use sorte farbce kazale. Ke je biu enkat vs platn pumaž ga je pa malar pupoku in iz takmo ve

čudovanjem in velikim rešpektom moram še omeniti ordinacijo nekega mladega mažarskega zdravnika. Neki ženski (s korzetom) se je ponovila slabost, pridružio bruhanje (tudi krvi), in ta mažarski dohtar je za potrebnega spoznal, naj izstopi, namesto da bi pod njegovim varstvom v Reko pot nadaljevala. Vlak je v Kilovče došel ob treh namesto ob 11. uri 19 min. in vendar železniški uradnik ni še nič zvedel, kaj se je zgodilo. Potem mi je tudi razumljivo postalo, kako sta mogla nam nasproti privoziti za vagoni samimi še kar dva vlaka.

Ker sem uravnaval čez dan svoje pretrte, trudne in tudi nekaj prestrašene ude, sem se ponoči zbudil in začel premišljati dogodke pred 24 urami. Pri tem sem se spomnil tudi na Vas, gosp. urednik, ker sva bila v Ljubljani skupaj, in ste me okregali, da se premalo oglašim z novicami. In ker nisem rad kregan, zato se je menda prigodila ta neizgovorna, da imam jaz precej priliko, črno piko pri Vas zbrisati. Ako pri drugi nesreči zopet odnesem tako zdrave kosti, da bom mogel pero še sukati, Vam bom tudi precej poročal.

Liberalni poslanci za narod.

Od Drave do Adrije pretresa vse poštenjake slovenske krvi utehe polno pričanje, da naši poslanci v težkem boju na Dunaju iz tme in pozabe dvigujejo slovenski narod. Navdušenje prekipeva in se družijo s ponosom, da jih imamo. Vzvišen nad bolehnim nezmožnim posojanjem liberalne tolpe stoji dr. Šusteršič na čelu ne samo slovenski, marveč vsi avstrijski slovenski politiki. Tolikrat smo čuli, da morajo Nemci držati Bienenrthov kabinet, ker je njihov. Šli so tako daleč v zvezi z zaslepljenimi Poljaki, da so ga branili tudi glede na agrarno banko, dasi so vsi priznavali, da pomenja ta banka umazano oduševanje pod cesarsko firmo, in so vsi tudi zatrjevali, da je vlada zagrešila, ko ji je privolila. Zdaj pa prihaja drug za drugim: Poljaki, nemški svobodnomiselci in nazadnje tudi krščanski socialci in pravijo jasno in kratko, da je Bienenrth pokopan, in da se njegova vlada ne more več držati. Kdo je to izvršil? Vsa zbornica vé, da je duhovita, brezstrastna dr. Šusteršičeva taktika ustvarila ta preobrat. Ploj je proti Poljakom, Mladočehom in tudi pod krinko krščanskega poslanca govoril proti dr. Šusteršiču in njegovi nemojnosti edini in zvesti čet. S posebno pretkanostjo se je plazil okrog katoliško-narodnih Čehov. Vse, kar je naredil, je bilo pa končno dr. Šusteršiču v prilog, ne izvzemši njegove izvolitve v delegacijo. Prišlo je zdaj tako daleč, da krščanski socialci obsojajo to izvolitev in naganjajo Ploja, naj odstopi, česar seveda pri svoji medvedje trdi koži ne bo naredil. Kljub temu bo Ploj zato občepljen za Bienenrthov vred na tleh, več nego pozabljen, — preziran in tepen na imenu in ugledu. Hribarju, ki nima Plojevih zmožnosti, seveda ne pravimo nič. Čemu iskati naslovov za moža, ki ni imel niti najmanjšega pojma za politično delo naših poslancev, ki se mu še sanjalo ni, kam meri in kaj bo doseglo, ki je v brezmejni priprostosti ob tem času hodil za Stürgkhom in Bilinskim in obračal pozornost na to, da imajo Slovenci vendar še enega vladnega zvestega, patriotskega poslanca na Dunaju, ki se piše za Ivana Hribarja iz Trzine. Štrekelj je poleg Robleka zajemal mladost od njega in vsa ta družba je s Plojem vred prijadrala v strašno blamažo. Za vse čase bomo spravili »Narodove« brzojavke z Dunaja iz Hribarjeve fabrike izza te dobe; in kadar bom dobre volje, jih izvlečemo iz torbe, da se prisrčno nasmejamo. Do-

stojanstvenik pred cesarjem. »posredovalec« poleg Sandrinellija za vseučilišče, politični zvezdokucec, ki ob času, ko se slovanske stranke druga za drugo zblizujejo k slovenskemu in češkemu agrarnemu klubu, trobi v »Narodu«, da se agrarci odtegujejo dr. Šusteršiču — vse to in poleg tega njegovi pokloni pred vlado in Nemci — za bogove! Že ta zabava je vredna tistih stroškov, ki so jih liberalci imeli za njegovo izvolitev. Ali ne?

Idrijske novice.

i **Za pretižno pismo**, katero je dobil znani svobodnomiselni profesor dr. Lončar, so se oblasti dokaj zanimale. Dognati so hoteli na vsak način, kdo je pisal. Seveda je to popolnoma pravilno. Vsak pošten človek želi, da se onemogočijo pretižna pisma. Nehoté pa smo se spomnili idrijskih dopisov v »Slovenskem Narodu« iz preteklega in sedanjega časa, v katerih je skoroda znani dopisnik javno pretel z maščevanjem, ki ni po zakonu. Zganil se ni nihče, da bi to preprečil. Vsled tega so tudi dijaki mislili, da je vse dovoljeno. Kdo je torej pravzaprav kriv?

i **Srbé** nas pristi, da bi pisali o naši občinski vladi, novi, oziroma obnovljeni. A utegnili bi postati prehudo. Zato le suho poročamo o najnovejši idrijski špecijaliteti, ki je menda širni svet še ne pozna.

i **Občinskega odbora** seja — navadni politični shod. Županstvo je vabilo odbornike k seji, ki naj bi se vršila v sredo, dne 7. julija, ob 6. uri zvečer. Določeni čas je prišel, in z njim tudi odborniki. A kar ni jih hotelo biti dovolj. Spogledujejo se in iščejo pomoči od vseh strani. Z notarjevo pisarno so si že pomagali, ker so privabili oboje uradnika, a še je bilo premalo. Čudili smo se pri naših razmerah, da se ni število svetovalcev pomnožilo kar s kakim gostom na galeriji, ki je bila primerno mnogo bolj zasedena nego dvorana. 24 imamo izvoljenih odbornikov, 6 pa je priglasenih virilistov, skupno torej po sedanjem zakonu 30 odbornikov. Po precejšnjem času se jih zbere 19 in župan odpre sejo z dnevnim redom: Poročilo o gerentovem delovanju, nakup tablic za tombolo v korist društva za oskrbo zanemarijene mladosti, slučajnosti.

i **Boj za sklepčnost**. Naš zastopnik Kavčič opozori med sejo na § 42. občinskega reda, po katerem je seja sklepčna, ako sta zbrani vsaj dve tretjini odbornikov. Ker je s priglasenimi virilisti 30 odbornikov, more se vršiti seja le, ako jih je navzočih vsaj 20. Ker je le 19 odbornikov, niso sklepčni. In odgovor? Še vprašate! Vpitje — in seja se je vršila in sklepala. Socialni demokrat Štravs je rekel, da se virilisti ne vpoštevajo, pa je bilo konec debate.

i **Gerentovo delovanje** je opisoval eno celo uro notarjev koncipient Tavzes. Nas je veselilo, da je bil gerent tako delaven mož, da je potreboval poročevalce eno uro, predno je naštel, kaj je gerent v par mesecih le zagrešil po njegovih mislih. Grehi so bili: Pogreša se več važnih zapisnikov, kapela sv. Janeza, naklonjenost pristašem, zavlečenje volitev. Socialni demokrat Štravs je dodal še zamenjavo občinskega posestva hiš. št. 136 s posestvom Terezije Štros. Častno je za gerenta, da niso našli najhujši nasprotniki najmanjši resnične krivde. Ako bi bili kaj našli, ne bi bil poročevalec Tavzes. Prepis vseh važnih zapisnikov je v občinski pisarni. Kapela sv. Janeza pride v prave roke in ostane, kar je bila, samo oskrbovana bo prav. Nepriistransko je ravnal z vsemi strankami. Ako je dvema posestnikoma ustavil zidanje, storil je to popolnoma po zakonu, ki naj bi se ga bila držala, kakor se ga mora vsakdo. Čuden jurist, ki za-

govarja protizakonitost! Občinski sluga je po 20-letnem zvestem službovanju zaslužil, da postane stalen. Bil je v službi vedno natančen kot ura, in le majhno priznanje za njegov trud bi bilo, ako bi ga stalno nastavili. Zasluge povsod priznavajo, ali naj jih le gospodom? Tavzes, sin navadnega rudarja, je kot notarski koncipient mnenja, da sluga, navadni delavec torej, ne smejo dobiti nobenega priznanja. Čudno socialno stališče v naših dneh! In pravijo, da je Tavzes član delavskega bralnega društva. Volitev ni gerent zavlekel, ampak so poskrbeli drugi, da ni šlo tako, kakor so si želeli gotovi ljudje. Če bi ne bili liberalci in socialni demokratje tolikokrat protestirali in zahtevali volitev, šlo bi bilo bolj gladko. Dobro je zavračal jurista Tavzesa rudar Kavčič, ki je opozoril poročevalca na znani rek: Obsojati je lažje, nego odpustiti. Koliko pa je bilo izgubljenega v preteklih letih! Galerija je seveda s primernimi vzkliki spremljala neljubega Kavčiča.

i **Shod** v občinski dvorani je sklenil, da občina kupi 1000 tablic za tombolo v prid društva za oskrbo zanemarijene mladine. Tablice se razdele med revne učence in dijake. Imenovano društvo ima lepe namene, zato priporočamo somišljenikom, da pridno kupujejo tablice za tombolo dne 18. julija. Ali pa sme županstvo na podlagi sklepa z dne 7. julija kupiti 1000 tablic, ker seja ni bila sklepčna?

i **Elektrarna**. Notar Pegan je poročal o Kogovškovi elektrarni, ki naj bi jo občina prevzela. »Klerikalna koklja« je bila zopet na dnevnem redu kar nas pa ni prav nič užalilo, ampak le še bolj potrdilo, da smo na pravi poti, na kateri tudi ostanejo, ker delamo za korist občincev sploh, ne posameznih oseb, ki so naprednjakom tako pri srcu.

i **Učitelj Pleskovič** predlaga, naj se občina zavzame, da dobi c. kr. dekliška rudniška šola osmi razred. Mož je v Idriji še mlad, sicer bi vedel, koliko so se naši moške trudili za ta namen in se še trudijo, a »naprednjaki« so delali zapreke. Celo učiteljstvo dekliške šole samo je pokazalo kaj malo priznanja delu za naše strani. Pri zadnji okrajni učiteljski konferenci v Logatcu se je najlepše izkazala liberalna hvaležnost. Niti enega glasu ni bil vreden tovariš, ki že leta sestavlja razna poročila in podaje odločilnim krogom informacije, da se dvigneta naši šoli in stanje učiteljstva. Ali naj poslanci S. L. S. imajo kaj vesolja potezati se za šolo, kakor delajo že dolgo? Dvomimo, zlasti, če padajo naprednjaki po redovnicah, predno so prišle v Idrijo.

i **Deželni odbor**. Koncipient Tavzes zahteva od župana, naj odbornikom »nalije čistega vina« glede hiše št. 509, kjer se še nič ne dela za čitalnico. Župan pove, da so vloženi trije rekurzi. Naprednjaki zahtevajo, naj se v javni seji prečitajo. Prinesli so jih in prebrali med zabavljanjem galerije. Prečitali so tisti, ki so proti vsaki denunciaciji, vse podpise ter posamezne spremljali z raznimi opazkami. Posebno pozornega se je delal kanclist Vidic. Bog vé, zakaj neki? Ako nas mislijo naprednjaki na ta način oplasti, povemo danes na glas, da tudi to ne bo šlo. Deželni odbor naj pa pogleda, ali je dobil vložene rekurze v rešitev. Pa menda vsaj ni tako kakor lani, da bi obšli rekurzi v predalu idrijskega županstva!

i **Perilnice** javne naj se napravijo, predlagal je odbornik Ipavec. Pametno. Predlog je dobro podpiral naš Kavčič. Sledila je tajna seja — tudi zanimiva.

i **18.000 kron** so sklenili mestni očetje v prejšnji tajni seji izdati za čitalnico. Prišlo se je l. Kavčič na deželni odbor. Pri seji 7. t. m. so ga za to prijemali, češ, da

izdaja skrivnosti tajne seje!! K temu je pač vsaka opomba odveč.

i **Klasifikacija** na mestni realki je izpadla koncem leta: Odlični sposobnih z odličnim uspehom 18 dijakov, sposobnih z dobrim uspehom 159, v obče sposobnih 10, nesposobnih z nezadostnim uspehom 57, ponavljalni izpit jih ima 22, neklasifikovanih je bilo 8. Izvestje prinaša spis: »Integracija racionalnih ulomkovih funkcij«, spisal Ivo Tejkal, in »Poljudna razlaga induksijskega toka«, spisal Julij Nardin.

Jesenške novice.

i **Novi župnik** je bil v sredo popoldne slovesno sprejet. Dasi je celi dan neprestano deževalo, vendar so ljudje z neko požrtvovalnostjo pripravljali za sprejem, postavljali mlaje in slavoloke. In ravno ob prihodu se je vsul dež v največjem naliivu, da ni bilo skoro mogoče ostati zunaj. Pa kljub temu so se mnoge korporacije in razni zastopi udeležili sprejema: občinski odborniki z gerentom na čelu, učiteljstvo s šolsko mladino, gasilno društvo, Marijine družbe, zastopniki tovarne, katol. delavsko društvo, Orla, ženskega odseka itd. Naj bi silni naliiv, med katerim je došel novi gospod, rosil na njegovo delovanje obilo božjega blagoslova, naj bi mu blisek in grom, ki sta razgrajala takrat, osvetlila pot, po kateri mu je hoditi, in ojeklenila voljo, da ostane neustrašen borilec za krščanska načela!

i **Pozdravni večer** na čast novemu župniku bo jutri, v nedeljo, zvečer ob 8. uri v »Delavskem domu« na Savi. Sviral bo društveni orkester. Prijatelji društva in krščanskega gibanja, pridite!

i **Napreje** nekaj zagovarja jeseniške sokole, češ, da niso socialnodemokratskega mišljenja in da tudi niso socialnodemokratsko volili. V isti sapi pa, ko našteva kake štiri gostilne, ki so naročene na »Napreje«, imenuje tudi gostilno »Pri Sokolu«. In ravno sokoli se zbirajo »pri Sokolu«, pa prebirajo razne brezverske časnike, med njimi tudi »Napreje«. Čemu so sicer sokoli naročeni na ta socialnodemokratski listič, ako ne zato, ker se strinjajo z njegovimi nazori. Sploh se pa čudimo, da se socialni demokratje otepajo sokolov, ko bi vendar najraje vse od kraja pograbili in pripeljali v svoj edino »zveličavni« tabor!?

i **Ukradli** so neznan zlikovci v cerkvi pri Sv. Križu nad Jesenicami iz cerkvenih nabiralnikov okrog 20 kron denarja. Pravi cerkveni tatovi niso bili, ker sicer bi pobrali tudi cerkvene posode, kar bi bili prav lahko storili, posebno, ker je gospod župnik na dopustu. Zadnji čas se je večkrat zgodilo, da je tu in tam kaj zginilo, zlasti gori na planinah, v rovtih. Mi bi le želeli, da bi se odločneje poseglo vmes in tem dolgorpstežem pregnala slast po tujem blagu.

i **Gorenjska železnica** vozi zadnji čas s starimi, slabimi vozovi. Čudno, da se moramo ravno mi Slovenci in tujci, ki prihajajo v naše kraje, se zadovoljiti z izvržkom!

Naše vžigalice!

Na razna vprašanja odgovarjamo, da se naj vsa naročila na naše vžigalice »V korist obmejnim Slovincem« naslove na »Gospodarsko zvezo« v Ljubljani, koja ima vedno zadostno zalogo in je v položaju, vsako naročilo najtočneje izvršiti.

Sezajte pridno po njih, nobena hiša naj ne bo brez njih. Zahtevajte jih v vseh gostilnah! Zahtevajte jih v vsaki prodajalni in vsaki trafiki!

Rusija zasede Perzijo.

V Perziji so notranje homatije doslej svoj višek. Revolucionarna ustavna stranka je zbrala močno armado, da vrže reakcionarnega šaha. Stvar je popolnoma enaka prodiranju makedonske armade proti Carigradu. Razloček je le ta, da se je vmešala v to zadevo Rusija, ki se naslanja na svojo pogodbo z Anglijo, katera ji dovoljuje napraviti red v severni Perziji.

Ruska vlada je z okrožnico 3. julija t. l. velevlasti obvestila, da ima pripravljeno vojaštvo, da brani eventualno šahovo prestolnico, Teheran, pred splošnim klanjem, ki bi lahko nastalo, ako revolucionarji zasedejo mesto in ki bi se v prvi vrsti lahko obrnilo proti tujim poslanstvom in imetju ter življenju Evropejcev. Drugače pa da se Rusija v notranje zadeve Perzije ne bo vmešavala.

Oziri na varnost Evropejcev so seveda le pretveza. Že dolgo divjajo v Perziji najlutejši notranji boji, pa se še nobenemu Evropecu ni izkrivil niti en las. Gre se za okupacijo Perzije, oziroma za pripravo nanjo. Ker pa je javno mnenje v Angliji zaradi tega proti Rusiji, ki si hoče svoj delež hitro zasigurati, je Izvoliskij imenoval za poslanika v Teheranu dose-danega poslanca tajnika v Londonu, Poklewski-Koziella, ljubljence kralja Edwarda. Novi poslanik je prvi Poljak, ki je

lam iz nim dam letu, de se je kar kadil za nim.

Jest s tekat še glihe nisim iz tega sturu. Mal sm se smejau mojmó bñke, še bl pa malari, ke je use tu za dobr gor uzeu in še vescu bliu zraven, de mu je bk tku hitr platn pupackou. Kar t berem čez ene par tednu u časnekh sluvenskex, de je naš dičn umetnk razstavu slika: »Kudelu u večernem žare«. Jest, kokr sm že derbčn, letim hitr gledat, kašn je ta Kudelu u večernem žare, če je res tak, kokr ga jest tukat u resnic vidm in razstaulen zagledam tist platn, ke ga je moj bk pu-mazu; pred tem platnam je pa stavu en gespud iz šrokm klubukam in držu je u en rok plajbes u ta druhi rok pa ene bu-klice in en cajt je mižu pred tem pupacka-nem platnam, en cajt je neki u tiste buklice čedkou.

Jest stopm h tistmo gespude in ga prašam punižn: »Gespud nej na zamerja, ki pa je tukl tista slika, ke je Kudelu u večernem žare gor namalan?«

»Tlela pred taba vesi, kaj na videš?«

»De tula pred mana vesi že videm, ampak Kudeluga in pa večernga žara ne-ker na videm in tu b rad vidu.«

»Za božja vola! Puglej vnder kuku se use žari naukul, kokr žiu ogen in pa ta

mojstrska tehtnka puglej, iz kašna bravura je pukladu ena farbca zravn druge in jh tku spoju u štimenga, de čluveka kar pr sre prime.«

»Gespud, jest usega tega nē na videm in če bl gledam in žiam, mn videm.«

»Aha, zdej pa že vem! Ti s glih tak, ket je vs naš ubčinstvu, ke zia slika ket bk nove urata, namest de b mižu, kedr pred slika stuji.«

»Ja, gespud, tu pa nism še vedu, de more člouk mižat, če če kej videt, če pa noče nē videt, more pa gledat!«

»Tu se vid, de s premal izubražen, kokr je vs naš ubčinstu, zatu je pa naša naloga, de ldem uči udprema, de uja mižal, kedr uja tli kej videt. Dokler na uma mi ket kritkari ldi tku deleč prpraul, je usa muja našeh malariu zastojn, lde jh na uja zastupil pa je vn.«

»Gespud, jest na vem, če se uja dal lde nančit, de b mižal, kedr uja tli kej videt? A b na blu bl pametn, če b raj malarije pudučl, de nej tku malaja, de se u tekat kej vidl, kedr se u gledal?«

»Tist b pa na bla ved užmetnast in take slike, ke se kej vid, kedr se gleda, nisa več slike, ampak mi kar nas je izubražencu, jm praua kič.«

»Tu je pa tud mugoče; ampak jest

use en mislem, de se uja ldje težku prvadl mižat, kedr uja prišli gledat kašna umetniška razstava, zatu b blu pa bl pametn, če b usakmo, ker če it u razstava, kar tistala frajla, ke ustopnce predaja, iz kašnmo šnajctihlnam uči zavezala, predn b ga not spestila, če se že res na sme gledat; edn ud umetniku nej b ga pa za roka ukul pelu in mu prpoudvov, ki se žari in ki svet Matija iz sekira led razbija. Na ta viža b še ta nar preh dusegl umetnki slava, gledauci b bli pa tud zaduvoln, de nisa nē vidl.«

Jest nism mou več časa čakal, de b vidu, če se je gespud udločn za moj svet, al še zdej stuji u razstau in usakmo pusebi prpouduje, de more mižat, če če kej u razstav videt, ampak sm šou raj vn pušlušat, kuku kej u ta noumo parke pud Tibulit drvesa in rožce raseja, ke sa ub-lebič, de jh uja zasadl. Drves pa rožc scer se nism nē vidu u ta noumo parke, zatu sm pa čutu, de se m je ud gespuda Plaj-vajsuga Jankuta ps u stegn zaletu, ke se je brez tiste špagce veseliu tam pu parke naukul, de je tku srečn, de ma rotuškega uradnka za sojga gespudarja, ke se ga še paragrafi prjet na morja.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

samostojni diplomat. Mož si je pridobil velike zasluge, ko se je sklenila angleško-ruska pogodba zaradi Perzije 31. avgusta 1907. Zdaj bo delal v Teheranu po želji in intenciji obeh držav.

Seveda je vprašanje, ako bo vse šlo gladko. Prvič Perzija ni mala deželica, ki bi se dala kar tako okupirati, drugič pa ni izključeno, da se Anglija in Rusija zaradi Perzije spreta. Perzijsko vprašanje bo še dolgo vznemirjalo javnost.

Naši nasprotniki.

† **Pregreta liberalna jed.** »Narod« ni bistroumen. Star je postal. Zato pa prežveka, kar pobere v koritu vladnega reptilnega časopisa in pa v predalih »Rdečega Praporja«. Zato pa tudi zdaj kruli tako, kakor mislijo zanj vladni reptilni časnikarji in pa »Rdeči Prapor«. Zakaj se ni strmo glasila vlada pri proračunu, je vprašal »Prapor«, ni smo mu odgovorili z »Narodom«, da zato ne, ker so sklenili socialni demokrati, da se pri glasovanju od strani toliko socialnih demokratov, da bi bil proračun obvečan. Zdaj pa pripadajo za »Rdečim Praporjem« »Slovenski Narod« pa vpraša, zakaj se pa ni onemogočila rešitev proračuna z obstrukcijo. Ali res mislijo liberalci, da smo mi na svetu zato, da bi vedno in vedno mislili za nje. Zakaj pa liberalci niso takrat obstruirali? A kaj bodo obstruirali, saj se Ploj in Hribar nista niti upala glasovati, ko se je šlo za proračun Bilinskega. Naj Ploj in Hribar informirata »Narod«, zakaj da »Slovenska Jednota« ni obstruirala proračuna. Znano mora biti Ploju in Hribarju, ki, kakor piše včerajšnji »Narod«, stojita zvesto v najodločnejši opoziciji zoper vladno in stoji zvesto v »Slovenski Jednoti«, pa tudi »Narodu«, da je »Slovenska Unija« sklenila 24. m. mes. z dvetretjinsko večino, da ostane pri tem, da se v sedanjem zasedanju reši samo proračun in drugega nič. Povsod je tako v strankah, da se tisti, ki »zvesto« stoji v stranki, udajo večini. Zdrav razum pove, da »Narod« nima prav, ko zdaj nastopa proti »Slovenski Uniji«. Brez obstrukcije bi se bilo rešilo vse, kar je hotela imeti in doseči nam sovražna vlada, proti kateri pravi »Narod«, da mu je vodilno načelo boj in proti njenemu sistemu. Tak boj, ki ga bi pa radi vodili z omogočenjem predlog, ki so samoposebi največje zaupnice, je pa boj z vetrovnimi mlini. Postopanje »Narodovo« pa popolnoma nasprotuje sklepu »Slovenske Unije« in ni lojalno. V pest se smeje le Nemci, češ, saj Slovani v »Slovenski Uniji« niso složni, lahko jih ovijemo okoli prsta, če hočemo. Veseli nas, da slepo po »Narodu« ne trobijo vsi liberalni listi. »Soča«, ki gotovo ni »klerikalna« in bi njen pravi izdajatelj gotovo vsakogar tožil, ki bi mu rekel, da je »klerikalec«, piše dne 8. t. mes. tako-le: »Obstrukcija v proračunskem odseku je ustavila razpravljanje o laški pravni fakulteti, katero hočejo imeti Lahi na vsak način v Trstu. Obstrukcija je pa tudi v poslanski zbornici, iz česar sklepajo Lahi, da je zopet pokopano za lep čas laško vseučiliško vprašanje.« Tako položaj razumeva celo »Soča«, le »Narod« je zopet najbolj zabiti slovenski list.

† **Najodločnejša liberalna opozicija.** Najnovejša, kar je včeraj razbohnel »Slovenski Narod«, je, da stojita poslanca Hribar in Ploj v najodločnejši opoziciji zoper vladno in stoji zvesto v »Slovenski enotje«. »Boj vladi je njih vodilno načelo«, se pridruža »Narod«. Lep tak boj, kakršnega vodijo zdaj proti Stürgkhju n. pr. liberalci, ko mu ves srečen stiska Hribar roko in krasen boj je, ki ga vodi n. pr. dvorni svetnik dr. Ploj v proračunskem odseku s svojimi desetminutnim ali četrtnim govorom. To je tak boj, da bi se mu krave smejale, ako bi znale. Stiskanje rok vsememškim graškim ekscelencam v zvezi z zabavljanjem proti lastnim rojakom, to je boj, ki ga vodijo zdaj naši liberalci. In najnovejša, kar smo šele včeraj doznali, pogajati se s Sandrinellijem, ne da bi to znali lastni ožji poslaniški tovariši. Čemu se pa čuditi liberalnim izgovorom. Saj znamo, da postopajo naši liberalci po geslu, da se ne sme udajati v politiki neumni rahločutnosti in da je prijetno v zvezi z Nemci delati proti »klerikalcem«. Kako je že pisal Voltaire?

† **Šnopsarsko-bezniška liberalna polemika.** Te-le cvetke podajamo zvite našim bravcem. Nabral jih je včerajšnji »Narod«, gotovo v kaki predmetni šnopsariji najslabše baže, kakoršne pohajajo le najslabši odpadki človeške družbe. Evo jih: Varanje javnosti, popolnoma nevedni kmetijski volivci, zasledovanje najbolj umazanih strankarskih in osebnih smotrov, umazani nameni klerikalne stranke, navadna laž, brezstidna laž, brezmišeln Krekov predlog, dr. Krek povzročil politično nespodobnost, ljudje, ki se jim možgani mehčajo, lakajji, znana klerikalna brezvestnost, znana klerikalna brezstidnost. — Vse to je nabral »Narod« včeraj v svojem kratkem članku: Klerikalci v državnem zboru. Precejšnopsarsk tobak,

kaj ne? Dasi Hribar le malokrat pravo pogodi, te dni jo je pa le zadel, ko je rekel v državnem zboru: »Znano dejstvo je, da tisti, ki mu manjkajo prepričevalni argumenti duha, navadno seže po zmerjanju, ker hoče s tem nadomestiti pomanjkanje argumentov«. Odgovarjal je sicer takrat Maliku, prav gotovo je pa mislil na »Narod«, dasi ga ni omenjal.

— **Tako kakor nemški listi piše »Narod«.** Vse zaman, ne uide te nam, dasi se včerajšnji »Narod« dela grozno vžaljene-ga, ker smo mi pribili črno na belem, da piše »Narod« tako, kakor nemški listi. Izgovarja se, da pišejo tako kakor »Narod« med drugimi tudi češki in poljski socialni demokrati. Zakaj pa ni pristal, da so ravno taki v pisavi proti nam kakor »Narod« tudi slovenski socialni demokrati. Zdaj zopet trobite v svet, da je vprizorjena vsa obstrukcija zato, da bi, kakor duhovito piše »Narod«, »eden izmed klerikalcev postal minister«. Ravno to, kar trobi »Narod«, trobijo že cel teden nemški vladni reptilni listi. Evo dokaz, v članku, v katerem trde, da ne pišejo kakor pišejo nemški listi, pa se poslužujejo tega, kar so še včeraj jutraj čitali v nemških vladnih reptilnih listih od »Reichspošte« in »Preše« doli do graških nemških listov. Plešete, kakor vam godejo nemški krivonosni in nekrivonosni časnikarski slovanozrci. Vsak po sebi črevlje meri! Liberalci naj iščejo portfeljske kandidate med tistimi, ki so z »Narodom« v najožji zvezi. Pri nas jih nimamo.

† **Dostojanstvenik pred cesarjem.** Začetkom tedna smo čitali v »Slovenskem Narodu« brzojavko, da je bil med dostojanstveniki, ki jih je ogovoril naš cesar ob otvoritvi turške železnice tudi naš Ivan Hribar. Mi, ki poznamo in vemo koliko smemo verjeti takim »Narodovim« brzojavkam, smo takoj začeli poizvedovati o istinitosti te vesele novice, prečitali smo vse liste, ki so natančno zabeležili vsako osebo, s ko je cesar pregovoril le tri besede, toda našega dostojanstvenika nismo zasledili nikjer. Da bi bilo vse izlagano, si pa zopet nismo mogli misliti! Ko smo čitali v »Narodu« uvodne članke, polne dinastičnega navdušenja in polne ogorčenja na obstrukcijo, smo si mislili, morda sta pa cesar in naš dostojanstvenik — cesar gotovo ceni njegovo vseobsežno politično modrost in kremenito značajnost — govorila sama tako med štirimi očmi, — ko je cesar želel imeti od njega gotovih zanesljivih informacij. Zato smo se obrnili naravnost do tistih odličnih mož, ki so s cesarjem govorili in ti so nam razodeli, na kak način je prišel naš dostojanstvenik s cesarjem v dotiko in postal hipoma, skoz in skoz črnomen. Cesar se je pripeljal. V dolgo vrsto so se postavili povabljeni gostje, predsedstvo zbornice, zastopniki Solnograške in Koroške in potem dolga dolga vrsta poslancev, gotovo nad 100. Cesar ogovori predsednika Pattaja in ta potem predstavlja po vrsti Steinwendra, Sylvestra, s katerimi je izpregovoril: znane besede in potem je pa šlo naprej. Pattaj je šel ob vrsti, imenoval vsako osebo, cesar se je naklonil vsaki in ji salutiral in tu pa tam rekel: me veseli. Štirideseti nekako je bil zbornični uradnik Kupka. Pri tem je cesar vzkliknil: »O koliko je vas poslancev!« in potem je šlo naprej. Pattaj je klical: Miha, Jože, Simon, cesar pa salutiral in mrmral: me veseli, me veseli. In v tem krdelu je bil tudi dostojanstvenik Hribar.

† **Tak kakor vedno!** »Narodna zveza« je poverila obravnave s Italijani zaradi italijanskega vseučilišča poslancem iz Primorja. Nemalo smo se začudili, ko smo čitali v »Narodu«, da je Hribar že obravnaval s Sandrinellijem. To je bilo tiskano v tisti brzojavki, ko se je poročalo, da so se začeli posvetovati poslanci s Primorja in vsak je moral imeti vtisek, da je imel Hribar nalogo obravnavati s Sandrinellijem, in da sta imela že dolgotrajne konference. V tem stadiju pogajanj ni prišlo nikomur na misel, da bi se pogajal s Sandrinellijem — tem manj, ker pri zadnjih volitvah niti več izvoljen ni — in v resnici tudi Hribar ni konferiral. Ampak ravno ti isti dan, ko je bil naš dostojanstvenik pred cesarjem, je sedel slučajno pri obedu s Sandrinellijem skupaj. To priliko je pa spretno porabil v reklamne svrhe.

— **»Združeni naprednjaki« v Mostah** se sedaj po končanih občinskih volitvah vedno bolj spoznavajo same sebe. Socialna demokracija se je ondi zvezala z liberalnimi kapitalisti in z njimi z a n je šla v volivni boj. Kako malo hvaležnost žanje za to pri liberalcih, je znano. »Rdeči Prapor« je te dni zapisal: »Strahopetno uredništvo »Slovenskega Naroda« se ne upa povedati v svojem poročilu, da je pri občinskih volitvah v Mostah zmagovalo 8 socialnih demokratov, marveč pobaše kar vse v svojo malho. Lepa »mularija« mora biti ta liberalna svojati, ki žre tak »futer«. — Zdi se nam, da bodo soc. demokrati imeli še hujšega mačka, če bodo pomagali liberalnim kapitalistom do »zmaga«, kakoršna je bila Hribarjeva v Ljubljani in sedaj ona v Mostah. Zelo zabavno je, ako se sedaj »združeni naprednjaki« sami sebe psujejo z »mularijo« in

»svojatjo«. Občani v Mostah naj se le krepko združijo, da pri prihodnjih občinskih volitvah to čestito družbo pomelejo.

† **Nesramen napad »Slov. Naroda« na komerčnega svetnika drž. in dež. poslanca predsednika kmetijske družbe gospoda Povšeta.** Po občnem zboru kranjske kmetijske družbe, katerega je liberalna gospoda razbila, ker je bila proti kinetom v manjšini, je »Slovenski Narod« nesramno napadel gosp. vodjo Povšeta. Gosp. poslanec nam o tem piše: »Kar zadeva oni lažljivi napad name v »Slov. Narodu« je nevredno, da bi nani reagiral. Le to izjavljam, da je gosp. tajnik Pirc sam predlagal ponedeljek kot dan za občni zbor in da sem v seji odbora vprašal tajnika, ali je pravilom primerno, če se objavi občni zbor za 5. juli. — Na to je oficijelno rekel, da, ker je dovolj — kakor se je doslej godilo, — da se 14 dni pred dnevom občnega zbora obvestijo vse kmetijske podružnice in to se bo takoj po seji izvršilo, torej 15 dni pred občnim zborom. Nihče odbornikov ni ugovarjal temu in tudi ne, da se je po tajnikovem predlogu ponedeljek odločil; saj so se vršili občni zbori ob sredah in le nekaj let sem se je četrtak določeval. Sklep je bil torej soglasen in nosijo odgovornost zanj vsi odborniki in v prvi vrsti družbin tajnik ravnatelj Pirc. Nesramna laž je, da sem se udeležil pred občnim zborom kakega sestanka udov in jim dal navodila. Saj je ravnatelj Pirc sam videl me, da sem že proti pol 9. uri bil v »Mestnem Domu«. Sicer pa, če iz pisarne — dr. Žerjava smejo stotine tiskanih agitacijskih pisem razposlati, je tudi drugim udom družbe odkazana pot. Da sem »kruto« postopal, o tem se ne bom prekal z gospodi, ki so s svojim nastopom pokazali terorizem v celem svitu, terorizmu pa se ne vdam in sem moral družbenike, ki so hoteli razpravljati o dnevnem redu občnega zbora, varovati pred brutalnostjo teroristov, ki so bili večinoma vse drugo, kakor agrarci-kmetovalci. Ne strašim se izjaviti, da, kar sem doslej sodil, tudi sedaj trdim, da o kmetijskih zadevah sodi, razpravljaj in odločuj kmetovalec; zato ne preostaje drugega, kakor da se osnuje po državnem okvirnem zakonu stanovske kmetске zadruge, v katerih bo kmetovalec imel svoje mesto in sam odločeval o svoji stvari. Če se mi podtika neodkritost, jo zavram onim, ki so bili nelojalni proti meni. Žrtvoval sem se skoraj 20 let v odboru za družbo in lojalno, složno se trudil za nje procvit in zaradi mojega složnega postopanja si od nekaterih lastnih strankanih mož malo prijazno sodbo nakopal. Stori sem to, ker sem vedno upal, da se bo v tej družbi dalo res vse kmetovalce organizirati v skupno složno delo za prosep kmetijstva v naši domovini; toda previdel sem, da se hoče politika vsiliti v to strokovno korporacijo in celo s pomočjo terorizma. Moja dolžnost je tedaj bila, tako ravnati, in dokler bom v družbi, bom deloval, da se v njej zbero vsi dejanski kmetovalci naše domovine, ki bodo stanovsko bratovsko si podali roke v skupno delo za blagor kmetijskega ljudstva. Na drugo ne reagiram.

Glas iz kmečkih vrst o občnem zboru c. kr. kmetijske družbe kranjske. Iz Šmarce se nam piše: Na občnem zboru c. kr. kmetijske družbe smo udeležniki iz Šmarce in Homca uvideli, da za kmeta ni mesta v Kmetijski družbi, ker tukaj hočejo kratko malo odločevati le neke gotove vrste ljudje. Kmečki stan se od dne do dne bolj zaveda, kaj da je, in je tudi uvidel, da Kmetijska družba ni »družba kmetov« ampak »družba gospodov«. Ti ljudje so pa pred našimi očmi pokazali, da jim ni čisto nič za dosego namena, katerega bi morala imeti ta gospoda pred očmi, ampak, da ji je samo za gospodstvo nad kmeti, in ti kmetje naj lepo tiho bodo in nosijo svoje trdo prislužene kronce v roke najhujšim nasprotnikom kmetijstva. Ko smo prišli na občni zbor, so klicali ti »velekmetje« ter neki advokatski liberalni pisarji in pometarji, »da so pripeljali mežnarje s seboj« in da »tisti prokleti kmetje so prišli, ki doma nimajo kaj dela«. To so sirovine; ako pride človek tja, kamor ga dolžnost veže, ga pa ta garda imenuje »mežnarja« in »prokletega kmeta«. To si bomo dobro zapomnili! Kako bi si mi kmetje upali iti h kakemu občnemu zboru advokatskih zbornic ali k društvom trgovcev in tam zahtevati, da se volijo naši kmetijski možje v odbor, drugače pa bi upili ter tolkli in razgrajali, da bi bilo groza. Kaj bi si mislili ti advokati o nas in ti trgovci?! Nič drugega, kakor da smo podivjali, in celi aparat, ki deluje v varstvo lastnine in življenja, bi bil na nogah ter bi bili v pol ure vsi kmetje z verigami na rokah odpelani v zapore. Ti ljudje pa na kmetovih zborih smejo vse, peli so pesmi »grom in peklo, prazne vaše proti nam so steke«, kakor da bi kmetje imeli namen, vas vse napasti v kakem vašem društvu. Na naš rovaš pod našim imenom ne bode več uganjali stvari, karkšne ste na zadnjem občnem zboru kmetijske družbe. Tega mi kmetje ne bomo prenašali, da bi se take reči dogajale pod našim kmet-

skim imenom, to mora pokazati bodočnost ali pa bo kmetijska družba nemo-goča še nadalje. Ti kričači so ne spravili na predsedniški oder in so na njem z nogami teptali, kakor bi bili proso meli ter smo jih kmetje res zrinili zaradi prehudega bobnenja z odra, za kar bi se bili pa ti velekmetje najraje tepli. Le še večkrat se nam tako pokažite, da vas do dobra spoznamo!

† **Račun za železnično ravnateljstvo v Trstu.** Iz Kranja se nam piše: Z ozirom na notico v sobotni številki Vašega cenj. lista glede postajnega načelnika, ki polaga tržaškemu žel. ravnateljstvu račune o izdatkih v »narodne svrhe«, vam lahko poročam, da je omenjeni načelnik g. A. Inglicsch v Kranju. Ta zadeva je namreč med žel. uradništvom v Trstu splošno znana in deloma tudi tukaj v Kranju, in se svoječasnno ne le slovenski uradniki, ampak tudi njihovi nemški tovariši zgražali nad predrznostjo tega »kolega«. To vem iz zanesljivega vira, od oseb, ki so čitale dotično prošnjo (eksistira tudi njen prepis). G. Inglicsch je znan kot strasten nemškiškar, in je bil na Koroškem in Štajerskem, kjer je služboval prej, član »Südmärke« in drugih takih društev. Vendar so ga naši liberalni »rodoljubi« svoječasnno spoznali za vrednega člana »Sokola« in »Čitalnice«. Mož govori, kakor slišim, da bo v kratkem avanziral — gotovo zaradi zaslug pri kranjskem »Sokolu«. Značilno je za kranjske liberalce, da ga ob vsaki priliki protežirajo — seveda do zdi brez uspeha — akoravno poznajo označeno afero.

— **Iz Cerknice.** Po zadnjih občinskih volitvah, pri katerih so liberalni »naprednjaki« doživeli velik poraz, bi kdo mislil, da vlada popoln mir. Res, na zunaj je že tako. Ker pa ti naprednjaki ne morejo pozabiti svojega poraza in da si nekoliko svojo razburjeno kri pohlade, so začeli zabavljati g. županu. V tem se je posebno odlikoval o priliki izleta »popolnoma nestrankarskega Pipčarskega kluba« ta »dolgi Jaka«, kakor ga je enkrat imenoval »Slovenski Narod«. Tudi o priliki volitev za domače stvari smo zopet imeli priliko videti, kako so šli liberalni sužnji čez drug in strn v boj zoper svoje lastne brate. Vedno so rjovel, da enega izmed sedanjih ne bodo volili, toda tisti so se najbolj pehali za magnate in njih podrepanke. Zelo lepo so se pokazali liberalni gostilničarji: Knap Andrej (Klemen), Zagorjan, Branič, Janez (Sežon), Mele Jože (gostilna n. vagi), Žumer Janez, gostilna Serko-tova, v kateri igra vloga hotelirja ta »dolgi Jaka«. Zadnji čas je pokazal svojo barvo tudi gostilničar pri »Kroni«, to je Fran Homovc. Želeti bi le bilo, da dobi par pri-stašev S. L. s koncesijo, ker bi se s tem preprečil marsikak konflikt z liberalnimi sirovinami. Lahko bi še veliko pisali o liberalni sirovosti na cesti ali v gostilnah, a hočemo biti prizanesljivi.

»Slomškova zveza.«

je ustanovila pretečeni četrtak podružnico za dolenjsko stran. Vkljub skrajno slabemu vremenu se nas je zbralo nad 25 tovarišev in tovarišic. V prostorih nove šole je otvoril nadočitelj g. Iv. Štrukelj zborovanje. Razložil je pravila in povedal vzroke ločitve, zakaj s svobodomiselnimi učitelji ne moremo skupaj iti. Za njim je imel Ant. Vodč globoko zamišljen referat. Učitelj umetnik avtoritete. V odbor podružnice za dolenjsko stran so bili soglasno izvoljeni tovariši A. Jaklič, Iv. Štrukelj, Iv. Pirnat, g. župnik Iv. Vidregar, tovarišici Amal. Tomc in M. Odlasek. Pri skupnem obedu v gostini Gorišek, kjer smo bili res izborni postreženi, se je razvila živahna zabava. Navdušene napitnice so imeli Iv. Štrukelj, Iv. Baloh, Iv. Pirnat in M. Odlasek. Gospice so nam krasno prepevale, vrstili so se mešani in moški zbori, tov. Vodč je pa za St. Ilj nabral 10 kron. Popoldan smo si ogledali samostan čč. oo. cistercijanov in smo bili gostje prem. g. opata. Teh ur gotovo nikdo udeležencev ne pozabi. Naj se na tem mestu prem. g. opatu najtopleje zahvalimo za krasno cerkveno petje, za vso prijaznost in gostoljubno postrežbo. Brzojavno so pozdravili najmlajšo podružnico dr. Šušteršič, Jaklič, dr. Lampe, Mandelj, kano-nik Zlogar v imenu »Dolenjskih novic« nadočitelja Jeglič, Clemente, tov. K. Simon, pa je poslal vezani pozdrav:

Vstanite bratje in sestre, podajte složno si roke, naj prapor zveze Slomškove i vas Dolenjce združi vse!

Težko smo se ločili z zavestjo, da smo vsadili drevesce, ki bo bogati sad rodilo Pogumno naprej, tovariši, brez strahu z naše vzore!

Ako še niste, pošljite naročnino!

Badeni umrl.

Kazimir grof Badeni je dne 9. t. m. ob 4. popoldne umrl. Zadel ga je mrtvoud. Potoval je iz Karlovih Varov nazaj domov. V bližini postaje Krasne mu je postalo slabo, ko je privozil vlak na postajo Krasne, je bil že mrtev. Kazimir grof Badeni je še nedavno igral veliko vlogo. Rojen je bil l. 1846. Posvetil se je uradniški službi. Služboval je pri galiskem namestništvu, v notranjem ministrstvu in pri kraljevski namestniški ekspozituri. Državno službo je zapustil l. 1886., a ne za dolgo, ker je bil imenovan že leta 1888. za galiskega namestnika. Dne 2. oktobra 1895 ga je imenoval cesar za ministrskega predsednika. Vlada je do leta 1897., ko je izdal jezikovne navedbe za Češko in Moravsko in z njimi razburil nemške sršene, ki so pričeli boj v zbornici proti njemu, katerega so prenesli celo na ulico. Nemškemu navalu se je moral 28. novembra 1897 umakniti.

Protisrbski proces v Zagrebu

Zagreb, 9. julija. (92 dan razprave.) Galerije so nabito polne, tako da mora predsednik več ljudi odstraniti, ker je nevarnost, da bi se podrle. Obtoženci so vsi navzoči. Predsednik Tarabocchia izroči originalne dokumente, ki jih je Nastić objavil v brošuri »Finale« sodnijskima izvedencema dr. Roiču in Müllerju, ki izjavita, da bosta rabila nekaj dni, da konstatirata njihovo avtentičnost. Nato pride Gjorgje Nastić.

Nastić vzdrži svoje trditve in polemizira proti Masaryku.

Veleizdajnike je izdal Avstriji črnogorski knez?

Nastić izjavi, da so dokumenti, zlasti pa znani jugoslovanski revolucionarni statut, avtentični. Statut je lastnoročno spisal Milan Pribičević. Masarykova trditev v avstrijskem parlamentu, da sem ta statut jaz spisal in da je falsifikat, je neistinita, kakor tudi ni resnična trditev dr. Mitrovića iz Dubrovnika, da je original statuta bil spisan preje nemški. Stvar je ta: Statut sem jaz 10. junija 1908 izročil črnogorskemu knezu Nikoli. Po razpravi proti Srbom, ki so hoteli kneza Nikolo v smislu veleisrbskih teženj ubiti, je knez statut meni vrnil, da ga obelodanim. Ker sem takrat bil že v Zagrebu, mi ga je prinesel knezov dvorski brivec in izročil v »Svračju pri jagnjetu«. Ko je izšel »Finale« je Nastić dokumente izročil dopisniku lista »Zeit«, g. Izidoru Steinhardt, ta pa jih je v Zemunu izročil državnemu odvetniku Accurtiju. Brezsmiselno je trditi, da bi bila avstrijska vlada kupila od kneza Nikole svoje lastne falsifikate.

Nastić opisuje svoje življenje.

Nastić — mož star šele 25 let — pobija trditve svojih nasprotnikov, da sta bila njegov stari oče in oče špiona. Stari oče je bil trgovec, oče pa uradnik, ki je zaradi svojega srbskega patriotizma izgubil službo. Mladi Nastić je študiral na Dunaju filozofijo, pa jo zaradi nekega dekleta obesil na klin! Nato je v Sarajevu vstopil za redakterja v službo k dr. Dimitrijeviću. Šel je nato v Belgrad, kjer je spisal delo »Jezuiti v Bosni«. V Belgrad ni šel kot agent provocateur, marveč, ker je imel v rokah material glede na »katoliško propagando« v Bosni in ga je v Belgradu eksploatiral. Nato Nastić zopet na široko dokazuje, da baje ni bil agent provocateur avstrijske vlade in opisuje srbske kroge. Pravi, da je bil večji del v Šabcu. Častniki so tu veliki politiki. Za kralja Petra se noben pes ne zmeni, tudi častniki ga osebno ne marajo, pač pa skušajo zvaliti v svoj krog mlade Srbe in jim dokazovati, da je bila zarota proti Aleksandru potrebna. »Slovanski Jug« je velepolitično društvo, ki je tudi aranžiralo umor Aleksandra. Ljuba Jovanović, predsednik kluba, je uprizoril maršne demonstracije, ki so bile overtura k umoru Aleksandra in Drage. Seja se zaključil.

DRUŠTVA »SLOVENSKE KRŠČANSKO-SOCIALNE ZVEZE«!

Upoštevajte sklepe letošnje skupščine S. K. S. Z. v št. Jakobu v Rožu in snujete takoj odseke!

Položaj v zbornici.

Dunaj, 9. junija 1909.

Današnja seja je trajala komaj eno minuto. Predsednik jo je otvoril, naznanil prihodnost za v torek in jo zopet zaključil. Potem so se začele razne konference.

Zastopniki akcijskega komiteja slovanskih strank so izdali izjavo, v kateri pravijo, da uradna izjava o večeršnjih pogajanjih ministrskega predsednika z njimi v bistvenih točkah ni točna.

Ob šestih zvečer je bila končana seja načelnikov. Izvolil se je odbor, v katerem so dr. Lueger, Sylvester in Chiari, ki se bo pogajal z našimi zastopniki. Prvo sejo imajo jutri ob 10. uri popoldne. — V

seji načelnikov so se izjavile vse stranke, da se mora izvršiti v zbornici sprejeta resolucija Redlichova glede na bosansko agrarno banko. To pomenja, da so se vse stranke obrnile proti Bienerthu. Pade njegov je gotova stvar. Vlade stranke in socialni demokratje mu zelo zamerijo, ker je bil tako nespreten pri pogajanjih in je bil večer naravnost oduren v občevanju z zaupniki opozicijskih strank. Bienerth čuti, da so mu dnevi šteti, zato hoče napraviti še kolikor mogoče zmešnjav v zbornici in nahujskati stranke drugo proti drugi, da tako oteži stališče nasledniku. Današnja jutranja in večerna »Fr. Presse« je prinesla uvodne članke, ki so inšpirirani gotovo od njega. Ost je naperjena proti krščanskim socialcem, ki so proti njegovi volji stopili v pogajanja z našimi zaupniki. Očita jim, da nimajo iskric narodnega čuta, ker paktirajo s strankami, ki zahtevajo češko in slovensko vseučilišče. Narodni zločin in najgriša narodna izdaja je to, ki potrebuje najhujšega odpora nemških strank. Tako kliče, tako vzbuja nemške strasti. Ministri se gledajo po strani in mečejo polena drug drugemu pod noge. Bilinskijev žurnalist, slavni Obogi, zdeluje večeraj v »Zeit« trgovskega ministra Weisskirchnerja za to, ker se je pogajal. Tako se grizejo, tako intrigujejo, to pa pomeni, da so pred padcem, da bodo morali narediti prostor drugim možem...

× × ×

Strah pred Slovani.

Grozen strah vlada v svobodnemiselnem judovskem časopisu. »N. Fr. Pr.« je pričela strašiti Nemce, da se pripravljajo nova večina. Osebnih psovke, prejšnje dni tako navadne, vsakdanje v nemškem časopisu osobito na dr. Šusteršiča, se omejujejo. Popolnoma jih seveda ne opuste. Judovskim časnikarjem, ki bi radi rešili Bienertha, se pa ježe lasje. Kislo so konstatirali pred dnevi, da kljub dolgotrajnim napornim pogajanjem se je posrečilo voditeljem obstrukcije pridobiti za »Slovansko Unijo« Rusine-Ukrajince. Še žalostnejša je pa večerajšnja »Preša«, ki s kislin obrazom prorokuje, da bo Bienerth šel in že naprej toči solze za njim, da si ga je kruto napadala, ko je nastopil vlado. Boji se dr. Šusteršiča, da je jo, in pripoveduje, da je najgorečnejši »Einpeitscher« za »Slovansko Unijo«. Modruje: Vse Slovane hoče dr. Šusteršič združiti, češki agrarci bi odnehali, ko bi pripustil dr. Šusteršič. Rusini so že pridobljeni, »Poljska ljudska stranka« je le še po imenu v »Poljskem kolu«. Vresniči se slovanski blok. Zanj niso še edino poljski konservativci, ki se pa ne bodo mogli dolgo vpirati pritisku ostalih slovanskih strank. Jeseni bosta Šusteršič in Prašek diktirala Nemcem pogoje in jih prisilila v koalicio. Stoka, da se je položaj za Nemce zelo poslabšal.

Ali je bila obstrukcija upravičena ali ne?

»Reichspost« poroča, da bo delalo največjo težavo pri pogajanjih z obstrukcijo, ker slovanske stranke ne bodo pripustile, da se reši vprašanje o italijanski pravni fakulteti že v tekočem zasedanju. Nemške stranke so pa glede na to vprašanje vezane na Italijane. S pohlevno, platonično opozicijsko taktiko liberalnih naših opozicionalcev bi pač ne bilo mogoče preprečiti italijanskega vseučilišča v Trstu. Seveda bodo slovenski liberalci v svoji neomejeni zaslepljenosti iz malenkostnih osebnih razlogov še nadalje trdili, da je bila obstrukcija nepotrebna. Liberalnim slepcem odpirati oči je nehalen posel, ker z odprtimi očmi nočejo videti iz z zdravimi ušesi nočejo slišati resnice, ki seveda vedno v oči kolje.

»Slovanski klub«

Je imel danes sejo, o kateri objavlja korespondenca »Zentrum« siedeči komunisti: Klubov načelnik dr. Šusteršič je poročal o razgovorih z zastopniki posamičnih strank in z ministrskim predsednikom Bienerthom. Klub je vzel poročilo z zadovoljstvom na znanje, odobril postopanje svojih zaupnikov dr. Šusteršiča in dr. Korošca, se jima zahvalil za vodstvo pogajanj ter jima izrekel zaupnico ter ju pooblastil za nadaljne klubove akcije. V razpravi se je splošno izjavljalo prepričanje, da je nastala za Bienerthovo vlado že kriza, ker ni mogla iz lastne moči izvesti program navedenih državnih potrebščin, marveč so jo v zadnji uri izločile vladne stranke iz političnih akcij. Kar se tiče politične strani glede na razprave zastopnikov »Slovanskega kluba« z vlado, se je šlo predvsem za to poizvedeti, kakšno stališče zavzema ministrski predsednik z ozirom na ustanovitve slovenske pravne fakultete v Ljubljani, nadalje v zadevi, kako preprečiti aktiviranje ogrsko-bosenske agrarne banke, glede na parlamentarno obravnavo italijanskega vseučiliškega vprašanja in o razveljavljanju Plojeve izvolitve delegatom. Glede na razveljavljanje Plojeve izvolitve je izjavil Bienerth, da v tej zadevi nima ingerence in da je Plojeva stvar razpolagati z mandatom. Baron Bienerth je nadalje izjavil, da vlada z ozirom na svoj temeljni sistem ne more dovoliti političnih koncesij za umaknitev nujnih predlogov.

Obstrukcijske stranke odklonile posredovanje ostalih strank »Slovanske Unije«.

Korespondenca »Zentrum« poroča: Kratko pred današnjo sejo klubovih načelnikov so se podali poslanci Hruban, Mastalka, dr. Masaryk in dr. Ploj k članom obstrukcijskega odbora, posl. Slaveku, Udržalu, Zazvorki, dr. Korošcu in dr. Šusteršiču, da se ponudijo obstrukcijski skupini v imenu klubov, ki ne pripadajo obstrukciji, za posredovalce med obstrukcijo in majoritetnimi strankami. Odgovorilo se jim je, da je razmerje slovanskih akcijskih strank z večinskimi skupinami najboljšje in da zato ni potrebno posredovanje. Ko se je izrekla Hrubanu in tovarišem zahvala za njihove dobre intencije, je konstatiral dr. Hruban, da ponudeno posredovanje ni bilo zaželeno in tudi ne zahtevano.

Društva.

Občni zbor »Zveze katol. slov. nepolitičnih društev v Vipavi« se je vršil dne 29. junija in je bil prav dobro obiskan. V »Zvezi« je sedaj včlanjenih trinajst društev. Odbor je imel v preteklem letu 8 sej, v katerih je sklepal o raznih važnih društvenih zadevah. Gmotno stanje »Zveze« je še dokaj ugodno. V preteklem letu se je nabavil hektograf, ki je »Zvezinim« društvom proti mali odškodnini na razpolago. V kratkem dobimo na razpolago fin skioptikon, katerega se bodo lahko včlanjena društva posluževala za razna predavanja. Na občnem zboru se je sklenilo, da izvoljeni odbor določi revizorja, ki bo posamezna društva nadziral ter se o njih delovanju prepričal. Vsekako važen sklep za napredek naših društev. V odbor so bili izvoljeni sledeči: Andrej Lavrič, Jožef Božič (Budanje), Gustav Koller, Iv. Kromar, Ivan Rihar, Ivan Silvester in Rafael Žvokelj (Vrhopolje). K sklepu je še g. visokošolec Česnik predaval o potrebi in koristi naše mladeniške organizacije v teledavnih odsekih. — Z zahvalo za prepričevalno in navdušeno predavanje je g. Janez Debevec zaključil občni zbor.

Ij Občni zbor »Duh. podpornega društva v Ljubljani« se bo vršil v smislu § 19. pravil dne 9. avgusta leta 1909, ob pol 3. uri popoldne v knjižnici knezoškofijske palače s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika o delovanju društva zadnje tri leta. 3. Poročilo blagajnika o društvenem premoženju. 4. Eventualni nasveti. 5. Nova volitev odbora in treh društvenikov, da presodijo in potrdijo račune. — Predlogi, ki jih nameravajo staviti kaki društveniki, se naj vsaj teden pred izročitjo društvenemu odboru. — Odbor.

Iz Šenturja. Igra »Andrej Hofer« se je morala preložiti na nedeljo 18. t. m. radi slavnosti v Kranju. Takrat priredi obenem tudi »Dekliška zveza« igro »Pri gospodi«, šaloigra v dveh dejanjih. Prva predstava igre »Andrej Hofer« se je vrlo dobro obnesla. Izborno so rešili svojo nalogo: Hofer, Špekbaier, Haspinger in Rafi. Hofer je dobil drugi dan od več krajev pismene čestitke.

Na Šenturški gori priredi »Slov. katol. izobraževalno društvo« dne 18. julija ob 3. uri popoldne 1909 društveno veselico s petjem, deklamacijo, igro »Pri gospodi« in srečolovom. Ker je čisti dohodek namenjen za napravo društvene zastave, je upati obilne udeležbe. Pri tej priliki lahko napravijo bratska društva svoj polet na Šenturško goro, od koder se nudi izletnikom diven razgled na goreniško ravnanje in julske alpe. — Torej na svidenje 18. julija na naših planinskih višavah! — Ob neugodnem vremenu se vrši veselica 25. julija.

Prostovoljno gasilno društvo Kašelj — Zalog priredi dne 18. julija veselico z zelo zanimivim sporedom, popoldne ob 3. uri na vrtu g. Antona Hlebsa v Gorenjem Kašlju. Pri omenjeni veselici igra društvena godba iz Goričan. Ako bo vreme neugodno, se vrši veselica prihodnje nedelje.

CESARJEV POLETNI PROGRAM.

Zaradi krize v avstrijski zbornici ostane cesar do ponedeljka 12. t. m. na Dunaju v Schönbrunnu, nakar odpotuje v Išl, kjer ostane 7 tednov. Dne 28. avgusta se odpelje na Tirolsko, kjer se vrše velike slavnosti in obišče Inomost ter Bregenc. Ogledati si namerava tudi Zepelinove zrakoplovne priprave v Friedrichshafnu. Povrne se nato čez Solnograd v Išl, kjer ostane do 9. septembra, nakar odpotuje k cesarskim vajam. Na Dunaj se najbrže povrne 12. septembra.

NEMCI V PARAQUAJU.

Nekdanja nemška častnika Plessen in Krieser v Paraquaju sta hitela na pomoč neki ženski, s katero je jako grdo postopal policijski predsednik Arte, ki je nato prišel s tremi vojaki, aretirali častnika, ju tepaval z bičem in obmetaval s kamni. Na stražnici je ukazal položiti častnika na tezalnice in ukazal vojakom, naj jetnika slečeta. Ker ga niso ubogali, je z bajonetom tolkel po glavah častnikov in bi ju bil ustrelil, a k sreči ni imel strelivnega orožja. O zadevi je posredoval nemški za-

stopnik pri paraquajski vladi, ki je pisмено obžalovala dogodek, odstavila in zaprla Arteja.

PROTI CARJEVEMU OBISKU NA FRANCOSKEM

grozno hujskajo socialisti. »Humanité« objavlja oklic z nadpisom »Proti rdečemu carju«, ki hujška proti Nikolajevemu obisku Francoske.

POLTAVSKO SLAVLJE.

V spomin 200-letnice bitke pri Poltavi se je vršila v Peterburgu služba božja v spomin Petru Velikemu. Po službi božji so položili temeljni kamen novemu mostu čez Nevo, ki bo nosil ime Petra Velikega. Car Nikolaj, veliki knezi in Stolypin so se pripeljali 9. t. m. v Poltavo.

PERZIJSKI VSTASI POD TEHERANOM.

»Rus« objavlja poročilo iz Teherana, da je poslala oblegovalna armada ruskemu poslanstvu pismo, ki svari poslanstvo, naj ne dá carju zavetja. Oblegovalna armada zagotavlja integriteto poslanstva, zahteva pa šahovo izročitev in njegovo obsodbo po parlamentu.

OKLOFUTAN FRANCOSKI FINANČNI MINISTER.

Prejšnji francoski poslanec Bos je oklofutal na dvorišču senata finančnega ministra Caillauxa, ki je hladno rekel: »Vaša zausnična ničesar ne pomenja.« Rozneje mu je poslal priči.

KANCLERSKA KRIZA V NEMČIJI.

Cesar Viljem pride začetkom bodočega tedna v Berlin, da reši kanclersko krizo in da imenuje Bülowu naslednika. Zasedanje nemškega državnega zbora ne odgodi, marveč zaključijo, da bo imel novi kancler proste roke. Najbrže se tudi v bodočem zasedanju zbornično predsedstvo drugače kakor zdaj sestavi.

ŠOLSTVO.

+ Kn. šk. privatna gimnazija v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano je sklenila šolsko leto 8. julija. Izvestje tega zavoda ima na prvem mestu »Slovarek k II. in III. spevu Iliade« (spisal prof. Ant. Koritnik), nato poročilo o »prirastku učiteljski knjižnici« (sestavil prof. dr. Jožef Demšar). Iz šolskih poročil posnamemo, da je poudarjalo obvezne predmete 8 učiteljskih moči, petje in godbo pa veče. g. V. Hybašek. Začetkom šolskega leta je vstopil v učiteljski zbor kot profesor veče. g. dr. Anton Ratajec. — Začetkom šolskega leta je bilo 191 učencev v štirih gimnazijskih razredih (prvi je imel paralelo). Koncem šolskega leta je bilo 188 učencev. Razen 4 so bili vsi rodom Kranjci; po materinščini pa vsi Slovenci. Koncem šolskega leta je bilo, da vstopijo v naslednji višji razred, odlično sposobnih 56, sposobnih 113, vobče sposobnih (z enim nezadostnim redom) 14 in nesposobnih 5. — Pouka v neobveznih predmetih se je udeleževalo naslednje število učencev: lepopisja 74 (iz I. in II. razreda), telovadbe 180 in petja 170 učencev. — Stipendistov je bilo 14, ki so prejeli 2717 K 5 v. — Sprejemni izpiti za 1. gimnazijski razred za šolsko leto 1909/10 so bili dne 8. julija; sprejetih je 49 učencev. Novo šolsko leto se prične dne 19. septembra s sv. mašo; dan poprej, t. j. 18. septembra se morajo učenci zgledati pri ravnateljstvu.

NESTLÉ-jeva
moka za otroke

Priznana redilno sredstvo

Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne na želodcu.

Obvaruje in odstranjuje otroško drisko in blaznje črvene katar.

Knjižica: Otroška hranilna zastojni NESTLÉ

Dunaj I. Biberstrasse 11.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higijena razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k slati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepa živce, poboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 6000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. In kr. dvorni dobavitelj

TRST-Barkovlje.

Izseljevanje in socialno zavarovanje.

Ko se je zvedelo za vladno predlogo o socialnem zavarovanju, vzdignili so nasprotniki zavarovanja velikanski hrup, češ, da bo ljudstvu v kvar.

Koliko je na tem resnice, in nasprotno kako važno je zavarovanje, vidi lahko vsak, kdor pogleda statistiko glede izseljevanja v Nemčiji. Odkar je namreč uvedeno ondi socialno zavarovanje, pada znatno število izseljencev. Kdor vé, da mu je vsaj deloma zagotovljen obstanek v starosti, bo z veseljem ostal doma, četudi nekoliko manj zasluži in si ne more bogvečkar prističiti. Sicer pa recimo, da marsikdo res nekaj zasluži in prihrani v Ameriki, — koliko pa je takih, ki tega ne store, ampak pridejo bolehlavi, brez sredstev ali celo pohabljeni domov — v nadlego domovinski občini in deželi. — Če pa bo pomagala država s svojimi prispevki, da se izvede socialno zavarovanje, omejilo se bo izseljevanje v Ameriko in drugam, zdrave moči bodo ohranjene domovini, kjer je za pridne ljudi še vedno zaslužka in dela dovolj. — Pa še en moment pride tu v poštev. Kako ogromne svote mora danes plačevati dežela, morajo šteti nepremožne občine za ubožce, bolnike itd. In koliko je med temi takih, kojih bede je kriva tujina? Če se izvede socialno zavarovanje, odpadejo občinam in deželi marsikateri izdatki. Vsled tega se bodo zmanjšali tudi davki in doklade, in tisti malenkostni prispevki, katere bi moral plačevati posameznik, so z odpadkom na davkih daleko pokriti.

SKLADU OBMEJNIH SLOVENCEV

so poslali:

29. Dr. Fr. Grivec v Ljubljani 20 K;
30. Janez Cemažar, kaplan na Teharjih, 20 K;
31. Hranilnica in posojilnica v Žužemberku 20 K;
32. Ivan Zavbi, kaplan v Žužemberku, 20 K;
33. Baltazar Bartol, župnik v poklju v Spodnjem Berniku, 20 K.

× × ×

Nadalje so darovali: J. Schiffrer, župnik, Panjam, 3 K 50 vin.; Valentin Bernik, župnik, Homec, 8 K; Jos. Zelenik, župnik, Čemšenik, 10 K; Nabral v Srednjivasi-Senčur Karol Bricelj, organist, Kranj, 2 K 50 vin.; Martin Cerjak, ekonom, Rajhenburg, 2 K; Družba pri kresu, Rajhenburg, 8 K; Benedikt Poniž, Gorica, 10 K; Jera Lempl, župnišče, Vransko, 3 K; Za izgubljen stavbo g. R. Mally, Tržič, 10 K; Nabral pri zborovanju »Sloškovne zveze« gosp. Anton Vode, nadučitelj v Zagradcu, 10 kron.

× × ×

Nekaj se je že nabralo, pa mora biti od dne do dne več. Vzdrani se rodojubje in narodna požrtvovalnost! Branimo, kar se obrani dá! Posnemajmo Nemce, ki toliko darujejo ne v obrambo, ampak za napad! Obmejnim bratom na pomoč!

Dnevne novice.

— **Sestanek slovenskega katoliškega narodnega dijaštva** bo 30. in 31. avgusta ter 1. septembra v Ljubljani. Spored: Dne 30. avgusta ob 7. uri pozdravni večer v veliki dvorani hotela »Union«. Dne 31. avgusta občni zbor »Slovenske dijaške zveze«. Ob 8. uri sv. maša v stolnici. Po maši zborovanje v veliki dvorani »Uniona«. 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo društvenega odbora. 3. Poročilo revizorjev. 4. Volitev novega odbora. 5. Sprememba društvenih pravil in poslovnik. 6. Slučajnosti. — Po kosilu zborujeta do 4. ure odbora organizacijskih odsekov, nato se vrši predavanje: Naše obrambno delo. Tov. A. Ogrizek (»Zarja«). Ob 8. uri prijateljski večer gg. starejšin slov. kat. akad. društev »Danice« in »Zarje«. Dne 1. septembra: Ob 8. uri sv. maša v stolnici. Ob 9. uri začetek zborovanja v veliki dvorani »Uniona«. 1. Slovensko vseučilišče in Jugoslovani. Tov. J. Mazovec (»Danica«). 2. Profana in teološka znanost. Tov. Ign. Omahen, bogoslovec (Ljubljana). Popoldne ob 3. uri: 1. Zgodovina naše ljudske izobrazbe. Tov. Ilc (»Zarja«). 2. Dijaštvo in socialno delo. Tov. A. Veblé (»Danica«). Ob 8. uri zvečer: Komerz v veliki dvorani »Uniona«.

— **K jutrajšnjim liberalnim shodom.** Pozivljamo govornike jutrajšnjih liberalnih shodov, da odgovore na vsa očitanja, ki jih je dr. Lampe naperil v svojih govorih na adresu liberalne stranke!

— **Narodni radikalizem v praksi.** V »Neue Freie Presse« ponuja svojo graščino Raka pri Krškem naprodaj Nemcem g. Jos. Lavrenčič, bodoči tast dr. Žerjave. Pravi, da je posebno pripravna »za vinskega trgovca«. Pa ne, da bi naši narodni »radikalci« želeli, da se vgnezdí ondi kak dunajski židovski vinski trgovec. Vedno lepše se kaže kak je pri nas narodni radikalizem v praksi in zakaj služi.

— **Istrskemu deželnemu zboru** se, sediti po laških listih, za njegovo prvo zasedanje, ki seveda sploh še ni določeno, ne obeta nič dobrega. Lahki se bodo zaradi zavlačitve njihove univerze najbrže hoteli nad slovansko manjšino maščevati. Na drugi strani pa tudi Lahji potrebujejo deželnega zbora, ker je Istra že tako dolgo zanemarjena. Bomo videli, kako bodo ukrenili — na vsak način ne bo lahko voliti med najnimi ljudskimi potrebami in zlasti zadnje čase zopet poostrenim furor antislavicus.

— **Izboljšanje planin.** C. kr. ministerialna komisija za agrarne operacije bo izboljšala več planin, izmed katerih imenujemo za sedaj sledeče: 1. Zelenica, vzdolžno od Stola med Begunjsko in Zelenico. 2. Planina »Pri žagi« in »Za Sijo« v zgornji dolini Završnice do Zelenice. 3. Planina »Pod Stolum« v višini 1200 do 1900 m nad morjem. 4. Zabrzniska in Selska planina. 5. Planina Šavnik v Bohinju med Sorico in Nemškim Rovtom. Zboljšanje bo imelo namen, da se povzdigne vrednost in izdatnost planin. Trebilo se bo plevel in kamenje iz pašnika in planina vsako leto gnojila; zidali se bodo hlevi in naredile gnojne jame, vodnjaki s koriti in filtrom, koder ni studencev, ali vodni nabiralniki pri studencih, ponekod se bo vsejala dobra trava in zboljšali poti. Planšarstvo se bo na ta način racionalno povzdignilo. Skupni stroški za vsa ta dela so proračunjeni na 45.900 K in bo dala država k tem stroškom 50 odstotkov, dežela pa 25 odstotkov, tako da pride na prebivalstvo samo ena četrtnina stroškov.

— **Vodovod za Mošnje in Brezje.** Z Brezje se nam piše: Torej dobimo vendar težko zaželeni vodovod! Treba je bilo premagati mnogo zaprek, sedaj se je pa vendar pričelo z delom. Na tisoče ljudi se zbira mnogokrat v najhujši vročini na Brezjah, in vsi ti so bridko občutili pomanjkanje dobre pitne vode. Zdaj pa bodo na prostoru pred cerkvijo javni vodnjaki, celo lepo fontano bomo postavili, vodo se bo napeljala v samostan in v privatne hiše, poleg tega bo po vasi dovolj javnih izlivk in napajališč, tako da bo vsem ustrezno. Deželni odbornik dr. Lampe in stavbni svetnik Sbrizaj sta s podjetnikom in z zastopniki prebivalstva obhodila vse vasi, koder pojde vodovod in se je povsod po sporazumu vse potrebno ukrenilo. Da bi le kmalu voda pritekla!

— **Proti dr. Conciu,** ki se je začel zaradi laške univerze pogajati z Jugoslovani, piše tudi »Idea Italiana«, glasilo laških istrskih liberalnih poslancev in sicer pravi, da je pretežna večina istrskih in tržaških deželnozborskih poslancev liberalnacionalna, da se torej Concijevi pristaši nimajo prav nič s Slovani pogajati. Isto pa da velja tudi za socialdemokratske tržaške poslance, ker so zadnje deželnozborske volitve pokazale, da so socialni demokratije v Trstu za celih 3000 glasov padli. Lahki hočejo imeti italijansko univerzo v italijanskem Trstu in sicer ravno zato, da se odtod Italijanstvo še bolj širi in poglablja. Zato imajo Lahji rajši fakulteto na Dunaju ali pa celo v Crnovici, kakor da bi bila v Trstu, »omadeževanem« s slovensko ljudsko šolo. — Tako naši primorski Lahji, katerim je od zadnjih tržaških volitev greben močno zrastel. Pa se bodo že še omehčali.

— **Kranjska deželna vinarska zadruga,** registrirana zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani. Po inicijativi deželnega odbora kranjskega ustanovila se je deželna vinarska zadruga, reg. z. z o. z. s sedežem v Ljubljani. Da se more na podlagi ravnokar registriranih pravil konstituirati stalni odbor ter z delovanjem te zadruge čimprej začeti, priredi osnovalni odbor občni shod v četrtek, dne 22. t. m. v Ljubljani in sicer, če bo udeležba velika, v dvorani hotela »Union«. Natančneje pojasnilo o tem shodu ter o smotru te zadruge podamo v ponedeljkovi številki.

— **Dijakom v počitnicah** daje »Schulverein« lepe opomine in nasvete. Dijak, kojega svet se navadno suka okoli učnega reda, knjig in profesorjev, naj v počitnicah goji družabnost ter stopi v stik z ljudstvom. Skrbno naj opazuje razmere med ljudstvom, njegove težave in boje. Tako bo spoznal delo in vse odnose obrtnika, kmeta in delavca, in ko bo enkrat stopil v življenje, ga bodo v vsaki občini sprejeli kot prijatelja in voditelja ljudstva. Do pravega spoznanja ljudstva in njegovega mišljenja in teženja pa pripelje edino le občevanje z ljudstvom. Najboljšo priliko k temu dajejo obrambna društva, v katerih dobi dijak možnost ne samo da občuje z ljudstvom, temveč tudi da dela zanj. V to svrho naj skrbno deli letake, ima podučne govore, pridobiva člane, sodeluje pri veselnicah in predvsem naj pridno pobira doneske za narodne namene. Ti nasveti služijo, da se po njih ravnaajo tudi naši dijaki. Naš narod potrebuje sodelovanja naše mladine veliko bolj nego nemški. Dijak na počitnicah vedi, da ni to samo čas počitka in zabave, temveč tudi čas podrobnega dela med ljudstvom. Učeca se mladina in kmečka mladina naj si podata roko v skupno narodno delo. Dijak in kmečki

mladenič naj širita med ljudstvom zavest o potrebi narodne obrambe, naj nabirata bojevnike za veliko narodno obrambno arnado, naj pobirata darove za št. Ilj in sploh obmejne Slovence. Torej na delo med počitnicami!

— **Celovški občinski svet je pogorel** v tožbi zoper č. g. dekana Angererja, zoper kaplana č. gg. Sadijak in Ogertschnig in zoper cekvenika mestne župne cerkve, ker so sneli zastave, ki jih je dal razobešiti na zvoniku v proslavo tržaških pevcev »Baukomité« celovškega občinskega sveta. Sam bivši župan Neuner je izjavil, da on ni ukazal razobešiti zastav. Ker pa stavbeni odbor še ni občinski svet, zato je padla tožba v vodo. Nacionalcí se strašno »giftajo«. Obtožence je zastopal gosp. dr. Brejc. Obravnava je trajala od 3. do 8. ure zvečer.

— **Umrí je** v Vidmu pri Krškem vinotržec in posestnik g. Avgust Juvančič.

— **Vič.** — **Prva Vičanka, ki ne privoči svojemu otroku sv. krsta,** je gospodična Francka Kristan, sestra znanega Toneta Kristana in prodajalka v tukajšnjem socialno-demokratskem konsumu. Bo-li ta svobodomiselná odločnost v korist konsumu, ali ne, je vprašanje prihodnosti. Kajti naši socialni demokratje, tudi če včasih malo pozabljajo čez vero in duhovnike, taki pa še niso, da bi kakega — ljudka — trpeli v svoji družini.

— **Prijateljstvo lova.** Dne 17. julija (sobota) 1909, ob 11. uri dopoldne se bo pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Radovljici po javni dražbi dal v zakup za dobo pet let, to je od 1. avgusta 1909 do 31. julija 1914 lov občine Dovje. Dražbeni pogoji so razporeženi pri c. kr. okrajnem glavarstvu na ogled. Ta lov je največji, najobširnejši (obsega nad 33.000 oralov) in najimnitnejši na Kranjskem. V njem je dovolj divjih koz (gamsov), srn, divjih petelinov (velikih in škarjencev) ter druge divjačine.

— **Sneg v juliju.** S Trstenika, 8. julija. Po dvadnevem neprestanem nalivu so se danes proti večeru zopet prikazali vrhovi naših gor. Stožec zamečen precej globoko s snežno kapo. Sneg leži še na Malem Stožcu. Kaj takega o tem času je nenavadno. Kadar skopni sneg v jarku nad Javornikom, takrat pravijo, da je pšenica zrela. Zato pa letos vse tako počasi zori. Tudi v planinah pri »Jezeru« je zapadel sneg. Uboga živina!

— **Na Brezje** pohite 14. julija tržaške Slovenke in Slovenci. Ustavijo se tudi na Bledu. — Dne 26. julija pridejo na Brezje štajerski Slovenci, ki se pripeljejo v dveh romarskih vlakih.

— **Sto etnico Ljudevita Gaia,** prepodreditelja Hrvaške, so praznovali 8. julija.

— **Ruski učitelji na Slovenskem.** Pod pokroviteljstvom ruskega naučnega ministristva pride več skupin ruskih učiteljev in učiteljic na Slovensko, in sicer prva skupina pod vodstvom S. M. Studenega od 8. do 10. julija; 2. pod vodstvom M. Soboljeva od 9. do 10.; 3. pod vodstvom J. A. Aleksjejevskega od 13. do 16.; 4. pod vodstvom V. M. Cebrikova od 18. do 21.; 5. pod vodstvom Rolla od 25. do 27.; 6. pod vodstvom J. D. Grodeckeja od 25. do 28.; 7. pod vodstvom Kojranskega od 30. julija do 1. avgusta; 8. pod vodstvom Eckarta od 1. do 4. avgusta; 9. pod vodstvom Lampelja od 8. do 11. avgusta; 10. pod vodstvom Studenkeja od 13. do 15. avgusta; 11. pod vodstvom Soyfela od 15. do 16. avgusta. Iz Ljubljane se odpelje vsaka skupina v Postojno, Trst, Gorico, na Bled, od koder se vrne nazaj v Rusijo.

— **Parnik »Adelsberg«.** O tem piše tržaška »Edinost«: »Adelsberg« se bo imenoval nov Lloydov parnik. »Slovenec« vprašuje, zakaj da ne »Postojna«? Mi odgovorjamo, da zato ne, ker »narodna« občina Postojna tega ne zahteva. Pri Slovincih dobite vse, kar hočete, samo ne narodnega ponosa. Tem manj pa je kaj takega mogoče pričakovati od purgerjev najnovejšega slovenskega mesta, ki mirno dopuščajo, da se šopirijo v svetovnoznani jami samonemški napis.

— **C. kr. kmetijska družba** je »Kmečki zvezi« v Šmartnem pri Litiji na njeno prošnjo obljubila, da ji preskrbi za polovično ceno lepega plemenskega bika. Je pa tudi potrebno za zboljšanje živinoreje!

— **V Begunjah na Gorenjskem** je bil pretečeni petek izvoljen soglasno županom Janez Trunk, vrli katoliški mož ter odločni pristaš S. L. S., ravno tako so bili soglasno izvoljeni tudi vsi svetovalci. Trdno upamo, da bo novi odbor deloval složno v korist celi občini, kar nam je priporočal tudi visokorodni gospod okrajni glavar. Volitev se je izvršila ravno pred prihodom presvitlega gospoda knezoškofa. Po izvolitvi je šel novoizvoljeni župan in odborniki z gospodom glavarjem na čelu pozdravit gospoda knezoškofa, ki je prišel na birmovanje in katerega so Begunjci lepo sprejeli. Že v Lesce mu je nasproti jahalo osem izvrstnih jahačev; najlepše pa je bilo videti njihovega poveljnika, ki je jahal spredaj na iskrem arabcu v najhitrejšem trahu. Popoldne je Presvitli napravil izlet k Sv. Petru, kjer je po dolgem času zopet občudoval krasoto

njegovega rojstnega kraja. Kdor še ni videl te lepe panorame, katere nudi na vsi Gorenjski pogled raz sv. Petra, ta naj pride semkaj, da se prepriča. Drugi dan je šel Presvitli k Sv. Luciji-Podgoro, nazaj grede je obiskal svoje sorodnike. Pri birmi v nedeljo je bilo 150 otrok, polovico tujcev.

— **Službe poštinih praktikantov.** V področju c. kr. poštne in brzojavne ravnateljstva v Trstu se zasede več mest poštinih praktikantov (adjutum 600 kron). V to svrhu je potrebno: 1. Dovořeno 18. in ne prekoračeno 40. leto. 2. Avstrijsko državljanstvo. 3. Neomadeževano vedenje. 4. Dokaz, doprinešen potom pravomoćne izjave tretje osebe, da je prosilcu, dokler ne pride do stalne plače, zagotovljeno stannu primerno vzdrževanje. 5. Na tuzemskem gimnaziju, realni ali trgovski akademiji z dobrim uspehom položen zrelostni izpit. 6. Telesna sposobnost, potrjena od državnega zdravnika. — Prošnje je vložiti tekom treh tednov.

— **Zaradi kamnoseških zaprek** ne bo de odkritje nagrobnega spomenika učitelja Antona Bezega v nedeljo, kakor je bil včeraj sporočeno. Nagrobni spomenik se postavi pozneje enkrat, kar se bo de prijateljem in znancem pokojnika že pravočasno naznanilo.

— **Prihodni semenj v Kandiji** bo v četrtek, 15. t. m.

— **Za prostovoljno strelstvo** je domobransko ministristvo določilo znatno podporo, in sicer: 1. Korporacijam, ki imajo v pravih gojenjeh strelstva, potem srednjim in strokovnim šolam, ki hočejo vpe-ljati strelne vaje, se dovoljuje: a) uporaba garnizijskih strelšč in eraričnih tarč ter dodelitev merivcev in avizo-straž; b) podpora za zidanje strelskih poslopij; c) dodelitev instruktorjev; d) na posodo do-be orožje, municijo pa proti plačilu; posodi se jim nadeja e) različne orožne vrste in f) instrukcije; g) delili se bodo častni darovi in priznanja in h) dobe smodnik po znižani ceni. Vse podrobnosti za do-sego teh prednosti oziroma podpor se iz-vedo pri političnih oblasteh prve instanc-e, v Ljubljani pa na mestnem magi-stratu.

— **Dvema milijonoma vedno bližje.** Roseggerjeva ustanova v nemškem Schulvereinu napreduje od dne do dne. Vsak dan se oglašajo darovalci. Med njimi je tudi nek Ljubljčan, ki pa se ni maral podpisati s polnim imenom, temveč se je skril za naslov: Deutsch Krainer. V zadnjem času so se ustanovnikom v obilnem številu pridružila društva in razne zveze. Na čelu jim korakaajo državni uradniki. »Nemški uradniki in uradnice nekega (kateraga?) c. kr. državnega urada na Dunaju« so podpisali 6000 kron. Sledili so jim nemški profesorji državne realke v Tropavi. Učiteljcem je pokazala pot nemško-moravska učiteljska zveza v Brnu. Zaostati seveda niso hoteli zasebni uradniki; tako so n. pr. uradniki emajlske tovarne v Plznu in uradniki osrednje banke nemških avstrijskih hranilnic v Pragi pristopili kot ustanovniki. Kako naj ravnaajo društva, ki posamna vsled premalih sredstev ne morejo pristopiti, so pokazale Litomeřice. Tam se je namreč deset društev raznega značaja združilo ter se je zavezalo, da bo dalo vsako po 200 kron. Izmed denarnih zavodov so se doslej povabili odzvali nemška šparksa v Mariboru, zavarovalnica »Concordia« v Reichenbergu, nemška ljudska banka v Litomeřicah in zveza poljedelskih zadrug v Bukovini. Tudi dokaj mest se je čutilo tako premoćnih, da lahko odrinejo tisti 2000 kron, in sicer Gradec, Olomuc, Tropa-va, Solnograd, Iglava, Brno, Celovec, Ptuj (!) in Znojmo. In Slovenci?

— **Za »flosarje« ob Savi.** »Kmečka zveza« v Šmartnem pri Litiji se je s prošnjo obrnila do deželnega odbora, da bi se Sava pri graščini Prusnik pri Zagorju toliko uredila, da bi splavi brez nevarnosti plavali po Savi. Deželni odbor je odstopil prošnjo s priporočilom c. kr. deželni vladí, ki je po državnem tehniku dognala, da bi stala uravnava Save na dotičnem nevarnem mestu okrog 2900 kron. C. kr. deželna vlada pravi v dopisu z dne 12. junija, da se bo vse potrebno ukrenilo in da se bo z uravnavo pričelo še v tem letu. — Da bi se pač to uresničilo, ker naši splavarji so mnogokrat v smrtni nevarnosti. Splavni les pa prinaša splavarjem precej zaslužka — in tudi posestniki so na boljem, ker prodajo les, ki bi bil sicer za drva, za splave po precej dobri ceni.

— **Iz finančne službe.** Za davkarja je imenovan davčni oficijal J. Lavrič, davčni asistent Viljem Ledenik je imenovan za davčnega oficijala, finančni koncipist Al. Huth za prov. finančnega komisarja. Predstavljeni so: davkar Franc Modrian iz Crnomlja v Logatec, davčni praktikant Franc Adamič od davkarje za mesto Ljubljana k davkarji za ljubljansko okolić in Osvald Žižkowasky obratno. Predstavljeni so nadalje davčne suge Alojz Ferant iz Metlike v Radovljico, Karol Jerman iz Radovlice k davčni administraciji v Ljubljani in Friderik Wabra iz Ljubljane v Metliko. — Novo imenovan

višji davkar Viktor pl. Andrioli je dodeljen davkarji v Kamniku. — Umirovljen je na lastno prošnjo višji davkar Gabrijel Reven v Kočevju.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Dravljah** priredi vrtno veselico v nedeljo, dne 11. julija t. l. na vrtu g. Ivana Kregarja v Dravljah. Začetek ob 3. uri popoldne.

— **Umrli** je v Dolu pri Ljubljani posestnik Ivan Levč, star 74 let.

— **Uboj.** Dne 5. t. m. so na poti proti Spodnjim Lovčicam našli ubitega leta 1857. rojenega posestnika Jakoba Sukljeja iz Spodnjih Lovčic. Poleg ubitega sta ležali dve okrvavljeni palici. Ubijalec je kočarjev sin Anton Rogan iz Zgornjih Lovčic, katerega so že prišli in odpeljali v Metliko.

Za opata v Melku je izvoljen P. Amandus John.

Kot provizorična učiteljica je nastavljena na štirirazredni dekliški šoli v Kočevju ondotna suplentinja učiteljica Pavla Lehner.

NARODNI KOLEK »V KORIST OBMEJ-NIM SLOVENCEM«

se dobi pri gosp. Antonu Volti, blagajniku »Gospodarske zveze« v Ljubljani. Naročajte!! Na naročila brez denarja se ne more ozirati. Pri pošiljateljvah se odračuna poštino.

Štajerske novice.

š Celje. Jutri se vrši v »Narodnem domu« občni zbor »Zveze narodnih društev«. Stori se pri tej priliki koraki za ustanovitev »Zveze liberalne mladine«. — Isti dan je tudi občni zbor »Narodne založbe«, izdajateljice listov »Narodni List« in »Narodni Dnevnik«.

š Središče. General Kukovec in kron-princ Božič imata dne 18. julija v Središču velik (?) političen shod. Dr. Božič bo narodnim Središčanom povedal, kako je vključil nemškimi agitacijskim bitkam propadel. Kukovec pa bo govoril za več nemščine v ljudskih šolah. Skoraj pa mislimo, da si tega Središčanom ne bosta upala povedati, ker bi ti mogoče njuno kri v Dravi ohladili!

š Mariborske drobtine. Na tukajšnji realki je naredilo 18 abiturientov zrelostni izpit, mej temi 5 z odliko. — Pri Magdaleni je bilo junija meseca 42 mrličev. — V katoliško cerkev se je pri Magdaleni vrnilo v tem poletju 18 oseb. — V Tegethoffovi ulici je povozil neki kolesar devetletno učenko Klobek, ki je prišla pod kolo in si zlomila levo nogo. Odpeljati so jo morali z rešilnim vozom v bolnišnico. — Iz Drave so potegnili pijonirji truplo dvajsetletne ženske, katere obleka je bila zaznamovana s črkami R. Z. Najbrž bo identična z neko Rozino Zwettler.

š Na Osojah« bodo v nedeljo predstavljali v Ptuj v »Narodnem domu«.

š Umrli je včeraj dne 9. julija v Mariboru inženir in bivši župan mariborski Aleksander Nagy po daljši bolezni. Bil je zelo priljubljen. Pogreb bo v nedeljo.

š Žensko letniško pazniko išče okrožno sodišče v Mariboru. Prosilke morajo imeti najmanj 24 let, a tudi ne nad 30 let.

Ljubljanske novice.

li Predznost in smešnost nekaterih ljubljanskih Nemcev postaja vedno večja. Sedaj zahtevajo v »Grazer Tagblattu«, da se uvede preiskava proti ravnanju tukajšnje slovenske trgovske šole, ker je objavil samoslovenski razglas o raznih učenih tečajih na tej šoli. Šola je slovenska, zato je čisto prav, da se razglašamo v slovenskem jeziku. Kako bi vpili Nemci, če bi nam padlo v glavo zahtevati dvojezične razglase o nemških šolah. Zadeva je popolnoma v redu; prav nobenega povoda ni uvesti preiskavo, ker sicer bi morala isto storiti pristojna oblast na pr. tudi proti ravnanju nemške gimnazije, ki ima samonemški napis. Enaka pravica za vse. Se obstoji v Avstriji § 19, in dasi neradi se bodo tudi Nemci morali privaditi »enakopravnosti«.

li **Musica sacra.** V stolnici se bo pela jutri v nedeljo, 11. julija, ob 10. uri: Missa in hon. immaculatae Conceptionis B. M. V., zl. Ant. Foerster, Graduale »Juveni David«, zl. St. Premrl, ofertorij »Veritas mea«, zl. Jak. Quadilieg.

li **Poostreni pasji kontumac** bo menda, kakor čujemo, prekličan 15. t. mes. Skrajni čas bi že bil, da se ta neumestni in »bistroumni« ukrep deželne vlade prekliče. Ako ima pes dobro torbo, ne more ugrizniti na noben način. Ako pa je torba slaba, ugrizne lahko pes skozi njo mimo grede, ko ga pelje gospodar na vrvice, če je k temu nagnjen. Čemu tedaj napravljati gospodarju sitnosti in psu muke. Pes se mora izletati, sicer ni zdrav. Gospodar pa ne bo letal s privezanim psom po ulicah. Naše mnenje je, da kdor plača 8 kron na leto za psa, ga ima toliko rad, da mu kupi dobro torbo in pazi, da ne hodi brez nje in da je zdrav. Poostreni pasji kontumac nima nobenega pomena v Ljubljani.

li **Na II. državni gimnaziji v Ljubljani** je bilo koncem šolskega leta 433 dijakov. Odliko ima 38 dijakov, dober uspeh 285, obče sposobnih je 33, nesposobnih 56, ponavljalna skušnja se je dovolila 17 dijakom, nerazredovani so ostali 4 dijaki. — Edna ta gimnazija na Kranjskem ima slovensko »Izvestje«.

li **Dognana identiteta.** Kakor znano je dne 7. t. m. na Dolenjski cesti splašen vol na roge nabodel neko neznano žensko in jo tako poškodoval, da je še istega dne v deželni bolnišnici umrla. Sedaj se je dognalo, da je pokojna identična z mestno vdovo Heleno Zlatinskovo, rektke Slatinškovo, rojeno Repeyevno, in sicer dne 13. aprila 1832 na Studencu ter pristojno v Ljubljano.

li **Konja splašila** sta se včeraj popoldne hlapcu Franu Vodopivcu, ko je v Mestnem logu nakladal seno. Pridirjala sta na Krakovski nasip, kjer sta podrla na tla branjevko Marijo Dundavo in jo na desni nogi poškodovala. Od tam sta dirjala v Gosposko ulico, kjer sta razbila snažilcu oken Antonu Karblu lestvo in posodo za vodo ter mu napravila 6 K škodo. Šele na Mestnem trgu ju je ustavil posestnik Matija Vrtič.

li **Umrli so:** Andrej Golob, gostič, 56 let; Ivana Kovač, prodajalka, 35 let; Fran Kraškovic, starinarjev sin, 11 let; Karol Oblak, pečar, 33 let; Jera Goloveršek, gostija, 73 let; Ana Keržič, ključarjeva hči, 2 in pol meseca; Viljem Prohinar, uradnega sluge sin, 10 mesecev; Ana Steinberger, usmiljenka, 49 let. V bolnici: Katarina Černe, delavka, 24 let; Marija Santelj, užitinskega paznika žena, 68 let; Lovro Zavašnik, mlinarski pomočnik, 51 let; Matevž Gradišar, kajzar, 56 let; Mihaela Podobnik, mesarjeva hči, 5 in pol leta; Alojzij Jalovec, kajzarjev sin, 13 let; Marija Bulanac, delavčeva hči, 6 let; Liza Hočevnar, delavka, 63 let; Martin Ribič, zidarjev sin, 18 mesecev; Franc Urbančič, delavec, 42 let; Josip Rojc, gostič, 80 let.

li **Zobozdravnik g. Schweiger** je dobil v Parizu za svojo ustno vodo odlikovanje »de Grand Prix«.

li **Izgubila** je zasebnica Hermina Hafnerjeva črno denarnico z 20 K denarja. — Izgubljeni ste dve razglednici s slikama. Kdor ju je našel, naj ju odda našemu uredništvu.

li **Sprejem otrok v deželno bolnico.** Ker je v tukajšnji deželni bolnici ponehala škrlatinka, se naznanja z ozirom na svoječasno tozadevno notico, da se otroci zopet sprejemajo na kirurški in okulistični oddelek. — Vodstvo deželne bolnice.

Koroške novice.

k Na čast slovenskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu je imelo v nedeljo 4. julija slovensko delavsko društvo v Celovcu slovesno sv. mašo v cerkvi sv. Duha. Pri sv. maši je pel društveni pevski zbor pod spretnim vodstvom g. kaplana Smodeja. Popoldne je imelo društvo izlet v Kosmaraves k g. Prosekarju. Z burnimi živjokli in s pokaanjem topičev so jih vaščanje sprejeli na Prosekarjevem holmcu. Na holmcu pa je naenkrat zaorila pesem »Lepa naša domovina« in tako naprej še veliko drugih slovenskih in narodnih pesmi. Pri odhodu se je društveni predsednik g. Bramor najprizrečnejše zahvalil vaščanom za tako veličasten sprejem in gospodu Prosekarju za njegovo postrežbo. Nato so pevci zapeli »Morje Adrijsko« in gospica Prosekarjeva je vsakemu pevcu pripela krasen šopek vrtnic. Nato so pevci odkorakali proti Vetrinju, kjer se je prižgal velikanski kres, spojen z ubranim petjem vetrinjskega mešanega zbora in pa zbora del. društva pod pevovodstvom gosp. Smodeja. Pri tej priliki so se zbrali iz bližnjih slovenskih vaščanje, da so na ta način pripomogli k gmoletnemu uspehu. Kamorkoli se je oko ozrlo, povsod si videl ogromno število prižganih kresov. Pred odhodom pa je g. Smodej navduševal okličane k vedno vztrajnejemu delu za slovenski narod in utemeljeval, kako so pred 40. leti še goreli kresovi na ta dan v Celovcu na Križni gori in kako malo jih je bilo še pred 10. leti in sedaj naenkrat pa so po vseh hribih v okolici Celovca. Zahvalil se je za gostoljubnost vaščanov. Družba se je razšla s prepričanjem, da še živi zaveden Slovenec na Koroškem. Izmed celovške inteligence smo opazili bolj pičlo udeležbo. V prihodnje se je nadejati obilnejše udeležbe od te strani.

k **Matura na celovski gimnaziji** se je začela v torek. Slovenskih maturantov je letos sedem. Maturo je napravilo vseh sedem, dva z odliko.

k **Sedmošolka Kleinmayerja kolo** so našli tik ob južnem bregu jezera s knjigami vred. Kolesu je bilo videti, da ni bilo na dežju zadnje dni. Večinoma se misli in namiguje, da o samoumoru ni govora, ampak da se Kleinmayer jako dobro počuti, da je morda celo v Celovcu samem in da je dal kolo nalašč tja jim nastavit.

k **Realno gimnazijo** misli baje ustanoviti celovška mestna občina, ker se stavijo za to jesen razne zapreke državni

realni gimnaziji. V Beljaku pa je že ministrstvo sklenilo jeseni začeti s prvim razredom in tako vsako leto en razred novega zavoda priklopiti.

Prosimo cenjene naročnike, ki še niso obnovili naročnine, da to tako j store, da se jim pošiljanje lista ne ustavi.

200LETNICA RUSKE ZMAGE PRI POLTAVI.

Včeraj je bila 200letnica onega znamenitega dne, ko je ruski car Peter Veliki pri Poltavi zmagal junaškega Šveda Karola XII. in tako ustanovil vlemoč ruske države. Šved se je zvezal z lokavim ukrajinskim hetmanom Mazepo, ki je hotel Ukrajino spraviti pod poljsko oblast; sklenila sta, da skupno udarita na Moskvo in vržeta Petra s prestola. Toda ukrajinsko ljudstvo se ni dalo nahujskati v splošno vstajo in le nekaj tisoč kazakov je sledilo Mazepi. — V januarju 1708 prišel je Karol XII. s svojo konjenico preko Lvova pred Grodno, kjer se je nahajal car Peter; Karol je pri enih vratih drl v mesto, pri drugih pa je iz mesta bežal ruski car. Začela se je kruta gonja preko snežnih poljan in zamrzlih rek, v kateri je bil zmerom Šved lovec, Rusi pa divjačina. 25. junija 1708. je stal Karol pred Berezino; Rusi so ponudili mir. Toda železni, ponosni in pri vojaki priljubljeni Karol je odgovoril: »S carjem se bom v Moskvi dogovarjal.« Ko so te besede sporočili carju, je rekel: »Moj brat Karol igra vedno Aleksandra; a jaz si las-kam, da v meni ne bo našel Darja.« Tako je tudi bilo. Švedski vojski je zmanjkovalo živeža, z Mazepo ni bilo nič, zima 1709 je bila strašna. Maja tega leta je Karol z 18.000 možmi dosegel Poltavo. Car je hitel mestu na pomoč z 70.000 vojniki in pričeli so se odločilni boji. 27. junija je bil Karol težko ranjen, a pustil se je na stoju nesti v bojni metež. Nosilci so cepali drug za drugim, in v divjem srdi sede Karol na konja, kljub groznim bolečinam. Kmalu se zgredi tudi konj, zadet od ruske svinčenke in Švedi so le s skrajnim junaštvom takorekoč izsekali svojega kralja iz ruskih rok. 9. julija so padli zadnji švedski prapori — ponosne švedske armade ni bilo več; kralj sam je s težko muko ubežal med Turke. Ukrajinci pa so ta dan tudi izgubili svojo politično-narodno eksistenco; Rusi so se jim strašno maščevali za Mazepo in jim popolnoma opustošili deželo. — Na bojnem polju poltavskem stoji na samotnem gričku križ, ravno na mestu, kjer se je prvič jela ustavljati dotlej vedno zmagojuča švedska armada; to je takozvana »Švedska gomila«; kosti, ki jih je krila, so pač že davno razpadle v prah in ruski car Nikolaj II., ki je včeraj ob njej slavil spomin svojega velikega prednika, ustanovitelja ruske velerdržave, se morda ne bo ubranil misli: Nič ni stalnega na svetu.

Telefonska in brzojavna poročila.

POGAJANJA V DRŽAVNEM ZBORU RAZBITA. ZASEDANJE DRŽAVNEGA ZBORA BO JUTRI ZAKLJUČENO.

Dunaj, 10. julija. Pogajanja z vlado in vladnimi strankami so se danes vsled odločnosti slovenskih obstrukcijskih strank, posebno »Slovenskega kluba«, definitivno popolnoma razbila. Slovenske obstrukcijske stranke so zmagovale — jutri se zasedanje državnega zbora zaključ. Kriza Bienenrthovega kabineta je vedno kritičnejša. Splošno je mnenje, da Bienenrthovega ministrstva jeseni več ne bo. Pogajanja so danes dopoldne temeljila posebno na slovenski zahtevi glede onemogočenja mažarske agrarne banke v Bosni. Slovenski akcijski odbor je bil v dogovoru z akcijskim odborom večine. Odbora sta se zedinila na tem, naj bi se v torkovi seji predložil nujni predlog, ki naj bi imel pred drugimi nujnimi predlogi prednost in ki bi imel besedilo: Zbornica poslancev vztraja pri svojih sklepih, storjenih meseca marca in junija in hoče odločno svoji volji priboriti veljavo. Kategorično zahteva, naj vlada svoj popoln vpliv porabi v to, da se kmečka odveza v Bosni smatra kot javna zadeva, ki se izvrši samo z deželnimi sredstvi, samo z deželnimi organi ter se vsa privatna podjetja pri tem izključijo in se dano dovoljenje takim privatnim podjetjem razveljavi, ne da bi mogla taka privatna podjetja za to zahtevati kako odškodnino. Nemške stranke so bile s tem besedilom zadovoljne ter so svoje zastopnike poslale k Bienenrthu. Bienenrth je pa zahteval milejše besedilo, posebno se je upiral proti kategoričnemu pozivu ter je hotel imeti dostavek, da se vlada, ako bi zahtevanega ne mogla izvršiti, ne more siliti, da bi demisionirala. Na to Bienenrthovo zahtevo so pristale tudi nemške stranke s krščanskimi socialci. Slovenski akcijski odbor je pa tako izpremembo kratkoma odbil. Nato so se pogajanja definitivno razbila. Jutrišnja »Wiener Zeitung« priobči, da je zasedanje državnega zbora zaključeno.

Dunaj, 10. julija. Danes ob pol 3. uri se je vršila še seja načelnikov klubov, v kateri je bilo podano oficijelno poročilo o razbitih pogajanjih. V zbornici se živahno razpravlja o razbitih pogajanjih ter se posebno glosira postopanje vladnih strank. Poslanci se uprav smejejo vladnim strankam, ki so tekom 24 ur skoro pristopile obstrukciji ter je malo manjkalo, da niso vrgle svojega lastnega ministrskega predsednika. Seje v konferenci pri Bienenrthu se so jim odprle oči in so spremenile taktiko. Splošna sodba je, da je Bienenrthovo ministrstvo v nevarni krizi, ki bo posebno izeseni evidentna. Slovenski poslanci so izrekli dr. Šusteršiču zaupanje in zahaivalo za odločno njegovo vodstvo. Napram vladnemu komuniqueju proti dr. Šusteršiču izjavljajo zaupniki slovenskih akcijskih strank o konferenci pri Bienenrthu, da so vsi vladni podatki o pogajanjih neresnični, zaviti in tendenciozni. Bienenrth je še zahtevo glede preprečenja mažarske agrarne banke kategorično odbil, zato slovenskim strankam ni bilo mogoče formulirati mu svojih zahtev.

SODNA RAZPRAVA PROTI ČESKIM ANTIMILITARISTOM.

Praga, 10. julija. V včerajšnji razpravi je predlagal zagovornik dr. Švehla, naj se ne prečitavajo članki lista »Obrana lidu«, ki ga je urejeval obtoženi Dubický. Dr. Hübschmann predlaga, naj se ne čitajo članki lista »Mlade Proudye«. Dr. Bas pripomni, da prečitani članki nikakor ne dokazujejo krivde obtožencev, ker so v Avstriji misli še proste. Državni pravdnik ne zahteva prečitavanja člankov »Obrane lidu«, pač pa »Mlade Proudye«. Sodišče ugotovi predlogom dr. Švehle. Nato prečitajo 30 fascikelnov zapisnikov, ki jih imajo še 60 fascikelnov, kar bo trajalo do srede, ko nadaljujejo zaslišanje prič.

NOVA MLADOČEŠKA TISKARNA.

Praga, 10. julija. Mladočehi snujejo akcijsko tiskarniško družbo s 400 akci-jami. Prvotna glavica bo znašala 500.000 kron in se lahko poviša na 2.000.000 kron.

ZANIMIV PRAVEN SLUČAJ.

Praga, 10. julija. Zaradi demonstracij 7. februarja t. l. je bil obsojen delavec Vaclav Šanda po § 87. v osemmesečno ječo. Na zagovornikovo pritožbo je najvišje sodišče kasarilo razsodbo, pri novi razpravi je bil Šanda oproščen, državni pravdnik je vložil ničnostno pritožbo, ki ji je najvišje sodišče zopet ugodilo. Šanda je že 5 mesecev v zaporu.

DRUGA ČEŠKA TRGOVSKA AKADEMIJA.

Praga, 10. julija. Mestna karlinska občina je sklenila, da ustanovi jeseni novo češko trgovsko akademijo, ker je obstoječa praška češka akademija prenapolnjena.

OD CIGANOV ODPELJANA.

Reka, 10. julija. Na Sušaku so cigani odvedli seboj 1 in pol-letno hčerko nekega Sutkovica.

ZMAGA CENTRA.

Berolin, 10. julija. Prihodnji teden bo sprejeta davčna reforma v tretjem branju od nove večine centra in konservativcev. Nato bo Bülow demisioniral. Njegov naslednik bo najbrž von Bethmann-Hollweg. Tudi v predsedstvu parlamenta se izvrši najbrž izprememba in bo na mesto 1. liberalnega predsednika izvoljen član katoliškega centra.

KDO POSTANE NEMŠKI KANCLER?

Berolin, 10. julija. Cesar Viljem pride prihodnji teden v Berlin, da reši krizo tako, »da bo novi mož vse presenetil«, kakor je sam izjavil.

RUSKA VOJNA SODIŠČA OBSODILA ENAJST OSEB NA SMRT.

Varšava, 10. julija. Vojno sodišče v Lublinu je obsodilo med 26 obtoženci zaradi umora več policistov in upora v zaporu 11 oseb na smrt na večalah.

DELO ODPOVEDANO 80.000 DELAVCEM.

London, 10. julija. Škotski lastniki rudnikov so odpovedali delo 80.000 premogokopom s 26. t. m., ker nočejo pritr-diti 12½% znižanju plače. V Yorkshiru stavka 15.000 delavcev. V Devonshiru so bili krvavi spopadi s policijo. Več delavcev je aretiranih.

TURŠKO BRODOVJE OBIŠČE ANGLEŠKO.

Carigrad, 10. julija. Turško brodogradništvo obišče angleško brodogradništvo na Malti.

BULGARI USTRELILI TURŠKO PATRULJO.

Solun, 10. julija. Iz Razloga se poroča, da je bulgarska mejna straža ustrelila pri Kerestevu turškega poročnika Ibrahima in dva turška vojaka, ki so na patroliranju zašli na bulgarsko ozemlje.

PARAGVAJSKE ČETE PREKORACILE BRAZILSKO MEJO.

Rio de Janeiro, 10. julija. Paragvajski vojaki so pri zasledovanju ystašev prekoracili brazilsko mejo.

Razne stvari.

Senzačna tatvina na Dunaju. V poštnem uradu ukradenih 116.000 kron. Z velikansko zvijačo so dozdaj še neznan tatovi ukradli 116.000 kron v poštnem uradu, ki je nastanjen v nižjeavstrijski deželni hiši. Pri okencu za promet s strankami je imel poštni oficijal Lenk pripravljenih za izplačevanje 116 tisočkronskih bankovcev. Pred okencem se je zbrala tatinska družba s tatovi v sredi. Da prekanijo uradnika, so povzročili, da je bil poklican k telefonu. Ko se je Link odstranil, je pa tat odprl denarno škrinjico skozi odprtino in odnesel 116 tisočkronskih bankovcev in izginil. Tatje so tudi z zvijačo odstranili slugo, ki se je mudil na hodniku. Pozvana policijska komisija je prišla, ko so že odnesli tatje pete.

Nad 20.000 gostiln zapro na Angleškem. Tako je sklenila zbornica z ozirom na veliko škodo, ki jo ima ljudstvo od preštevilnih krčem. Zapri bodo vsako peto gostilno.

Protia kohočno gibanje v Kanadi in Belgiji. V Kanadi je strogo prepovedana prodaja alkoholnih pijač o božičnih praznikih in na novo leto. Poštnohranilnična uprava v Belgiji je dala pa na vse hranilne knjižice natisniti v obeh deželnih jezikih svarilo proti alkoholu, v katerem se opozarja na velike nevarnosti in slabe posledice uživanja alkoholnih pijač.

149.455 šnopsarij je v naši državni polovici. Plačajo posebnega davka dva milijona 280.000 K. Zganje prinaša skupno državi 90.332.000 kron. Spilo se je zganja lani 97.600.000 litrov, 20.451.700 litrov več kakor leta 1879, ko se ga je spilo 77 milijonov 148.300 litrov. Lani je prišlo na vsakega prebivalca naše državne polovice 370 litra zganja.

Snežni viharji v Švici. Severno Švico so obiskali siloviti viharji. Po gorah je snežilo 150 m nad ravninami.

Sodnijsko preganjan bivši nizozemski ministrski predsednik. Bivši nizozemski ministrski predsednik Knyper je zapleten v grozen škandal, ker je mešetaril z odlikovanji. Pričakujejo, da Knypera postavijo pred sodišče.

Petkratni poizkušeni umor in samomur. V Aachenu je 44letni ključavničar Orthmann polil s petrolejem in zažgal pohištvo v sobi, kjer so spali štirje njegovi otroci. Nato pa je pozval ženo, naj skupno z njim umre. Ker se je žena branila, jo je davil do nezvesti, nakar jo je polil s petrolejem in jo izkusil zažgati, a žena se je še pravočasno zavedla in se rešila skozi okno, nakar je klicala na pomoč. Sosedje so prihiteli, rešili otročice in pogasili požar. Medtem se je pa Orthmann obesil.

Brezvestni mesar. V Hamburgu je zbolelo te dni nad sto oseb na zastrupljenju. Preiskava je dognala, da je bil vzrok meso krave, ki je bila kužno bolna.

Skrivnostni umor v Benetkah. V beneških lagunah so našli truplo neznanega tujega, okoli 30 let starega moža, podobnega kakemu hotelskemu slugi.

Človeško življenje za klobuk. Na Dunaju je odnesel vihar 7. t. m. klobuk nekemu dečku v Donavo. Deček brez klobuka se je tako smilil nekemu mlademu možu, da je skočil v reko za njim, ki pa ni bil kos valovom in je utonil.

Truplo brez glave. V gelsenkirchenskem mestnem vrtu Bulnike so našli gola moškega mrliča brez glave.

Trinajstletni požigalec. Posestnika Matije Greinerja sin, star 13 let, v Korneuburgu, je zažgal skedenj svojemu očetu. Škode je 43.000 kron. Požigalec je izpovedal, da ga je gonila nepremagljiva sila, da je zažgal in je še priznal, da je že 15. majnika poizkušal zažgati skedenj.

Golobi kot fotografi. Na fotografski razstavi v Draždanih je razstavljenih med drugim tudi več slik, ki so jih »napravili« golobi. Nek lekarnar v Crombergu je namreč prišel na idejo, da bi se dalo golobe dobro uporabiti kot fotografe, bodisi za športne ali pa tudi vojne svrhe. Izumil je primerno uprego, ki se nadene golobu, in sicer je to plošča iz aluminija, ki pride golobu na prsi in v katero se pritrdi majhen fotografski aparat. Aparat je 8 cm dolg in 5 in pol cm globok in sme imeti težo do 75 gramov. Vsled posebne priprave deluje aparat po preteku gotovega časa avtomatično in ko ogolob prileti nazaj, prinese s sabo sliko. Sličice so seveda sila majhne, a se dajo potem poljubno povečati.

Nov japonski zrakoplov. Iz Tokia poročajo, da je nek mlad Japonec z imenom

Joshinosike Takaoka iznašel nov zrakoplov, ki baje daleč prekaša onega bratov Wright. Iznajditelj trdi, da bo s svojim strojem dosegel hitrost 80 km na uro.

Junaška nemška žetja. Dr. Brendel iz Monakova je izračunal, da so Nemci že leta 1880, spili v tem edinem letu toliko piva, da če bi se istega zlilo v cev, ki bi bila tako debela kakor je bavarski bokal za pivo, — bi ta cev 16-krat obsegla zemeljsko širino. Leta 1892, pa bi se ta cev morala podaljšati še za desetkratno zemeljsko širino, t. j. obsegla bi zemljo petindvajsetkrat.

Balkanska dijaška zveza? Iz Sredca se poroča, da so zastopniki rumunskega in bolgarskega vseučiliškega dijaštva sklenili osnovati balkansko dijaško zvezo, katere oficijalni jezik bi bila francoščina in katere sedež bi bil vsako leto v drugem balkanskem vseučiliškem mestu.

Brezplačni učni tečaj za vezenje priredi svetovno znana tvrdka Singer Co., deln. dr. šivalnih strojev v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 4, od ponedeljka 12. do 20. julija 1909 od 2. ure popoldne do 8. ure zvečer v ljudski šoli nasproti cerkve na Viču. Obenem bo tudi razstava vzornih del izgotovljenih na izvirnem Singer šiv. stroju. Ker je ta ponk velike važnosti za vsakogar in obsega tudi večerni tečaj, tako da se ga lahko tudi delavke tobačne tovarne udeležijo, se cenjene gospe in gospodične Viča in okolice posebno na to opozarjajo.

Nenavaden slučaj. Dne 3. t. mes. je prišel kot gost v Rogaško Slatino enoinpetdeseti graščak Janez pl. Königsmayer iz Zala-Egerszeg. Gospod pl. Königsmayer je obhajal lansko leto 50letnico vsakoletnega gostovanja v Rogaški Slatini ter je najstarejši obiskovalec tega zdravilišča.

Za nervozne in slabotne, posebno za take osebe, ki se čutijo vsled zastarele bolezni slabe, trudne in zaspane, so velike važnosti Sanatoge, ki slove že nad več let kot izborna sredstvo. Iste so zelo potrebne za ojačenje organizma in posebno za trpeče na živcih. Pa tudi vsem tistim, ki so v boju doseči popolno zdravje, se priporoča, da uporabljajo izvrstne Sanatoge. Opozarjamo izrecno na prospekt, ki je priložen današnji številki Sanatogen-Werke Bauer & Co., Berlin SW. 48.

Krapinske Toplice Hrvatsko (hrvatska Švica) se priporočajo trpečim proti revmi, protinu, Ischias in drugim takim boleznim. Termalne kopeli, 35 do 44 stopinj C., zdravljenje s termalno pitno vodo. Prospekt in pojasnila daje kopališko ravnateljstvo in kopališki zdravnik dr. Maj. Več v današnjem oglasu.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 10. julija.

Pšenica za oktober	13.75
Pšenica za maj 1910	—
Rž za oktober 1. 1909.	9.95
Oves za oktober	7.65
Koruza za julij 1909	7.78
Koruza za maj 1. 1910	6.97
Efektiv: — — —	

Zahvala.

Podpisano načelnštvo se iskreno zahvaljuje slavni okrajni hranilnici in posojilnici v Idriji za veliko dušno darilo 50 K, katere je prejelo prostovoljno gasilno društvo na 1904.

Dobračevci dne 9. julija 1909.

Iv. Jež,
t. č. načelnik.

F. Gantar,
t. č. tajnik.

1899 Zahvala. 1—1

Povodom bridke izgube naše iskreno ljubljene matere oziroma tašče in stare matere, gospe

Marije Legat roj. Žvokelj
posestnice v Lescach in Ljubljani.

si usojamo izrekat vsem sorodnikom, prijateljem in znanem za njih tolažilo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo vsem, ki so darovali prekrasne vence in spremili predrago ranjko k večnemu počitku.

V Lescach, dne 9. julija 1909.

Žalujoci ostali.

1907 1—1

Bogu vsegamogočnemu je dopadlo, danes, dne 9. t. m. ob 7¹/₂ na 5 uro jutraj našega iskreno ljubljenega soproga, strica, brata, bratranca, svaka, gospoda

Avgusta Juvančič
vinograd. posestnika in vinskega trgovca

v 47. letu svoje starosti, po dolgi mučni bolezni, poklicati v boljše življenje.

Pogreb predragega, se vrši v nedeljo, dne 11. t. m. ob 4 uri popoldne iz hiše žalosti na Vidmu na tukajšnji mirovni.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v ponedeljek, dne 12. t. m. ob 8. uri v župni cerkvi na Vidmu.

Prebлагаje rajnega priporočamo v blag spomin.

Videm, dne 9. malega srpana 1909.

Žalujoci ostali.

1912 Zahvala. 1—1

Za vse iskreno sočutje ob smrti našega iskreno ljubljenega sina oziroma brata

Frana Kraškovića
učenca IV. razreda

kakor tudi za počasteče spremstvo pri pogrebu in za darovane vence in sopke izrekamo vsem sorodnikom, znanem in prijateljem najsrčnejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 10. julija 1909.

Žalujoci redbrina Kraškovića.

Učenec

se sprejme v trgovini **A. Krivic, Ljubljana.** 1822 3—1

SINGER

„66“
najnovejši in
najbolj
najbolj
stroj.

SINGER

stroje
dobite le v
naših trgo-
vinah.
402 24-2

Singer Co. akc. družba za šiv. stroje.
Novomesto, Veliki trg 88.

Stelaže in obločnica

za krojača ali trgovino so na prodaj.

Naslov pri upravnistvo „Slovenca“.
1680 (2—1)

Priporoča se:

Hotel pri Maliču

(nasproti glavne pošte) v najprometnejši legi mesta. — Sobe za tuje od 1.20 K naprej.

restavracija v hiši.

Oddajajo se tudi mesečne sobe po znižani ceni. 484 52—1

Pri naročilu dveh zavojev franko.

Edina izborna priložnost za nakup za trgovce manufakturnega blaga in za krošnjarje. Razpošilja se tudi zasebnikom.

40 do 45 metrev ostankov samo za 15 kron.

Blago za bluze (angl. cefir) 80 cm širok, najnovejši krasni vzorci.

Modnega cefirja za obleke, bluze in srajce.

Kanafas za posteljne prevleke, živahne barve.

Oksford za moške srajce zelo trpežne kakovosti.

Krizet za spodnja krila v temnih in rdečih barvah.

Modrikasto blago za kuhinjske predpasnike in domače obleke.

Dolgot ostankov 6—15 m zajamčeno brez napake, perilni in najboljše kakovosti. Ako ne ugaja se denar takoj vrne in zavoje se vzame nefrankiran nazaj.

Najmanjše naročilo 1 zavoje 40—45 m po povzetju. Po želji se sortirajo.

Tkalnica S. Stein, Nachod, Češko.

Dalje ponudim prve vrste vporabno za najfinejšo perilo in opreme za neveste obeljeno rumburško platno in obeljen grad za spodnje perilo 40 m po želji sortirano za K 18.50.

Lep hlev

za dva konja in dve šupi s podstrešjem za krmo se takoj odda. — Več pri **D. Rovšku,** fotografu, Kolodvorske ulice 35. 1774 (1)

Hiša

stara 2 leti, sredi Rožne doline št. 203, s 4 stanovanji, pripravna tudi za prodajalno se prodaja po nizki ceni. — **T. Čeh.** 1687 (1)

Prodajalka

Za trgovino izgotovljene obleke in drugega blaga se išče. **Nasl. Dav. Rovšek,** Ljubljana Kolodvorska ul. 35. 1858 3—1

Dve hiši

se prodasta. Več se poizve na **Trnovskem pristanu št. 14 Ljubljana.** 13—2

Gospodarsko društvo

v **Bermu p. Pazin, Istra** posreduje brezplačno pri prodaji svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rudeče in črne boje; kakovost izborna. 623 (3)

V Ameriko in Kanado
zložna, cena in varna

voznja s **Cunard Line**
H 544 52 Bližnji odhod:

iz **Trsta, domačega pristanišča:** Pannonia, 20. julija, Carpathia, 25. julija, Ultonia, 24. avgusta 1909.
iz **Liverpola:** Lusitania, največji in najlepši parnik, 17. julija, 7. avgusta, 28. avgusta, 18. septembra, 16. oktobra 1909. Mauretania, 24. julija, 14. avgusta, 4. septembra, 25. septembra, 23. oktobra 1909. ::
Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek,** Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.

Lepa nova hiša

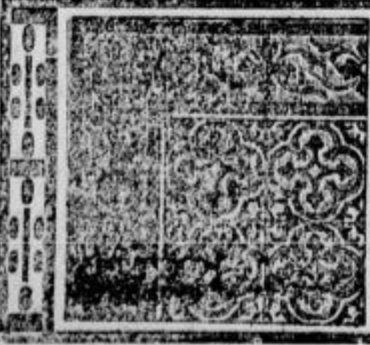
s štirimi sobami, kuhinjo, shrambo ter pol joha zemlje se prodaja v najlepšem razgledu na **Vrhniki.** Pogoji so zelo ugodni. Več se poizve pri **Iv. Ogrinu,** zidarskemu mojstru, Karlovska cesta št. 5. 2—1

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj **A. REPIČ,** sodarski mojster v **Ljubljani, Trnovo.** 1810 52-1

Dve hiši

se prodasta. Polzve se na **Trnovskem pristanu št. 14, Ljubljana.** 1687 13

Betonsko podjetje
Tvornica cementnih izdelkov, umetnega kamena in marmorja.

ZAJEC & HORN

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 73, Filijalka na Pešati, pošta Dol pri Ljubljani

Priporočamo bogato zalogo umetnega kamena: cevi, okrogle in ovalne, (patent Kielberg zastopstvo za Kranjsko), stopnice, (najelegantnejši vzorci, brušene in polirane), mozaične, kakor tudi hidravlično stisnjene metalne plošče za tlakove za cerkve, veže, kuhinje, hodnike, trotoarje v raznih barvah in vzorcih, podboje, križe, nagrobne spomenike, okvirje, postamente, balustrade, ornamente, facade i. t. d. — Opozorjamo posebno na prekrasne plošče iz **umetnega marmorja** (Carralith-patent) za obhajilne mize, oltarje, za prevleko lisen, stebrov i. t. d. Gospode interese, zlasti preč. duhovščino in stavbinske mojstre vabimo najljubše, da si ogledajo na licu mesta blago. **CENIKE IN VZORCE POŠILJAMO RADE VOLJE NA ZAHTEVO.**

Stara gostilna v Ljubljani

na živahnem prostoru, dobro vpeljana, z lepim prometom, odda se v najem. Pojasnila daje „Zaloga Puntigam“.

1868 3-1

Kleparški pomočniki

samostojni, zanesljivi delavci, dobijo takoj trajno delo z dobrim plačilom pri tvrdki L. M. Ecker v Ljubljani.

1866 3-1

Trgovskega vajenca

ki ima veselje do špecerijske trgovine in je več slovenskega in nemškega jezika, iz dobre hiše, v starosti 14 do 16 let sprejme takoj

1680 (1)

Ignac Sitar, trgovec v Toplicah, Dol.

Oseba srednje starosti, vešča slovenskega in nemškega jezika, izurjena v šivanju perila in postrežbi bolnikov

1839 2-1

išče službo kuharice

najraje pri kakem duhovniku. — Dotična ne gleda na veliko plačo in službo lahko takoj nastopi. Natančneje se poizve pri upravnistvu »Slovenca«.

Iščem stanovanje

za eno osebo: sobo in kuhinjo za avgustov termin. — Ponudbe pod „M. B.“ na upravo »Slovenca«.

1876 3-1

Zanesljiv in trezen mož

išče službe za nadzornika, slugo, skladiščarja ali kaj podobnega. Na zahtevo osebni razgovor. — Ponudbe blagovolijo se poslati pod šifro „Sluga 52“ poste restante Ljubljana.

1870 5-1

Odda se proti takojšnjemu pričetju

vožnja velike množine lesa

katera bo trajala več mesecev. Ponudbe pod šifro „Vožnja 1865“, sprejema upravnistvo »Slovenca«.

1865 3-1

Gostilniška koncesija

se da takoj v najem.

Več se poizve pri Avg. Weberju na Martinovi cesti št. 38.

1863 3-1

Proda se jako dobro ohranjen

GLASOVIR

Poizve se vsak dan od 2. ure popoldne naprej, Stara pravda št. 3, pritličje.

1873 6-1

PORTAL

se prodaja. Rabi se lahko za prodajalno ali za kakega obrtnika. Naslov pove upravnistvo »Slovenca«.

1808 6-1

Proda se iz proste roke skoro

nova hiša

dvonadstropna, v kateri je sedaj gostilniška obrt, oddaljena 3 minute od kolodvora; v lepem kraju na Gorenjskem, pripravna tudi za kako drugo obrt, trgovino itd., velik promet, ker je v kraju samem tovarna; pogoji ugodni. Naslov se izve pri upravnistvu »Slovenca«.

1841 3-1

Spretnega

1820 3-1

mizarskega pomočnika in vajenca za orglarstvo

lepega vedenja sprejme Ivan Milavec, izdelovatelj orgelj v Ljubljani. — Pomočnik, ki je že sodeloval pri orglarstvu ima prednost.

Naznanilo.

Sl. občinstvu vljudo naznanjam, da sem prevzel s 1. julijem t. l. staroznano

trgovino z usnjem in čevljarскими potrebščinami g. J. Kunčiča Ljubljana, Sv. Florijana ul. 5.

Vodil jo bom na strogo solidni podlagi in v splošno zadovoljnost cenj. odjemalcev.

Za blagohotno naklonjenost se priporoča

1905 3-1

Fran Vehovec, lastnik tvrdke J. K.

Razpis.

1902 1-1

Oskrbništvo mestnega premoženja v Postojni oddaja zgradbo prizidka k strojni za vodovod in se razpisuje ofertna obravnava in zmanjševalna dražba na dan

15. julija t. l. ob 10. uri dopoldne

v občinski pisarni v Postojni.

Vsa dela so proračunjena na K 7942/34. Pismene, z K 1— kolkovane ponudbe je doposlati zapečateni z nadpisom: »Ponudba za prevzete zgradbe prizidka strojarne v Postojni«.

Kot vadij je dodati 10% stavbnih stroškov v gotovini ali vrednostnih papirjih. Načrti in stavbni pogoji so na ogled pri podpisnem oskrbnistvu.

Oskrbništvo mestnega premoženja

v Postojni, dne 8. julija 1909.

Načelnik:

Teodor Dekleva.

Proda se

pod ugodnimi pogoji in za nizko ceno

1913 1

enonadstropna hiša

na Selu pri Ljubljani, Poljska cesta št. 20.

Poizvedbe v pisarni dr. Frana Poček, odvetnika v Ljubljani, Stari trg št. 30.

Razpis.

Ponudbenim potom se odda delo mrtvašnice in ograje razširjenega župnega pokopališča pri podružnici na Viču. Načrti in stavbni pogoji so do prihodnjega torka na razpolago v župnijski pisarni na Viču. Podpisano predstojništvo si pridržuje pravico izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene.

Vič, 10. julija 1909.

P. Avguštin Čampa
župni upravitelj.

1909 1-1

DEKLICA

ki je dovršila trgovski tečaj, vešča slov. in nem. jezika, slov. in nem. stenografije pisanja na stroj, bi rada vstopila kot pisalka v kakem uradu ali prostovoljka, praktikantinja v komptuarju kakega podjetja. Ponudbe na »Lenec« št. 7. poste restante, Ljubljana.

1879 1-1

KRASNA NOVOST.

Transparentne sohe

v vseh barvah

z nočno lučjo in godbo predstavljajoče Srce Jezusovo, Srce Marijino, svetega Antona i. t. d. — Lep sobni okras, tolažba bolnikom, pomirjenje za one ki ne morejo spati ter otroke. — Cena le 8— kron.

1845 Glavno zastopstvo: 5-1
B. Grosser, Ljubljana, Novi Vodmat.
Na zahtevo vzorec na ogled. Dopisnica zadošča.

Družbe

sv. Cirila in Metoda
za Istro

Izvrstno sredstvo proti vsakemu
kataru in kašlju

Prsni bonboni

Zavitek 20 vinarjev. — Dobi se povsod.

Glavna zaloga: Pavel Baar, Varaždin na Hrvaškem.

1879 26-1

Prodajalka

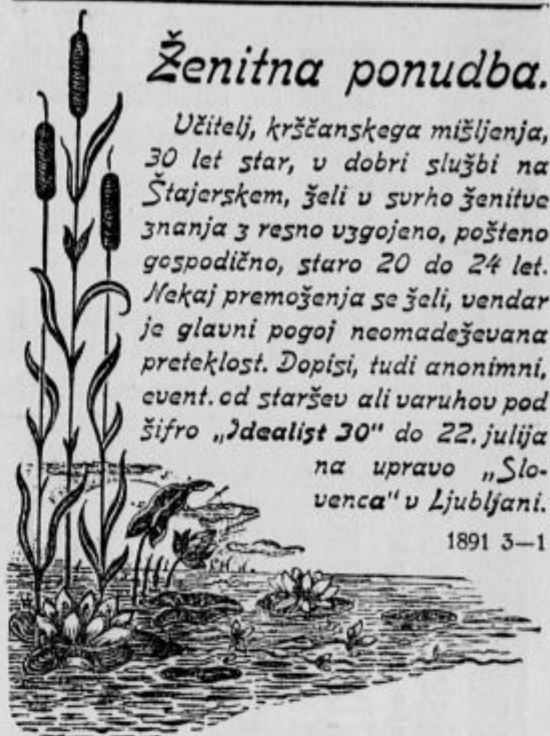
pridna in poštena, se takoj sprejme v c. kr. glavno zalogo tobaka v Ribnici. Ponudbe na Antona Pelc c. kr. glavni založnik tobaka v Ribnici, Dolenjsko.

1896 3-1

Ženitna ponudba.

Učitelj, krščanskega mišljenja, 30 let star, v dobri službi na Štajerskem, želi v surho ženitve znanja z resno vzgojeno, pošteno gospodično, staro 20 do 24 let. Nekaj premoženja se želi, vendar je glavni pogoj neomadeževana preteklost. Dopisi, tudi anonimni, event. od staršev ali varuhov pod šifro „Idealist 30“ do 22. julija na upravo „Slovenca“ v Ljubljani.

1891 3-1

Iščem za takojšnji nastop

1895 4-1

2 kleparska pomočnika in enega vajenca. Vinko Belec, Kranj

s sadnim vrtom v bližini

Kranja se prodaja iz proste

roke. — Več se poizve pri

okrbnistvu graščine Brdo

pri Kranju.

1892 3-1

V najem se odda takoj

lokal za trgovino

ter obenem tudi koncesija za točitev žganja. V lokalu je že vsa oprava, tako da se lahko takoj prične s trgovino. Natančneje se poizve pri gospodu Anton de Schiava v Ljubljani.

1890 2-1

Lepo zračno stanovanje

v novourejeni hiši pri Škofji-Loki z dvema sobama, kuhinjo, pritliklinami in senčnatim vrtom se poceni takoj odda. Več pove Fr. Kramar v Puštalu pri Škofji-Loki.

1900 2-1

Prostovoljno se prodaja

kmetija

z živino in vsemi gospodarskimi potrebščinami četrte ure od Škofje Loke. Okrog 50 oralov zemlje, nov obokan hlev, nov vezan kozolec, enonadstropna nova hiša, kakor tudi ostala gospodarska poslopja so nova. Cena 32.000 K. Podrobnosti se zvedo pri lastniku Tomažu Dolenc, Trnje št. 14 pošta Škofja Loka.

1893 1-1

Edvard Ritz, trgovec Mojstrana
priporoča priljubljeni

portland cement

od tovarn. delniške družbe „Dovje“

100 kg 5 K 70 vin.

Prazne vreče vzamem po 40 vinarjev nazaj.

1883 3-1

Za šport in premet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov. Izposojevanje koles prejem koles za emuliranje, poniklanje ter popravila: **solidno in ceno.**

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Umetniški zavod
za slikanje na stekla
B. SKARDA v Brnu.

Izdružuje zlasti:
cerkvena okna
različne izvirne
ceniki in strokovni
svet brezplačno.
Izdati celotna s prilož. darili

Kdor je siv, izgleda star.

Izborno, z jamčeno neškodljivo barvilo za lase in brado sta 1. Vitek-ov „Immerjung“, rdečk. ružave in črne barve. Barva talaj in trpežno, i. kart. K 4-
2. Vitek-ov „Nucin“, enojna steklenica K 1-
Ti barvili sta tisočkrat preizkušeni. Edino pristni iz kem. laboratorij!

FR. VITEK & Co. PRAGA. 1921

Vitek-ov „Immerjung“ Vitek-ov „Immerjung“

Pred uporabo. Po uporabi.

Zahtevajte le Vitkeve izdelke in odlikani, odločno vse drugo. Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivnega skubljenega perja K 2, polbelena K 280, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivnega puha K 9, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jake trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega laket-nankling-blaga, 1 pernica vel. 180x116 cm z 2 blazinama, ventilost 80x58, napolnjena z jako lepim mečkim perjem K 18, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; blazine K 3, K 5, 9, K 9. Proti povzetju razpoložljive poštne prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dečencih št. 1010. Češki les.
Za neugajajoče denar nazaj ali ne blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odejalah, prevlekah in vsem drugem F 710 posteljnem blagu zastojni in pošt. prosto. 52-1

Razglas.

V nedeljo, 11. julija popoldne ob 2. uri se bodo travniki v Mestnem Logu g. Josipa Plankar-ja iz Ljubljane po kosili prostovoljno razprodajali. Kupnine se bodo plačevale v štirih letnih rokih.

Zbirališče v gostilni pri Zabukovcu onkraj Malega Grabna.

Josip Plankar.

Proda se iz proste roke

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče
za krojno risanje
FRANJA JESIH
Ljubljana, Stari trg št. 28.
Dobi se tudi kraj po životni meri.

Kongresni trg M. DRENIK Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materiala. Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. — Predtiskarija itd.

— — — Velika zaloga telovadske obleke. — — —

2399

Pozor! PONUDEBA Pozor!

samo za zasebnike in kupovalce, vsi predelovalci trgovine v novo hišo in radi inventure predelajo po tovrstnih cenah:

10.000 m ostankov

pristno barvilo in brez napake, 4 m v dolžini 3-15 m za okna, nafaša za poraz za 17 K. K. dvanajstega okna, prevleke, desno, belo blago v modernem, kasto, blago za suknje, modri, finol, vola in drugo predpasnike, 6 foli po povzetju 0-1

ANTONIN MARŠIK,
tehnika in razpisovalna, Češka
Cerna pri Kachodu, Češko.

Jamčim s častno besedo za trpežno blago in da jih zadovolji vsako naročilo

Pozor!

Tacitol

zobozdravnika Avgusta Schweigerja,
najboljša tinktura za zobe na svetu.

Dobrota za človeštvo. 1220 (1) Nikakega zobobola več

Vse podrobnosti pove popis, ki je pridejan vsaki steklenici.

CENA STEKLENICI 1 K 60 v.

Dobiva se v lekarnah gg. Trnkoczy, Bohinc, Mayer, Piccoli, v drožeriji Kanc in v vseh večjih trgovinah.

Urel Milko Krapeš Gramofoni

urar, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Priporočam svojo zalogo zlatih, srebr. tula nikel. žepnih in različnih stenskih ur, vsake vrste budilk, zlato verižice, prstane, uhane, bisera z dragulji. Srebrne in iz kineškega srebra orodje.

In najnovejše slovenske plošče od K 3 naprej. Vsi tu navedeni predmeti se točno in po nizki ceni popravljajo 2393 36

Staro zlato in srebro kakor tudi drago kamenje kupujem ali vzamem v zameno. Ceniki na zahtevo poštne prosto.

Prost ogled!

Do 1. avgusta t. l. prodaja pod ceno. Več vrst platnenega blaga, prtov, prtičev, žepnih robcev, kravat, švicarskih vezil, nogavic in perila.

Prilika je zelo ugodna samo proti takojšnjemu plačilu.

Anton Šarc, Sv. Petra cesta 8
izdelovanje perila in oprem za neveste.

POZOR! POZOR! POZOR!

Najstarejša prevozna tvrdka v Ljubljani

Jurija Jankoviča naslednik 1110 (1)

MARTIN LAMPERT, Kolodvorska ul. 31

se priporoča slav. občinstvu v Ljubljani in na deželi za prevažanje raznovrstnega blaga, kakor tudi za vsakovrstne selitve s posebnim novonabavljenim modernim vozom.

Cene zmerne! Postrežba najtočnejša!

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodnijski cenilec. 195 52-1

Ljubljana, Wolfave ulice št. 3.

Št. 705 Flobert Teschin „WARNAND“
kaliber 6 ali 9 mm z močno robato cevjo, dolgost 1 meter, za streljanje z zrn in kroglicami, teža 1 3/4 kg **kron 14-.**
Pošilja se le po povzetju. — Ilustrovani ceniki o 1115 orožju zastojni in franko. (1)

Franc Dušek, orožarna, Opočno 89, Češko.

Zdravilišče in kopališče Kamnik na Kranjskem.

Začetek sezone 15. maja.

Krasna gorska lega, proti vetru zavaro- vana, prijazno in subalpinsko podnebje. Za notranje, živčne bolezni, rekonvales- cenco, utrditev zdravja. Zdravljenje z vodo po sistemu Priessnitz, Winternitz, Kneipp. Solne kopeli, ogljenčeve in električne kopeli. Voda za pitje in ko- panje. Zdravljenje s toplim suhim zrak- om. Masaže in elektroterapija. Plavalni bazen, senčnat zdrav park. Izborna cena restavracija. Izborno prenočišče v zdravi hiši in mnogih vilah. Cene zmerne. Pro- spekte pošilja zastojni dr. Rudolf Wacken- reiter, ravnatelj in najemnik kopališča. 1122 10-1

Pri naročilu dveh zavojev franko.

Edina izborna priložnost za nakup za trgovce manu- fakturnega blaga in za krošnjare. Razpoložljiva se tudi zasebnikom.

40 — 45 m ostankov samo za 15 kron.

Blago za bluze (angl. cefir) 80 cm širok, najno- vejši krasni vzorci.

Modnega cefirja za obleke, bluze in srajce.

Kanafas za posteljne prevleke, živahne barve.

Oksford za moške srajce zelo trpežne kakovosti.

Krizet za spodnja krila v temnih in rdečih barvah.

Modrikasto blago za kuhinjske predpasnike in domače obleke.

Dolgost ostankov 6-10 m z jamčeno brez napake, pe- rilni in najboljše kakovosti.

Ako ne ugaša se denar takoj vrne in zavoj se vzame nefrankiran nazaj.

Najmanjše naročilo 1 zavoj 40-45 m K 15- po povzetju. Po želji se tudi sortirajo.

Tkalnica R. HORNER, Nachod, Češko.

Dalje ponudim prve vrste vporabno za najfinejše pe- rilo in opreme za neveste obeljeno rumbarško platno in obeljen gradl za spodnje perilo 40 m po želji sortirano za K 18-50. 1413 10-1

Zahtevajte moj glavni cenik zastojni in franko.

Železn. patent. Roskopf ura

5 K

ima 6 kamnov, pristen nikel- nast okrov, ki ostane vedno bel, kazalnik iz emajla, 98 ur idoča natančno na pol minute.

Pristne srebrne ure K 6-50
S3 srebrn. pokrovi „9-50
Stenske ure „2-70
Budilke „2-40
„ z dvojnimi zvoncem „3-40

jamstvo 3 leta ali denar nazaj, zalorej 14 dni na poskušnjo.

A. Kiffmann največja tovarna ur, zaloga, izvoz zlat- nine in srebrnine **Maribor L. 2**

Mlekarne pozor!

Katera mlekarina ali zasebnik rabi mle- karske stroje kot posnemalnik za 1000 l. v eni uri, pinjo, grelnik, parni kotel in razne druge pritlikline, vse to prodaja po ceni

Mlekarska zadruga za blejski kot v Gorjah.

1858 3-1

1600 Proda se iz proste roke 10-1

nova hiša

v Jaršah št. 23 blizu novega pokopališča Sv. Križa v Ljubljani. Hiša je tik nove šole in je pripravna za različne namene, posebno za vpokojenega, ki želi miru. Blizu hiše so tudi lepi gozdi za izprehajališča. Več se izve na Martinovi cesti št. 32, v Ljubljani.

KONJIŠKA DEKANIJA.

Dr. Augustin Stegenšek.

Maribor 1909. (Umetniški spomeniki lavantinske škofije, II.)

Resnično mora razveseliti vso slovensko javnost, da se temeljito delo, ki se je tako mnogoobetajoče začelo tudi v jstem smislu in z isto stvarnostjo ter strokovnjaštvom nadaljuje. Pričujoče delo nikakor ni izključno umetniško-zgodovinsko, ampak gotovo velike splošnozgodovinske vrednosti ter zasluži med deli specialne avstrijske zgodovine gotovo prav častno mesto. S kakšno temeljitostjo je pisatelj šel svoji stvari do dna, kaže n. pr. mojstrski popis kartuzijskega reda, zlasti njega askeze in kulturnega pomena, kar komaj najdeš v najboljših tujih delih te vrste. S kakšnim pridom bo segel po tako marljivem delu zgodovinar, ko najde v njem na podlagi strokovnega proučavanja virov nabranih toliko dozdaj še neznanih ali pa raztresenih dejstev iz naše prezanimive domače zgodovine. Pisatelj ni popisal, zmeril in fotografiral le cerkvene spomenike, marveč tudi posvetne, povsod pridene zgodovino vsega, kar je z njimi bilo v zvezi. Rizb, načrtov, tlorisov itd. je 75, fotografij na posebnih tablicah koncem knjige pa 94. Lepo delo, ki služi v čast našemu domovinoznanstvu, našim slovenskim mariborskim bogoslovnim krogom, razum pisatelju v prvi vrsti knezoškofu dr. Napotniku, ki je za delo velike moralne in materialno žrtvoval. Vzbudilo bo vsepovsod zanimanje za naše umetnine in našo domačo posvetno ter cerkveno zgodovino. Sme se o tem delu ravno to reči, kar je dr. J. Gruden zapi-

sal o prvem delu pisateljevega »Dekanija Gornjegrajska«: »Monumentalno delo! To ni knjiga, kakršnih navadno poraja naš čas, da zableste za hip na slovstvenem obzorju, a — — — velike važnosti ne samo za naš čas, temveč še zanamcem neprecenljiv vir za slovensko kulturno zgodovino«, ali pa kakor je ocenila »Theologische Revue«: »Eine mustergültige Leistung auf einem Gebiete, auf dem wir deutsche Katholiken trotz der offiziellen staatlichen Denkmäleraufnahme und Publikation ein wenig zurückstehen.« Res — opus egregium! Kdo, ki se le količkaj peča z našo zgodovino in umetnostjo — da ne omenimo strokovnjakov — si ne bo želel nabaviti si tako delo, ki je v ponos slovenskemu znanstvu? Cena 8 K. Dobi in naroči se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

»Zgodovina novejšega slovenskega slovstva«. I. del. Od Pohlina do Prešerna. Spisal prof. Ivan Grafenauer. To je knjiga, ki jo je dosedaj dijak in vsak izobraženec pogrešal kot vsakdanji kruh. Sramotno malo govori Sketova »Slovstvena čitanka«, ki je bila edina učna knjiga slovenskega slovstva za tolike generacije našega dijaštva, o novejši književnosti in kadar govori obširneje, je nepraktična in suhoparna. Z Grafenauerjevo zgodovino pa smo dobili izvrstno pomožno knjigo, ki bo dijaku in profesorju dobro služila, zlasti ker je že tako priročno, da lahko ustreza šolskim namenom in je potrjena s sijajnim izpričevalom praktičnih izkušenj, ki si jih je nabral gospod profesor, ko je predaval v višjih razredih slovstvene zgodovine. A ne le na dijaški polici bi morala ležati »Zgodovina novejšega slo-

venskega slovstva«, temveč na mizi vsakega izobraženca; večina našega inteligentnega občinstva se je zjala obširnosti in letopisnega značaja Glaserjeve slovstvene zgodovine, vsled česar je med našim izobraženstvom veliko premalo slovstveno-zgodovinskega znanja. A sedaj, ko smo dobili Grafenauerjevo knjigo, ne velja več izgovori: narodni ponos, slovenska zavest terja svoje pravice! Z lahkoto in naslodo bo prelistal bravec to knjigo, brez truda, a z velikim pridom, ker je pisana z ostrim, prodirajočim pogledom na širjavo in globino. Z mirno, prepričevalno zmernostjo strogega znanstvenika zasleduje gospod profesor tilke struje naše slovstvene preteklosti — poglavje o slovenski romantiki je klasično — a obenem govori s fino, vzgajajočo in dvigajočo tendenco, tako da se bravec, ko obrne zadnjo stran, izviije vzdih: res je in prav je, da je res! — Knjiga je izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani in velja samo 2 K; ta nizka cena omogočuje vsakomur, da si knjigo nabavi.

POKRIVANJE STREH.

V zadnjem času je bilo brati po časnikih nekaj člankov, ki so se ozirali na naš krovski material »škrilj-eterinit«, patent Hatschek, in akoravno smo uverjeni, da je častito čitajoče občinstvo takoj spoznalo prozornost teh stremljenj proti našemu izdelku, ter razumelo, odkod piha ta sapa, se vendar drznemo podati par pojasnil.

Pretežni del občinstva je gotovo uvidel, kam je naperjena ost tega manevra ter je z ozirom na velikanske praktične

uspehe našega materiala, za nas tolažba in pa čast dejstvo, da se njegova poraba vedno bolj razširja in je torej v popolnem nasprotju z napominanimi članki.

Naši slovenski prijatelji in odjemalci se množe od dne do dne, kljub temu, da nikomur ne vsiljujemo našega materiala in da nikdar ne zabavljamo čez druge krovске materialije, bodisi opeka, strešni papir itd. Na svetu je, hvala Bogu, še vedno dovolj prostora za vse, in enako kot se naš material dandanes povsodi vporablja in je postal že mednarodni, smo našli tudi na Kranjskem za naš material povsodi prijatelje, ki vedo ceniti njegov pomen.

Neimenovani pisec nedavno izišlih člankov proti našemu materialu se je tedaj sam razkrinkal in se pokazal malenkostnega, kakor ne kmalu kdo, obenem je pa nekaj naslikal črno, kar je belo in smatra za belo ves omikani svet.

Po njegovih pojasnilih bi moral biti naš material pravi pravcati dinamit in tako slab, da bi moral biti z njim vsak nezadovoljen. V resnici pa je ravno nasprotno, kajti od vseh strani nam pošiljajo naši cenjeni odjemalci na Kranjskem zahvalnice in priznanja. Če je kdo res nezadovoljen in se ima nad čem pritoževati, naj nam kar piše. Nam nikdar še ni bilo treba javno zabavljati čez druge materialije, ker nikomur ne zavidamo zaradi njegove trgovine in moramo tedaj našim cenjenim odjemalcem na Kranjskem na tem mestu izreči svojo zahvalo za prijazni sprejem našega materiala, ki pa to tudi v polni meri zasluzi.

1749 (1—1)
V. Janach in drug, Trst,
glavno zastopstvo za tovarne »eternita«.

Carl Kronsteiner-jeve

trpežne, patentirane apnene

façadne barve

v 50 vrstah od 24 v kg naprej.

Že desetletja dobro preizkušene in so prekosile vsa ponarejanja. — Edino sredstvo za pleskanje za façade, ki so bile že pobarvane. 978 12—1

ki se dajo umiti in krijejo ob prvi po-tezi, torej nepotrebno pleskanje z drugo barvo, trde kot email, uporabne pomešane samo z mrzlo vodo. Antiseptične, proste strupa, luknjičave. Idealni plesk za notranje prostore, lesene zgradbe: kot kolibe, paviljone, ograje itd. Dobiva se v vseli vrstah, otroški za m² 5 vin. Cenik in prospekte zastoj in prosto.

CARL KRONSTEINER, Dunaj III, Hauptstrasse 120.

Zaloga: Brata Eberl, tovarna oljnatih barv, lakov in firnežev, Ljubljana, Miklošičeva c 6.

! Ravno kar so izšle nove dvo-
! stranske slovenske plošče !

Cena 4—krone
in po 2 K 50 v.
Velika zaloga
gramofonov od
25 kron naprej.

Dobi se tudi na
mesečne obroke.
Zato zahtevajte
tako brezplačno
cenike gramofonov
in raznih plošč.

Fr. P. Zajec urar in optik
Ljubljana, Stari trg 26

ALOJZIJ ZMITKO

velika tovarna z električnim obratom za

GODBENO ORODJE

v LOUPECH kraljestvo

izdeluje vse vrste glasbil iz lesa in kovine, pihala za

obhode (signale), izvršitev in harmonija brez napake.

STROKOVNA OPRAVA

M 1051 vseh godel in bobnov 26—1

Gostarskiatelle Ceniki zastoj

Skrivnosti harema

niso tako zanimive, kakor
pa naši platneni in bomba-
ževinasti vzorci cefira, da-
masta, kanevasa, platnine,
oksforda itd.

Izvolite poskusiti!

in naročite 6 komadov rjuh, obeljenih 1a brez šiva 150/200 cm velikih K 13.50. — Tkalnica
1695 bratov Krejcar, Dobruška 9180, Češko. (1)

POZOR! Ustanovljeno leta 1826. POZOR!

PAVEL ROCCO, Rovinj, Istra.

Priporočam svoja lastna vina za gostilne, restavracije in fina namizna
vina po zelo nizkih cenah na drobno in debelo. — Postrežba hitra.
..... Vzorce pošljem na zahtevo takoj.

1532 6—1

ŽENSKA ROČNA DELA

vsakovrstni material, predtiskarija, tamburiranje, plisiranje, montiranje i. t. d.

ZALOGA TELOVADNIH OBLEK!

192

M. DRENIK

3

KONGRESNI TRG

LJUBLJANA.

Nizko pod tovarniško ceno

prodajam radi ogromne zaloge letnih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Istotako najnovejšo konfekcijo za dame in
deklice.

O. BERNATOVIC

Ljubljana, Mestni trg 5.

Podružnice
Spljet, Celovec

in Trst

- Delniška glavnica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun, ter je obrestuje po čistih 4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev in po dnevnem kurzu.

Podružnice
Spljet, Celovec

in Trst

- Rezervni fond -
- K 300.000. -

845 52-1

Največja in najstarejša **tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov**

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana. Mnogokrat odlikovana.

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na **štedilna ognjišča in peči** preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem, samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago.

Pozor! Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih **Pozor!**

nagrobni spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbna dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem 1021 (1)

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulice šte. 26.

Revma! Protin! Ischias!

Od 1. aprila do 1. novembra otvorjeno.

Nizke cene kot doslej kljub času primernim novostim. — 1. septembra do 1. junija 25% znižanje.

Čudoviti zdravilni uspehi. Radioaktivne termalne kopeli 35—44 stop. C.

KRAPINSKE TOPLICE

Hrvatsko (hrvatska Švica). Zdravljenje s term. pitno vodo. Razpošiljanje term. vode. Obisk 5600 oseb. Marmornate kadne kopeli in tuši, sudariji. — Prospekte in pojasnila pošilja kopališko ravnanstvo in kopališki zdravnik dr. Mal. — Pravični naslov le: Krapina-toplice, Hrvatsko. D 1164 6-

Zdravilišče, 200 komf. sob. krasen park, terasa, reün., citelnica (vsi časopisi), biljardarna.

Stalna vojaška zdravil. godba.

Lift, telefon, avtomobili. Posojevalnica avtomobilov.

K postaji Rogatec 2 uri hoda in k postaji Zabok-Krapina-Toplice 1 uro hoda.
K vlakom poštini vozovi.
Zasebni vozovi in avtomobili proti prejšnjemu naročilu pri ravnanstvu.

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko za prava Puch-kolesa:

„Specijal“ Puch-kolesa K 150.—

„Curier“ kolesa „ 115.—

Najboljše pneumatike Reithoffer-jeve. — Najnovejši šivalni stroji od K 66.— naprej. (1)

Za prekupevalce ista cena, kakor v tovarni!

Ker prodajam brez potnikov, vsled tega vse blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Z odličnim spoštovanjem

FR. ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani.

POZOR! Slovenska modna trgovina **SLOVENCI!**

modni salon za **moderne damske klobuke** 52-1

A. VIVOD - MOZETIČ, LJUBLJANA

Stari trg 21, filijalka v KRANJU na Glavnem trgu se najvdaneje priporoča velecenjenim damam.

SVOJI K Klobuke sprejemam v popravilo. **SVOJIM!**

Termalne in močvirne kopališče

STUBIČKE TOPLICE, HRVAŠKO

Postaja Zabok in postajališče Zagorske železnice „Stubičke Toplice“.

Sezona od 1. maja do 30. oktobra.

Termalni vreli 53°C toplote in močvirne kopeli so prav posebno primerni proti trganju, revmatizmu, ischiji, dalje ženskimi boleznimi, kroničnim katarom, eksudatom, nervoznostmi, kožnim boleznimi, ter tudi za rekovalescente. — Najboljša uporaba studenskega blata, podobno francovarskemu močvirju. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Krasen gozdni park, najlepša okolica. Najceneja brezkonkurenčna prav dobra prehrana in bivališče.

Zdravljenje s svetlobo.

Sobe od K 1.— nadalje. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava v Stubičkih Toplicah, Hrvatsko. Pošta Zabok, brzojavna postaja Stubica. Interurbanska telefonska postaja. 1049 1

Trgovina na prodaj. Iz zdravstvenih razlogov namravam opustiti svoje dosedanje delovanje in iščem strokovnjaka s kapitalom, ki bi mu pod ugodnimi pogoji izročil svojo.

1853 3-1

železninsko trgovino

35 let v Zagrebu obstoječo

na debelo in drobno, dobroidočo, z dokazano izbornim uspehom. Prijazne ponudbe pod „Gotova eksistenca 77.447“ na anončne pisarno M. DUKES MACHF.. Dunaj I., Wollzelle 9.

⋮ Največja zaloga ⋮

moških in deških oblek

A. Kunc

Ljubljana, Dvorni trg 3 ⋮ Podružnica: Novo mesto, Glavni trg.

1422 100 1

⋮ **Marija Sattner** ⋮

Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov

⋮ tudi zadovoljno prevzame. ⋮

52

1139 1

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve in druge vrste, z jamstvom za nje trpežnost skozi pet let

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, in opeko za zid, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči, pri

I. Knez-u v Ljubljani.

Domače slovenske tvrdke.

Brivci.

Franc Zalc, brivec, Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Kelšin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izdelovljenimi oblekami, Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga obleke, Prešernove ulice 9.

Lekarne.

M. Ph. Čizmar Josip, lekarna pri zlatem orlu, Jurčičev trg.

Ph. Mr. Leustek-lekarna poleg jubilejnega mostu.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotovža.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku“, manufakturna in modna trgovina, Stritarjeve (Lingarjeve), ulice.

Kessler Ign., trgovina z manufakturnim blagom, Pogačarjev trg.

Lenasi & Gerkman, trgovina s sukninim blagom, Stritarjeve (Špitalske) ulice. (Glej inserat).

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik Iv. Miklavc, Lingerjeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Mestni trg 10.

Souvan Franc Ksav., manufakturni trgovini na drobno, Mestni trg nasproti mestni magistrati.

Souvan Franc Ksav., manufakturna trgovina na debelo, Francovo nabrežje za vodo.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na debelo, Mestni trg št. 23.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na drobno, Mestni trg št. 22, v stari Souvanovi hiši.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom Pod trančo št. 2.

Modno in mešano blago.

Sinkovic A dediči, modna trgovina, Mestni trg.

Žargi Sv. Petra cesta št. 2. Velika izbira raznega perila, kravati itd. in potrebščin za krojače in šivilje. „Pri nizki ceni“.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom, manufakturno in potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Opreme za neveste in ženine.

Alešovec Marija, opreme, perilo za gospe in dame, učilišče za šivanje perila, Poljanska cesta št. 22.

Posojilnice.

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Dunajska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Obrtno pomožno društvo r. z. z. o. z. v Ljubljani obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 % od dne do dne, brez odbitka rentnega davka in daje posojila proti menici in vknjižbi.

Specerijško blago.

Babič Franc, zaloga specerijškega blaga, špirta, žganja, moke, otrobov in koruze na drobno in debelo, Dolenjska cesta št. 2.

Berjak & Sober, trgovina s spec. blagom in žganjem, Vodnikov trg 2.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami, Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta 21.

Urarji in zlatarji.

Čuden Fran, trgovina z urami, zlatino in srebrnino Prešernove ulice.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatino in srebrnino, Jurčičev trg 3. Glej, inserat.

Suttner H., urar in trgovec z zlatino in srebrnino, Mestni trg, nasproti rotovža.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatnine, Kopitarjeve ulice 4. Glej inserat.

Zajec Fr. P., optik, urar in trgovec z zlatino, srebrnino, gramofoni in ploščami, Stari trg 26.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlji, potrebščinami, Sv. Petra cesta št. 2.

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Razne tvrdke.

Arko Matko, trgovina z lesno, pletarsko in slgarsko robo, zaloga otroških vozičkov, žime, morske trave, Semeniško poslopje.

Bischof Rudolf, slaščičarna, Židovske ulice.

Brata Hlavka zaloga kirurških in ortopedičnih predmetov, Prešernove ulice

Brata Eberl črkošlikarja, stavb. in pohšt. plesk. lakirarja in prodaja oljnatih barv, Miklošičeve ul. 4.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine, Mestni trg.

Krejčič A., krznar in zaloga klobukov, Kongresni trg.

Katoliška bukvarna, knjigarna, umetniške, antikvariat, Pred škofijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Knjigovoznica katol. tisk. društva, Kopitarjeve ulice 6, II. nadst.

Mally Fr. & dr., parna opekarna, Resljeva c. 2.

Meršol F., trgovina modnega blaga, vezenin, predtiskarja, Mestni trg 18. Glej, inserat.

Puh Josip, polaganje parketov, Gradaške ul. 20.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva“, Kopitarjeve ulice 2.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Francovo nabrežje 9.

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povl. zagrebačke tvornice likera, preje Franjo Pokorny, Zagreb.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Sax Fr. domača elektrotehnična obrt, Gradlšče 17.

Stupica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji in cementom, Mar. Ter. c. 1 poleg Figabirta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Tehnična pisarna K. Holinsky, arhitekt in stavbenik, Šelenburgove ulice 4, II. nadst.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Vodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske ulice.

Vrečko Ivan, trgovina s papirjem, Sv. Petra cesta 31.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

1311 12-1

BERNHARDT-OVI
Petrolin-lokomobili in
motori Lokomobili od 3 do 20 konjskih sil
Motori od 1 do 50 konjskih sil

Obratni stroški 5 — 6 vin. za konj. silo in uro.

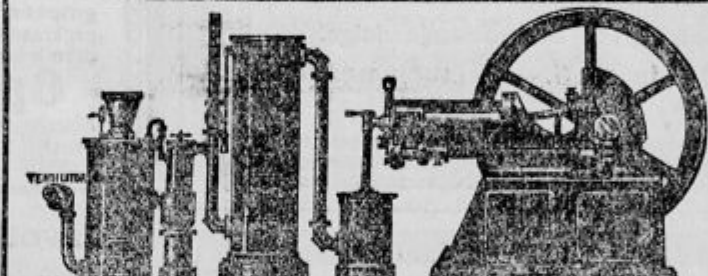
Nobenega dima, nobenih saj, nobenega smrada, nobenega izprašanega strojnika, nobena nevarnost za eksplozije ali ogenj, nizki nabavni stroški, se lahko postavijo v bivališčih, ni potreba nobenega dimnika. — Pripravljeni za takojšnji obrat.

Najcenejša obratna moč za izvrševanje obrta, poljedelstva in industrije.

Ponudbe z ugodnimi plačilnimi pogoji. — Ceniki in naslovi na ogled poslanih strojev na zahtevo na razpolago.

C. kr. priv. tovarna za motorje in stroje **G. Bernhardtovi sinovi Dunaj XII. / 2**, Schönbrunnerstrasse št. 173, SI.

Zastopnik: **J. MIKULA**, inženier, sodnijsko zapriseženi cenilec, Ljubljana, Cigaletove ulice 7.

Plinove sesalne-motorne naprave

10 do 100 konjskih sil, obratni stroški 1 do 3 v za konj. silo in uro.

Fr. Merhar

stavbeni in galanterijski klepar

Ljubljana, Tržaška cesta 2

se priporoča slavnemu p. n. občinstvu in preč. duhovščini v izvrševanje vseh in po najnižjih cenah, se sprejemajo v delavnici na Tržaški cesti št. 2.

1790 6-1

pokrivanje streh in cerkvenih zvonikov.

Naročila za vsa nova dela kakor tudi popravila, ki se izvršujejo točno in po najnižjih cenah, se sprejemajo v delavnici na Tržaški cesti št. 2.

Vinske sode

iz hrastovega lesa in sicer:

30 komadov od	6 do 8 hektov
10	15 do 18
1	30
1	50
1	60

oddaja po primerni ceni **M. Rosner & Co.** 295 v Ljubljani. 156-1

Tovarna

za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancie in priljubljenosti torej najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko **F. L. P.**

Edina prodaja za Kranjsko:

JULIJA STOR, Ljubljana, Prešernove ul. 5.

Znamka **F. L. P.**

Znamka **F. L. P.**

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Moravski Zumburg, Aūdling, Novi Jičín, Plzen, Praha, Liberce, Cvitava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev.
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

IGNAC FOCK V KRANJU

paro-tovarna za milo, surovi margarin, kristalno
sodo in stearinske sveče

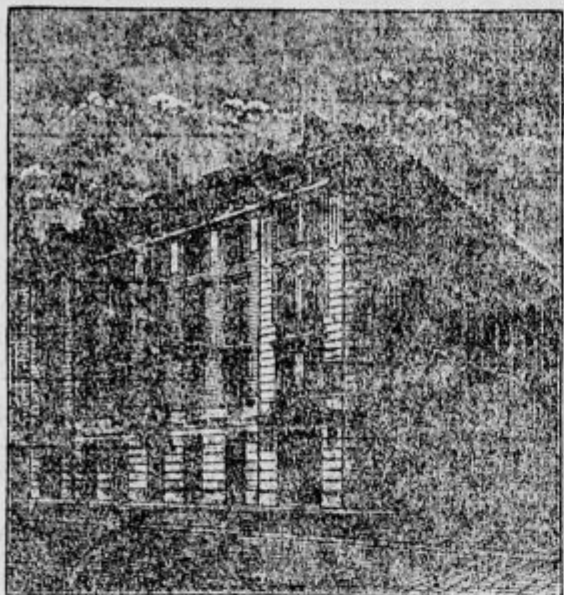
Častiti duhovščini priporočam stearinske sveče za cerkveno rabo z znamkami „EXCELSIOR“ in „SUPERIOR“.

priporoča mila vseh vrst, toaletna mila, glicerinska in jedrnata, stearinske
sveče znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa milo v prid „družbe
sv. Cirila in Metoda“ z znamko: 20. IX. 08 in blagovestnikov ki je produkt
moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

Ustanovljena leta 1882.

Telefon št. 185

Posilne hranilnice račun št. 828.405.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združenem domu **v Ljubljani** na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad **K 71.417.344.75**

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi hranilne vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad **K 17.102.911.27**

Upravno premoženje **K 17.519.983.93**

Posojnje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

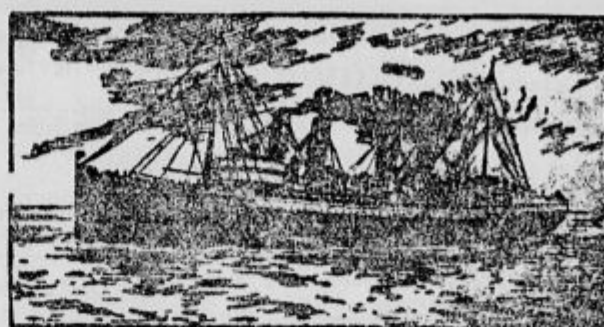
Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

114

52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-
rana petovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 41

2900 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu

tovarna slamnikov v Stobu **Fran Cerar** p. Domžale pri Ljubljani.

Postrežba točna. Na zahtevo se napravi vsakovrstna oblika.

Vzorci na razpolago. 3294 (1) **Cene primerne.**

V. J. Havliček a bratr v Poděbradech

izvozna trdka lanenega in modnega blaga priporoča v zjamčeno 468 52-1

izborni, dobro **modno blago** volneno in pralno, znani kakovosti platno za dame in gospode, namizne prte iz damasta, brisače zjamčeno stalnobarnih prekrasnih modnih vzorcev. **Cefiri** za srajce, obleke itd., po nizkih in stalnih cenah. Velika lepa izbor! —

Opreme za neveste.

Mnogo pohvalnih priznanj. Naročila nad 15 K poštnine prosto. 1 zavoj 40 m pralnih ostankov okusno odbranih za K 18— franko po povzetju.

— Samo pri nas dobite pravo in dobro blago. —

Izvolite pisati po vzorce!

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.
je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomina“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak turek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,
Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“ 188 (52-1)

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

VODOVODI
kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri
domači specialni tvrdki.
Tehniške ocene in načrti
zastonj, ko se poveri delo.

Inženier-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzjavil: Lachnik, Ljubljana.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško
priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavracija „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

1842 Ustanovljeno leta 1842
Slikarja napisov
 Stavb. in pohištvena pleskarja.
 Velika zbirka dr. Schönfeldovih
 barv v tubah za akadem. slikarje.
ELEKTRIČNI OBRAT.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
BRATA EBERL, LJUBLJANA
 Prodajalna in komptoir: MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6
 Telefon 154. Delavnica: IGRIŠKE ULICE ŠTEV. 8. Telefon 154.

1842 Ustanovljeno leta 1842
 Zaloga čopičev za pleskarje sli-
 karje in zidarje, štedilnega mazila
 za hrastove pode, karbolineja itd.
 Priporočava se tudi sl. občinstvu
 za vsa v najino stroko spad. delo
 v mestu in na deželi kot priznana
 reelno in fino po najnižjih cenah.

Vino

izvrstno, iz vinskih gor, slavnih izza časa
 Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-
 Pirano, je naprodaj v kletih poštenih slo-
 venskih kmetov. Posreduje in za pristnost
 jamči: „Kmečka gospodarska zadruga
 v Medoših (Korte)“ pošta Pirano —
 železniška postaja Portorose (Istra).
 Cena belemu (rumenemu) vinu po 26 K
 hekto na debelo in po 28 K hekto na drobno.
 Cena črnemu (istrsko refoško) po 20 K hekto
 na debelo in po 22 K hekto na drobno po-
 stavljeno na postaje.

Domača tvrdka!
LUKA VILHAR
 Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 4
 tik novega poslopja Katol. tiskarna.
 Izvršuje točno in po nizkih cenah vsa naročila
 na vsa: kot: žepne, stenske ter ure bu-
 kovrstne ure, dlake, zlate, srebrne in nikelnaste
 ure, veržice, prstane ter različno zlatnino
 dalje insrebrnino. 2024 52-1
 Vsa popravila se izvrše solidno in po niski ceni.

Kje se dobe najboljši poljedelski
 stroji, kakor mlatilnice, gepeljni, sla-
 moreznice, čistilnice, preše, za sadje
 l. t. d.

Edino le pri:

FR. STUPICA

v Ljubljani, Marije Terezije cesta
 šte. 1, Valvazorjev trg šte. 6.

in zakaj: zato ker se dobiti stroji iz
 najboljših tovarn sveta, najbolj sestav-
 ljeni, ker se istih proda na tisoče in ti-
 soče komadov in se ravno radi tega, ker
 se jih izdeluje v velikih množinah, dobi-
 vajo po nizkih cenah.

Moji stroji so povsod jako priljubljeni.

Obračajte se na mojo tvrdko pri nakupu
 stavbenih potrebščin, portland - ce-
 menta, travert železnih šin in druge
 različne železnine in raznega orodja, na-
 grobnih križev, tehnic. 1739

Lepa zračna stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami
 od 8 kron mesečno naprej, se takoj
 ali za pozneje oddajo v novozgra-
 njenih hišah na Predovičevem selu
 poleg Ljubljane. — Več se izve pri
 E. Predoviču, Ambrožev trg 7,
 v Ljubljani.

Zeložnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov

**Klobuke,
cilindre in čepice**

v najnovejših faconah in velikih izberah

112 priporoča 52-1

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

„Pri solncu“. — Slovenska trgovina. — „Pri solncu“.

Katinka Widmayer

„pri solncu“ za vodo, v mestni palači.

Priporočam slav. občinstvu veliko zalogo ravno došlih
 damskih klobukov najnovejše mode.

Nadalje raznovrstnega blaga: rokavice, nogavice, kravate, bluže, krila, otroške
 obleke, čepice, pasove, moderce, predpasnike, velika zaloga belega perila
 za dame, gospode in otroke, vsa oprava za novorojenčke. Največja zaloga
 umetnih cvetic, venčkov, šopkov za neveste in nagrobnih vencev s trakovi.
 Vezanje cvetic točno po naročilu. Za kupčevalce na debelo najnižje cene.

Najnižje cene! — Solidna postrežba! — Najnižje cene!

Priporoča se

veletrgovina železnine „Merkur“

Peter Majdič v Celju.

1081

= Fotografski umetni zavod =

Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih
 naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, foto-
 grafiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

— Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
 „Severonemškega Lloyd“

BREMENA

NEW-YORK ::

s cesarskimi brzoparniki
 :: Kronprinzessin Cäcilie ::
 Kaiser Wilhelm II, Kron-
 prinzi Wilhelm, Kaiser Wil-
 :: helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
 denega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
 leznice dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

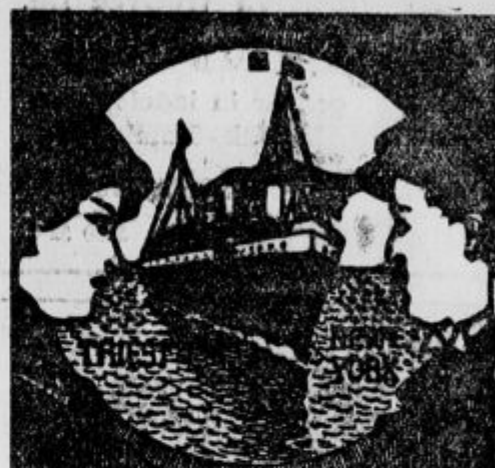
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča
 pojasnita točno in brezplačno. Postrežba poštena, reelna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona
 Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
 izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
 Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Puške!

Lancaster od K 26'—, Flobert-puške od
 K 8'50, pištole od K 2'—, samokresi od K 5'—.
 :: Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franco. ::
F. DUŠEK v Opočno šte. 77
 1631 Češko. 32

Potniki — Ameriko
 hitro, točno, po ceni in
 s najboljšimi potniki naj se obrnejo
 na **Simona Kineletka**
 v Ljubljani Kolodvorske ulice 24
 Kateri dan Pijavsko dajo za brezplačno

Vinko Majdič
 valjični mlin v Kranju,
 Kranjsko.

Največja proizvajanja priznana najboljših
 pšeničnih mok in krmlnih izdelkov, ki iz-
 virajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst.
 Proizvodi vzameje jako veliko vode v se in
 dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar
 je zlasti za gospode pekarske mojstre ne-
 precenljive vrednosti. 2916 52-1

Zastopstva in zaloge:

V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trnovem,
 Trstu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bol-
 canu, Inomestu, Tridentu, Zadru, Spiljetu,
 Ercegnovem, Kotorn, Sarajevem.

Brzjavni: Valjični mlin, Kranj.

Telefon 177.

L. Tomažič

zaloga piva

v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Gospodom gostilničarjem in
 p. n. slavnemu občinstvu
 priporočam

**zagrebačko in
 = češko pivo =**

Najcenejše

DEŽNIKE IN SOLNČNIKE

3436 domačega izdelka 52-1

priporoča po najnižji ceni in najboljši
 kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in
 -- prečastiti duhovščini --

JOSIP VIDMAR

-- v Ljubljani --

Pred škofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernove ulice št. 4.

- Popravila točno in ceno. -

Telefon št. 12017.

Podružnica: DUNAJSKI, Wipplingerstrasse 22.

Vloge na knjižice in račun 4% in 4 1/4%.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4% in 1/4% upravne pristojbine. Financiranje javnih
 1431 podjetij. Emisija lastnih 4% bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavicije.

Osrednja banka čeških hranilnic

— (Ustredni banka českých spořitelén) —

Podružnica: DUNAJSKI, Wipplingerstrasse 22.

Telefon št. 12017.

Del. kap. 7.000.000 K

Telegrami: „Sporobanka“.

Deponiranje kavicij in

: vadij raznih vrst: :

: Eskont menije samo :

: denarnih zavodov :

: Bankovne informacije :

: in svete brezplačno :

Zarezane strešnike (prve vrste) za privezati ali pribiti na late
torej popolnoma varno proti nevihti).
zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

Stambilije

vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6.

Ceniki franco. 3450 52 1

Podjetje betonskih stavb!
Brata Seravalli & Pontello

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 19.

3060

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

52-1

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodomotov, korit in vodo-vodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in strope. — Zaloge kameninastega blaga in šamotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjsko izvedena. — Cena najnižja. — Jamstvo. — Zastop. svodov patent „Thurl“.

Dragotin Majce

čevljarški mojster

Ljubljana, Radeckega cesta 2

Priporočam se velečastiti duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi v obila naročila. Izgotavljam natančno po meri ter isto ohranim za prihodnja naročila. Obnovev naročila zadostuje po dopisnici. Na željo pridem tudi na dom. Cene zmerni! Postrežba točna!
3292

J. KORENČAN

Ljubljana

trgovina norimberskega in
galanterijskega blaga na
:: drobno in na debelo. ::

Velika
zaloga pletenin

kakor: nogavice, srajce,
maje, spodnje hlače,
otročje obleke itd. 2575

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg št. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 2832 51-11 Najsolidnejše blago.

Br. Hlavka

izdelovatelj kirurških in orto-
pedičnih predmetov in žandaž,
Ljubljana, Prešernove ulice 5.

Priporočata svojo veliko zalogo obvezil
za zdravstvo in bolniško postrežbo, bižejev,
irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro
in mrzlo, sterilizirane obveze in pamuka,
kakor tudi nogavic za krčne žile, kılne
pasove, vsakovrstne brizgalke, stvari in
aparate za samoklistiranje, najboljša kva-
liteta gumijskih posteljskih podložk. Use
bandage se izdelujejo pod strogim nad-
zorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov.
Zunanja naročila se točno, hitro in diskretno
dopošljajo. — Galvanični poniklovalni zavod
z motornim obratom. Popravila se izvršu-
jejo točno in ceno. 3 5

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko klju-
čavničarstvo. Hidraulične vidre in sesalke.

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasled.

Ljubljana, Slomškove ulice 4.

Priporočata se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to
stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje
na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne
križe, štedilnike, strelovode, železna okna, železne stole i. t. d. i. t. d.
Specijaliteta: valjični zastori in solčne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Najboljše klavirje

prvovrstnih dunajskih tvornic in

harmonije

ameriskega sistema prodaja in izposoja najceneje
edina narodna trdka

Alfonz Breznik Gradišče št. 11

Kot edini domačin, strokovnjak in učitelj „Glasbene
Matice“, opozarjam vsakogar, naj se blagovoli pre-
pričati o blagostasnosti in trpežnosti mojih instru-
mentov. — Delna odplačila. — Desetletno jamstvo.
Na ceneje ugleševanje. 2079 32 1

Perje za postelje in puh

2899 priporočata po najnižjih cenah 52-1

F. HITI pred Škofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Telefon št. 21-60.

Brzjavlj: Balkansped.

Odpremno in komisij. društvo

„BALKAN“

v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Žiro račun pri JADRANSKI BANKI v Trstu,

sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago
in daje na isto predjeme pod zelo povoljnimi pogoji, ter
skrbi za prodajo blaga najkulantneje. Istotako kupuje in
prodaja vsake vrste blago po naročilu in na račun svojih
naročevalcev najpovoljneje. Otvarja carinske kredite, za-
carini blago in daje predjeme na blago ležeče v javnih
skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljatve na vse strani
točno in brzo, izvršuje reklamacije in daje vsako stro-
kovno pojasnilo in navodilo hitro in zastonj.

2645 25-1

Daje po

4¹/₂ 0/0
4¹/₂ 0/0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4¹/₂ 0/0 brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hra-
nilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predjeme na osebni
kredit, vračljive v 7¹/₂ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice.

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.